

ת"פ 2522/06/17 - מדינת ישראל נגד מאמון אבו רביעה, סלים אבו שארב, סער גביש, מובילי עין בוקק בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 2522-06-17 מדינת ישראל נ' אבו רביעה ואח'
בפני כבוד השופטת מיכל ברנט

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד טובי הראל

המאשימה

נגד

1. מאמון אבו רביעה
ע"י ב"כ עו"ד עדי ברקאי
2. סלים אבו שארב
ע"י ב"כ עו"ד לירן זילברמן
3. סער גביש
4. מובילי עין בוקק בע"מ

הנאשמים

הכרעת דין

הודעה על זיכוי

בעניינו של הנאשם 1, אני מודיעה על זיכוי מעבירה של הכשלת דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון (תש"ס-2000) (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**") במסגרת האישום הראשון, וכן על זיכוי מעבירה זו גם במסגרת האישום השני.

בעניינה של הנאשמת 4, אני מודיעה על זיכוי מעבירה של הכשלת דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון במסגרת האישום השני.

אשר לנאשם 2, אני מקבלת את טענת ההגנה מן הצדק ומורה על ביטול כתב האישום נגדו.

כללי

1. נגד הנאשם 1, הנאשם 2 והנאשמת 4 הוגש כתב אישום, הכולל שלושה אישומים.

עמוד 1

האישום הראשון הוא בעניינו של הנאשם 1 בלבד, ועיקרו עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.

האישום השני הוא בעניינם של הנאשם 1, הנאשם 2 והנאשמת 4, ועיקרו עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון וכן עבירות לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 (להלן: "**חוק הפיקוח**").

האישום השלישי הוא בעניינם של הנאשם 1 והנאשמת 4, והוא כולל עבירות לפי פקודת (פשיטת הרגל [נוסח חדש], תש"ם-1980 (להלן: "**פקודת פש"ר**").

כתב האישום הוגש במקור גם נגד הנאשם 3, אך עניינו הסתיים בהסדר טיעון שבמסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן, ודינו נגזר, כפי שיפורט בהמשך.

בהמשך, ביום 14.3.2019 הוגשה בקשה לתיקון נוסף של כתב האישום, בעניינם של הנאשמים 1, 2, ו-4. ביום 18.3.2019 הודיע ב"כ הנאשם 2 כי הוא אינו מתנגד לתיקון המבוקש. ב"כ הנאשם 1 לא הודיע על התנגדות, והתיק התנהל לפי כתב האישום המתוקן מיום 14.3.2019.

כתב האישום

אישום ראשון (הנאשם 1)

מבוא ורקע נורמטיבי:

2. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סויר, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), תשמ"ה-1985 (להלן: "**צו בדבר הסעות**", או "**הצו**") קובע מנגנון רגולטיבי המפקח על פעילותם של משרדי הסעות. זאת בין היתר, במטרה למנוע מצב שבו גורמים שאינם עומדים בתנאים שקובע הצו, למשל, מי שיש לו עבר פלילי, יעסקו בתחום ההסעות, בניגוד להוראות הצו. בהתאם לכך, קובע סעיף 2 לצו בדבר הסעות, בין היתר, כי לא יעסוק אדם בהסעה מיוחדת אלא אם כן קיבל רישיון למשרד הסעות לפי פרק ב' לצו.

חלק זה של האישום כולל פירוט נרחב של האמור בצו ושל הליך הגשת הבקשה לרישיון למשרד הסעות והטיפול בבקשה.

העובדות:

רישום כוזב ברשם החברות במטרה לרמות את משרד התחבורה וקבלת רישום כחברה במרמה

3. הנאשם 1 הוא בעל רישום פלילי שבעטיו הוא לא יכול היה לקבל רישיון להקמת משרד הסעות ורישיון להסעות מיוחדות באוטובוסים (להלן: "**הרישיון הנדרש**") בתקופה הרלוונטית לכתב האישום.

עמוד 2

4. לילה אבו חאמד (להלן: "**לילה**") הייתה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום נשואה לנאשם 1. ללילה לא היה מעולם כל קשר אמיתי לבעלות, לניהול או לפעילות של משרד הסעות כלשהו, אך ללילה לא היה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום רישום פלילי המונע ממנה לקבל את הרישיון הנדרש.
5. לנוכח המתואר בסעיף 5 לעיל, גמלה בליבו של הנאשם 1 החלטה להקים חברת הסעות, אשר תהיה רשומה בבעלותה של לילה, כאשר בפועל חברת ההסעות מצויה בבעלותו, תוך הצהרה כוזבת כי לילה היא הבעלים של חברת ההסעות, והכול במטרה לקבל את הרישיון הנדרש.
6. בתאריך 4.1.2010 הקים הנאשם 1 את חברת "מלך מטיילי עין בוקק בע"מ", ח.פ. 514375518 (להלן: "**חברת מלך**"). החל מיום הקמתה של חברת מלך ועד ליום מכירתה בתאריך 20.2.2014 (להלן: "**התקופה הרלוונטית לאישום זה**") היה הנאשם 1 בעליה האמיתיים ומנהלה של חברת מלך.
7. במטרה לקבל במרמה את הרישיון הנדרש, ביום 21.12.2009, בעת הגשת הבקשה לרישום של חברת מלך, רשם הנאשם 1 בכזב את לילה כבעלת המניות והדירקטורית היחידה בחברת מלך. בעקבות כך, קיבלה חברת מלך ביום 4.1.2010 תעודת התאגדות כוזבת שבה הנאשם 1 אינו מופיע כבעליה, ובמסמכי רשם החברות נרשם בכזב כי לילה היא הבעלים והדירקטורית היחידה בחברה.
8. בהמשך, ביום 1.2.2010, הוסיף עצמו הנאשם 1 כדירקטור נוסף בחברה, אך לא שינה בשום צורה שהיא את רישום הבעלות, כדי שהחברה תהיה רשומה בכזב ברשם החברות על שם לילה. זאת, במטרה לקבל במרמה את הרישיון הנדרש (הבקשה לקבלת הרישיון הוגשה ביום 15.4.2010 וביום 8.12.2010 ניתן הרישיון, כפי שיפורט להלן בפסקה 16).
9. החל מתאריך 1.11.2011, עת הוכרז הנאשם 1 כ"חייב מוגבל באמצעים" ובשל העובדה שלנאשם 1 היו נושים שונים, התחזק הנאשם 1 בדעתו כי עליו לרשום את חברת מלך כאילו היא בבעלות אחרים (להלן: "**אנשי קש**"), כפי שנהג ברישום חברת מלך על שם לילה, והכול כדי להרחיק את חברת מלך ממנו.
10. לאורך כל שנות פעילות החברה, בשנים 2010-2014, הקפיד הנאשם 1 שחברת מלך תמיד תהיה רשומה ברישומי רשם החברות על שם "אנשי קש" ללא עבר פלילי, וזאת כדי שהחברה תוכל להמשיך ולהחזיק ברישיונות הנדרשים, הכול כפי שיפורט להלן.
11. בתאריך 1.3.2012 החתים הנאשם 1 את לילה על הודעה בשם חברת מלך לרשם החברות, בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, כך שחאלד אבו רביעה, אחיו של הנאשם 1 (להלן: "**חאלד**") יכהן כדירקטור בחברת מלך, וזאת במקום הנאשם 1 שעל פי הרישום הכוזב חדל מלכהן כדירקטור במועד זה. הודעה זו הייתה כוזבת הואיל ולחאלד לא היה כל חלק בניהול או בפעילות חברת מלך. ביום 28.3.2012 קיבלה חברת מלך מרשם החברות אישור בדבר רישום ההודעה.

12. בתאריך 18.12.2013 הגישה חברת מלך לרשם החברות, באמצעות סמיר אבו חאמד, אחיה של לילה (להלן: "סמיר"), הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון. בהודעה ציינה חברת מלך כי החל מיום 17.12.2013 יכהן סמיר כדירקטור בחברת מלך, במקומה של לילה.

הודעה זו הייתה כוזבת והאיל ולסמיר לא היה כל חלק בניהול או בפעילות חברת מלך. בו ביום קיבלה חברת מלך מרשם החברות אישור בדבר רישום ההודעה.

13. בתאריך 25.12.2013 הגישה חברת מלך לרשם החברות, באמצעות סמיר, הודעה בדבר העברת 100% ממניותיה של החברה ביום ההודעה, מלילה לסמיר. גם הודעה זו הייתה כוזבת, מהסיבה שצוינה בפסקה 12 לעיל. בכך השלים הנאשם 1 את הרחקת החברה מעצמו ומלילה אשתו, כך שהן מניות החברה והן הדירקטורים הרשומים היו בני משפחתו ובני משפחת אשתו, ולא נותר קשר ישיר רשום בינו לבין החברה.

14. במהלך חודש פברואר 2014 מכר הנאשם 1 את חברת מלך לסופיאן אלפריגיאט (להלן: "סופיאן"), זאת תוך שהנאשם 1 "משתמש" בסמיר לניהול המכירה. סופיאן שילם את התמורה בגין רכישת חברת מלך לסמיר. בתאריך 16.2.2014 הגישה חברת מלך, באמצעות סמיר, הודעה לרשם החברות על העברת 100% ממניותיה של חברת מלך מסמיר לסופיאן. המכירה של חברת מלך נרשמה כמכירה שלכאורה ביצע סמיר, על אף שהנאשם 1 היה בעליה ומנהלה האמיתי של החברה והוא שמכר אותה לסופיאן.

15. בפועלו כאמור, ביצע הנאשם 1 מספר רישומים כוזבים במסמכי התאגיד ברישומי החברה ברשות התאגידים. כמו כן, קיבל הנאשם 1 במרמה את רישומה של חברת המלך, זאת בנסיבות מחמירות. הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בכך שמדובר במרמה של רגולטור ובשל העובדה שהמעשים נעשו כדי לקבל במרמה רישיון ממשד התחבורה, הכול כפי שיפורט בהמשך.

קבלת רישיון במרמה ממשד התחבורה

16. בתאריך 15.4.2010 הגישה חברת מלך באמצעות הנאשם 1 בקשה למשרד התחבורה לקבלת הרישיון הנדרש.

בבקשה הצהיר הנאשם 1 בכזב כי לילה היא בעלת המניות בחברת מלך וכי המנהל התפעולי של החברה הוא עלי אבו רביעה (להלן: "עלי"), תוך שהוא מצרף לבקשה את מסמכי ההתאגדות המקוריים של החברה, שהושגו במרמה ולא מוזכר בהם שמו כדירקטור. בבקשה נמנע הנאשם 1 במתכוון מלהזכיר כי הוא הבעלים והמנהל האמיתיים של חברת מלך, ואף נמנע מצרף מסמכים מרשם החברות שיעידו על כך שנועד למועד הגשת הבקשה הוא אחד הדירקטורים הרשומים של החברה. כמו כן מסר הנאשם 1 במסגרת טופס הבקשה את מספרי תעודות הזהות של לילה ושל עלי, ולא מסר את תעודת הזהות שלו עצמו, כך שמשרד התחבורה לא יכול היה לדעת כי הנאשם 1 מנהל את החברה ולא יכול היה לבדוק את העבר הפלילי שלו.

הבקשה הייתה כוזבת משום שהנאשם 1 הוא הבעלים והמנהל של חברת מלך מיום הקמתה ולאורך כל שנות פעילותה, והעבר הפלילי שלו הוא הרלוונטי.

17. בעקבות המצג הכוזב שהציג הנאשם 1 ולאחר שהגורם המקצועי במשרד התחבורה בדק את הרישום הפלילי של לילה, קיבלה חברת מלך ביום 20.7.2010 את הרישיון הנדרש, שעמד בתוקף עד ליום 31.8.2010. בהסתמך על אותו מצג שווא, ולמרות התראות ממשרד התחבורה במהלך השנה, המשיך הנאשם 1 והציג את אותו מצג שווא. בעקבות המשך המצג הכוזב שהציג, קיבלה חברת מלך את הרישיון הנדרש, מעת לעת עד ליום 30.12.2010. הנאשם המשיך להציג את אותו מצג שווא גם בשנים שלאחר מכן, ובעקבות המצג הכוזב קיבלה חברת מלך את הרישיון הנדרש מדי שנה עד ליום 30.11.2014.

18. במעשיו קיבל הנאשם 1 עבור חברת מלך את הרישיון הנדרש במרמה בנסיבות מחמירות, והרישיון אף חודש עד ליום 30.11.2014. הנסיבות המחמירות הן בכך שמדובר במרמה כלפי רגולטור ממשלתי אשר תפקידו לוודא כי אנשים בעלי רישום פלילי לא יעסקו בתחום ההסעות, בכך שנעשה שימוש ברישומים הכוזבים שנערכו מראש ברשם החברות, וכן בשל ההיקפים הגבוהים של ההכנסות שהגיעו לידי חברת מלך בעקבות מרמה זו, כפי שאלה יפורטו להלן.

הלבנת הון של הרכוש שהושג באמצעות הרישומים הכוזבים והמרמה

19. כמפורט להלן, במהלך שנות פעילותה של חברת מלך, הייתה החברה רשומה על שם אנשי קש שונים כדי שתוכל לקבל ולהחזיק בכזב רישיון ממשרד התחבורה לעסוק בתחום ההסעות. באמצעות העבירות של הרישום הכוזב במסמכי תאגיד וקבלת הרישיון במרמה בנסיבות מחמירות (להלן: "**עבירות המקור**"), קיבלה חברת מלך, שהייתה בפועל בבעלותו ובשליטתו של הנאשם 1, הכנסות מעיסוק התחום ההסעות בסכום של 4,207,992 ₪ לכל הפחות.

20. הכנסות אלה הן תכלית ביצוען של עבירות המקור, שכן הנאשם 1 ידע כי בכדי לעסוק בתחום ההסעות ולהפיק הכנסות בתחום זה, על לקוחותיו לחשוב שלחברת מלך יש רישיון כדין ממשרד התחבורה. בהתאם לכך, ההכנסות שהיו לחברת מלך מהוות רכוש אסור כהגדרתו בסעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון, בהיותן "רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה" (להלן: "**הרכוש האסור**").

21. הנאשם 1 גרם לכך שהרכוש האסור יתקבל בחשבונות הבנק של חברת מלך, כאשר זהות בעליה בהתאם לרישום ברשם החברות הייתה לילה וכאשר בטפסי הנהנה של חשבונות בנק אלה הוצהר בכזב שבעל השליטה בחברה היא לילה ולא הנאשם 1.

22. בפועל כאמור ביצוע הנאשם 1 עבירות של הלבנת הון, ועשה פעולות ברכוש אסור בשווי של לפחות 4,207,992 ₪, במטרה להסתיר ולהסוות את זהות בעלי הזכויות בו.

23. הרכוש האסור התקבל על ידי הנאשם 1 בחשבונות הבנק של חברת מלך, בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪.

24. בפועלו כאמור ביצע הנאשם 1 פעולות ברכוש אסור. נעשו פעולות ברכוש אסור בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪, ובסכום מצטבר של 4,207,992 ₪.

הכשלת הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון (סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון)

25. ביום 28.1.2010 שלח הנאשם 1 את לילה לפתוח חשבון בנק עבור חברת מלך, שמספרו 588486, בסניף ערד (763) בבנק הפועלים (להלן: "**חשבון בנק הפועלים בערד**"). בהתאם להנחיותיו של הנאשם 1 ובהמשך למרמה המתוארת לעיל, במהלך פתיחת חשבון הבנק חתמה לילה על טופס נהנה, שבו מוצהר בכזב כי בעלי השליטה בחברת מלך היא לילה וכי אין נהנה נוסף בחשבון בבנק הפועלים. זאת על אף שבעל השליטה האמיתי בחברת מלך ובחשבון בנק זה היה הנאשם 1.

26. בין יום 28.1.2010 ליום 28.9.2011 ביצע הנאשם 1, בעצמו או באמצעות אחרים, הפקדות לחשבון בנק הפועלים בערד בסכום מצטבר של 345,191 ₪, ביודעו כי הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון על חשבון זה יוכשלו, וזאת מאחר שנאשם 1 ידע כי הוא אינו רשום כבעל שליטה בחברה בחשבון הבנק, ועל כן הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון לא יכללו את פרטי זהותו של בעל השליטה האמיתי.

27. בתאריך 20.1.2011 שלח הנאשם 1 את לילה לפתוח חשבון בנק עבור חברת מלך, שמספרו 42041 (6099414) בסניף רהט (696) בבנק מרכנתיל דיסקונט (להלן: "**חשבון הבנק במרכנתיל דיסקונט**"). בהתאם להנחיותיו של הנאשם 1 ובהמשך למרמה המתוארת לעיל, במהלך פתיחת חשבון הבנק חתמה לילה על טופס נהנה, שבו מוצהר בכזב כי בעלת השליטה בחברת מלך היא לילה וכי אין נהנה נוסף בחשבון הבנק במרכנתיל דיסקונט.

28. בין יום 20.1.2011 ליום 4.2.2014 ביצע הנאשם 1, בעצמו או באמצעות אחרים, הפקדות לחשבון הבנק במרכנתיל דיסקונט, בסכום מצטבר של 3,862,801 ₪, ביודעו כי הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון על חשבון זה יוכשלו.

זאת מאחר שנאשם 1 ידע כי הוא אינו רשום כבעל שליטה בחברה בחשבון הבנק, ועל כן הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון לא יכללו את פרטי זהותו של בעל השליטה האמיתי.

29. במעשיו המתוארים לעיל, ביצע הנאשם 1 פעולות ברכוש בסך כולל של 4,207,992 ₪ במטרה להכשיל או למנוע דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון.

הוראות החיקוק שלפיהן מואשם נאשם 1:

30. במסגרת האישום הראשון, מואשם הנאשם 1 בעבירות כמפורט להלן:

- א. רישום כוזב במסמכי תאגיד - עבירות לפי סעיף 423 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") (ריבוי עבירות).
- ב. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין (ריבוי עבירות).
- ג. הלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.
- ד. הכשלת דיווח לרשות להלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון (ריבוי עבירות).
- ה. פעולה ברכוש אסור - עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

הנאשם הואשם גם בעבירה לפי סעיף 39(ב)(1)א לחוק הפיקוח ("פעל בעניין הטעון רישיון או היתר לפי חוק זה, ללא רישיון או היתר בני-תוקף"), אך במסגרת סיכומיה הודיעה המאשימה כי היא אינה עומדת על הרשעת הנאשם בעבירה זו במסגרת אישום זה.

כמו כן, בסיכומיה בכתב ביקשה המאשימה כי בית המשפט יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**") וירשע את הנאשם 1 בעבירה של **הונאת נושים** (עבירה לפי סעיף 439א לחוק העונשין) גם במסגרת האישום הראשון.

עוד התבקש בית המשפט, במסגרת סיכומי המאשימה, להרשע את הנאשם 1 במסגרת אישום זה גם בעבירות של **רישום כוזב במסמכי תאגיד** ובעבירות של **קבלת דבר במרמה** ביחס לאירועי פתיחת חשבונות הבנק על ידו. ואולם, לאחר התנגדותו של ב"כ הנאשם 1 במסגרת הסיכומים בעל-פה, הודיעה המאשימה כי היא אינה עומדת עוד על בקשותיה אלה.

אישום שני (הנאשמים 1, 2 ו-4)

מבוא ורקע נורמטיבי:

31. סעיף 39(ב)(1)א לחוק הפיקוח קובע כי הפועל בעניין הטעון רישיון לפי חוק זה, ללא רישיון או היתר בני תוקף, דינו מאסר שלוש שנים או קנס, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו מאסר חמש שנים או קנס. סעיף 2 לצו בדבר הסעות קובע כאמור כי לא יעסוק אדם בהסעה מיוחדת אלא אם כן קיבל רישיון למשרד הסעות לפי פרק ב' לצו.

העובדות:

רישום כוזב ברשם החברות וקבלת רישום כחברה במרמה במרשם החברות

32. בתקופה הרלוונטית לרישום זה, היו לנאשם 1 חובות לנושים ונפתחו נגדו מספר רב של תיקים בהוצאה לפועל. בתאריך 1.11.2011 הוכרז הנאשם 1 כחייב מוגבל באמצעים. בתאריך 1.12.2014 הוצא צו כינוס בעניינו של הנאשם 1.

33. לאחר מכירתה של חברת מלך, רצה הנאשם 1 להקים חברה נוספת שתעסוק בתחום ההסעות. נאשם 1 היה מעוניין לרשום גם את החברה הנוספת על שם אנשי קש ולא על שמו, וזאת הן כדי להונות את נושיו ולהציג את עצמו כמי שאין לו רכוש והכנסות, הן כדי שבמידה ויידרש להוצאת רישיון ממשד התחבורה, יוכל לעשות כן.

34. ביום 20.2.2014 (היום שבו מכר את חברת מלך) הקים הנאשם 1 את הנאשמת 4 והגיש בקשה לרישומה ברשם החברות. הנאשם רשם בכזב את הנאשמת 4 על שמה של לילה, שלא היה לה כל חלק בפעילות או בניהול החברה. בהצהרת בעלי מניות ובהצהרת דירקטורים ראשונים נרשמה לילה כבעליה של הנאשמת 4 וכדירקטורית יחידה בחברה.

35. לאורך כל שנות פעילותה של הנאשמת 4, היה הנאשם 1 הבעלים והמנהל האמיתי שלה.

36. הנאשם 1 פנה ללקוחות שהיו ללקוחות של חברת מלך, ועדכן אותם כי פעילותה של חברת מלך ממשיכה תחת שמה של הנאשמת 4. לקוחות אלה שהכירו את הנאשם 1 כבעל רישיון ממשד התחבורה המשיכו לעבוד עמו מתוך אמונת שווא כי הנאשמת 4 היא מחליפה של חברת מלך ועל כן יש לה רישיון ממשד התחבורה.

37. בשל רצונו להסוות בכתב את הבעלות והניהול של הנאשמת 4, החל הנאשם 1 לשלוח הודעות לרשם החברות, בדבר שינויים בבעלות החברה או בהרכב הדירקטוריון שלה, וזאת באמצעות לילה ואנשי קש נוספים, כמפורט להלן.

38. ביום 25.2.2014 הגישה הנאשמת 4 הודעה לרשם החברות, באמצעות סמיר, על העברת 100% ממניותיה של לילה בנאשמת 4, לסמיר. הודעה זו הייתה כוזבת הואיל ולסמיר לא היה כל חלק בניהול או בפעילות הנאשמת 4. ביום 3.3.2014 קיבלה הנאשמת 4 מרשם החברות אישור בדבר רישום ההודעה.

39. ביום 26.2.2014 הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות, באמצעות סמיר, הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, באופן זה שלילה חדלה מלכהן כדירקטורית בנאשמת 4 וסמיר מונה כדירקטור. בהודעה ציינה הנאשמת 4 כי תפקידו של הנאשם 1 הוא מנהל בנאשמת 4. ביום 3.3.2014 קיבלה הנאשמת 4 הודעה מרשם החברות בדבר אישור רישום שינוי דירקטורים.

40. ביום 1.5.2014 הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות, באמצעות הנאשם 1, הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, באופן זה שסמיר חדל לכהן כדירקטור בנאשמת 4 ובמקומו מונה הנאשם 1 כדירקטור. בו ביום קיבלה הנאשמת 4 מרשם החברות אישור בדבר רישום הודעה על שינוי דירקטורים.

41. באותו יום, 1.5.2014, הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות, באמצעות הנאשם 1, גם הודעה על העברת מניות בחברה פרטית, מסמיר ללילה. בו ביום קיבלה הנאשמת 4 אישור מרשם החברות בדבר רישום ההודעה.

42. ביום 27.5.2014 הגישה הנאשמת 4 באמצעות הנאשם 2, שהיה נהג בנאשמת 4 (להלן גם: "**סלים**"), הודעה על העברת מניות בחברה פרטית, כך ש-100% ממניותיה של הנאשמת 4 עברו מלילה לנאשם 2. הודעה זו הייתה כוזבת הואיל ולנאשם 2 מעולם לא היה חלק בניהולה של הנאשמת 4. הנאשמת 4 קיבלה מרשם החברות אישור בדבר רישום העברת המניות.

43. ביום 1.6.2014 הגישה הנאשמת 4, באמצעות הנאשם 2, הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, כך שהנאשם 2 מונה כדירקטור בנאשמת 4 במקום לילה. הודעה זו הייתה כוזבת הואיל ולנאשם 2 לא היה כל חלק בניהול החברה. ביום 9.6.2014 קיבלה הנאשמת 4 מרשם החברות אישור בדבר רישום חלקי של הודעתה, תוך שצוין כי לילה לא שימשה באותו מועד כדירקטורית בנאשמת 4 ומשכך לא היה ניתן להסירה מהרישום.

44. ביום 11.6.2014 הגישה הנאשמת 4, באמצעות הנאשם 2, הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, כך שהנאשם 1 חדל מלכהן כדירקטור בנאשמת 4, החל מיום 1.6.2014. ביום 12.6.2014 קיבלה הנאשמת 4 מרשם החברות הודעה בדבר סירוב לפניה בנושא הסרת דירקטורים - "לא ניתן למחוק דירקטור יחיד בחברה".

45. בו ביום ובעקבות האמור בפסקה 44 לעיל, הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, כך שהנאשם 2 מונה כדירקטור בנאשמת 4.

ביום 3.7.2014 קיבלה הנאשמת 4 מרשם החברות אישור בדבר רישום הודעה של שינוי דירקטורים.

46. במעשיהם ביצעו נאשמים 1, 2 ו-4 בצוותא חדא, עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד במטרה לרמות את רשם החברות ואת נושיו של הנאשם 1. כמו כן, קיבלו נאשמים אלה בצוותא חדא, במרמה, את רישומה של הנאשמת 4, וזאת בנסיבות מחמירות. הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בכך שמדובר במרמה של רגולטור ובשל העובדה שהמעשים נעשו כדי להמשיך את פועלה של חברת מלך בתחום ההסעות, וזאת מבלי להחזיק ברישיון לכך.

עיסוק בתחום ההסעות המיוחדות בלי רישיון ממשרד התחבורה

47. במהלך התקופה הרלוונטית לאישום זה, עסקה הנאשמת 4 בתחום ההסעות המיוחדות, זאת באמצעות מספר אוטובוסים, ובין היתר מול לקוחות שכבר פעלו מול חברת מלך. הנאשמת 4 עשתה כאמור מבלי שהיה לה רישיון עמוד 9

ממשרד התחבורה. הנאשם 1 היה מנהלה ובעליה של הנאשמת 4 בתקופה זו.

48. במעשיהם עסקה הנאשמת 4 באמצעות הנאשם 1 בתחום ההסעות המיוחדות ללא רישיון מאת מפקח. הנאשמת 4 פעלה כמתואר לעיל, במהלך התקופה הרלוונטית לאישום זה, עת רישומה כחברה הושג בכזב.

הלבנת הון של הרכוש שהושג באמצעות הרישומים הכוזבים והמרמה

49. כמפורט להלן, במהלך שנות פעילותה הייתה הנאשמת 4 רשומה על שם אנשי קש שונים כדי שתוכל להמשיך את פעילותה של חברת מלך וכדי שהנאשם 1 יוכל להונות את נושיו. באמצעות העבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה והונאת נושים (להלן: "**עבירות המקור**"), קיבלה הנאשמת 4, שהייתה בפועל בבעלותו ובשליטתו של נאשם 1, הכנסות מעיסוק בתחום ההסעות בסכום של 5,423,537 ₪ לכל הפחות.

50. הכנסות אלה הן תכלית ביצוען של עבירות המקור, שכן נאשם 1 ידע כי לא יוכל לעסוק בתחום ההסעות ולהפיק הכנסות בתחום זה, ללא רישיון כדין, אלמלא יציג מצג שווא שלפיו לנאשמת 4 יש רישיון כדין ממשרד התחבורה. בהתאם לכך, ההכנסות שהיו לנאשמת 4 מהוות רכוש אסור כהגדרתו בסעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון, בהיותן "רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה" (להלן: "**הרכוש האסור**").

51. הנאשם 1 גרם לכך שהרכוש האסור יתקבל לחשבונות הבנק של הנאשמת 4, כאשר בעליה בהתאם לרישום ברשם החברות היו מעת לעת, לילה, סלים ואנשי קש נוספים, וכאשר בטפסי הנהנה של חשבונות בנק אלה הוצהר בכזב שבעלי השליטה בחברה הם לילה וסלים, בעת שהנאשם 1 היה בעל השליטה באופן אמיתי.

52. בפועלם כאמור ביצעו הנאשם 1 והנאשמת 4 עבירות של הלבנת הון, שעה שעשו פעולות ברכוש אסור בשווי של 5,423,537 ₪, במטרה להסתיר ולהסוות את זהות בעלי הזכויות בו.

53. הרכוש האסור התקבל על ידי הנאשם 1 והנאשמת 4 בחשבונות הבנק של הנאשמת 4, בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪.

54. בפועלם כאמור ביצעו הנאשמים 1 ו-4 בצוותא חדא, בסיועו של הנאשם 2, פעולות ברכוש אסור, שעה שעשו הנאשמים 1 ו-4 פעולות ברכוש אסור בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪, ובסכום מצטבר של 5,423,537 ₪.

הכשלת הדיווחים לרשות לאיסור להלבנת הון (סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון)

55. הנאשם 1 רצה לפתוח חשבון בנק לנאשמת 4, שלא יהיה רשום על שמו, אלא על שמו של אחר.

56. ר"ח סער בן גביש, הנאשם 3 (להלן: "גביש"), שימש באותה העת כר"ח של הנאשמת 4, והיה בעל היכרות עם סניף באר שבע (668) בבנק הפועלים.

57. ביום 8.7.2014 הגיעו הנאשמים 2 ו-3 לפתוח חשבון בנק עבור הנאשמת 4, שמספרו 688086 בסניף באר של בנק הפועלים (להלן: "**חשבון בנק הפועלים בבאר שבע**"). בהתאם להנחיותיו של הנאשם 1 ובמסגרת המרמה המתוארת לעיל, במהלך פתיחת חשבון הבנק חתם הנאשם 2 על טופס נהנה, שבו מוצהר בכזב כי בעלי השליטה בנאשמת 4 הוא הנאשם 2 וכי אין נהנה נוסף בחשבון בנק זה. זאת, על אף שבעל השליטה האמיתי בנאשמת 4 ובחשבון בנק זה היה הנאשם 1.

58. בין התאריכים 31.7.2014 - 31.1.2016 ביצע הנאשם 1, בעצמו או באמצעות אחרים, הפקדות בחשבון בנק הפועלים בבאר שבע בסכום מצטבר של 5,374,776 ₪, ביוזעו כי הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון על חשבון זה יוכשלו, וזאת מאחר שהנאשם 1 ידע כי הוא אינו רשום כבעל שליטה בנאשמת 4 ובחשבון הבנק ועל כן הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון לא יכללו את פרטי זהותו של בעלי השליטה האמיתיים.

59. הנאשם 1 החליט לפתוח חשבון בנק נוסף לנאשמת 4. במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, הגיעו הנאשמים 2 ו-3 לסניף אור יהודה (676) בבנק לאומי כדי לשוחח עם הבנק לגבי פתיחת חשבון בנק עבור הנאשמת 4, על שמו של הנאשם 2, ולא על שמו של הנאשם 1.

60. בעקבות האמור, ביום 5.11.2015 הגיע הנאשם 2 לפתוח חשבון בנק עבור הנאשמת 4, שמספרו 156000/52, בסניף אור יהודה (676) בבנק לאומי (להלן: "**חשבון הבנק בלאומי**"). בהתאם להנחיותיו של הנאשם 1 ובמסגרת המרמה המתוארת לעיל, במהלך פתיחת חשבון הבנק חתם הנאשם 2 על טופס נהנה, שבו מוצהר בכזב כי בעלי השליטה בנאשמת 4 הוא הנאשם 2 וכי אין נהנה נוסף בחשבון. בעקבות המתואר נפתח חשבון הבנק בלאומי לנאשמת 4 על שמו של הנאשם 2, עם מסגרות אשראי נמוכות.

יצוין כבר עתה כי המאשימה ציינה בסיכומיה שהנאשם 1 לא הפקיד את כספי הנאשמת 4 בחשבון זה, ועל כן בכל הנוגע לחשבון בנק זה, אין היא עומדת על הרשעת הנאשמים 1, 2, 4 בעבירה של הכשלת דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

61. במעשיהם המתוארים לעיל, ביצעו הנאשמים 1, 2, 4 פעולות ברכוש בסך כולל של 5,374,776 ₪, במטרה להכשיל או למנוע דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון.

הוראות החיקוק שלפיהן מואשמים הנאשמים 1, 2 ו-4:

62. במסגרת האישום השני, מואשמים הנאשמים 1, 2 ו-4 בעבירות כמפורט להלן:

- א. רישום כוזב במסמכי תאגיד - עבירות לפי סעיף 423 לחוק העונשין (ריבוי עבירות).
- ב. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 415 סיפה לחוק העונשין.
- ג. הונאת נושים - עבירה לפי סעיף 439(א) לחוק העונשין (ריבוי עבירות) (הנאשמים 1 ו-4). בסיכומיה ביקשה המאשימה כי עבירה זו תיוחס גם לרכישת כלי התחבורה (האוטובוסים) המוזכרים באישום השלישי, ראו פסקה 66 להלן.
- ד. עבירה לפי סעיף 39(ב)(1) לחוק הפיקוח ("פעל בענין הטעון רשיון או היתר לפי חוק זה, ללא רישיון או היתר בני-תוקף" (ריבוי עבירות) (הנאשמים 1, 2, ו-4).
- ה. הלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון (הנאשמים 1 ו-4).
- ו. סיוע להלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון + סעיף 31 לחוק העונשין (הנאשם 2).
- ז. הכשלת דיווח לרשות להלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון (הנאשמים 1, 2, ו-4).
- ח. פעולה ברכוש אסור - עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון (הנאשמים 1 ו-4); בסיכומיה בכתב ייחסה המאשימה עבירה זו גם לנאשם 2).
- יצוין כי במסגרת אישום זה הואשם הנאשם 3 והורשע בסיוע להכשלת דיווח לרשות להלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון + סעיף 31 לחוק העונשין.
- בסיכומיה ביקשה המאשימה לייחס את עבירות קבלת דבר במרמה ורישום כוזב במסמכי תאגיד גם בנוגע לאירועי פתיחת חשבונות הבנק במרמה על ידי הנאשמים 1, 2, ו-4 בצוותא חדא (בשני הבנקים) במסגרת האישום השני. ואולם, לאחר התנגדותו של ב"כ הנאשם 1 במסגרת הסיכומים בעל-פה, הודיעה המאשימה כי היא אינה עומדת עוד על בקשותיה אלה.

אישום שלישי (הנאשמים 1 ו-4)

העובדות:

63. בתקופה הרלוונטית לאישום זה היו לנאשם 1 נושים רבים ונפתחו נגדו תיקים רבים בהוצאה לפועל.
64. כאמור לעיל, הקים הנאשם 1 את הנאשמת 4 ביום 20.2.2014 ומאז היה מנהלה ובעליה, אך רשם אותה על שמות אנשי קש, הכול כמפורט באישום השני.
65. בתאריך 18.8.2014 הגיש הנאשם 1 בקשה לצו כינוס נכסים (להלן: "**הבקשה**"). במסגרת הבקשה טען הנאשם 1 כי הוא שכיר בנאשמת 4 ושלא היה בעליו של עסק מעולם. זאת, כשבפועל ממועד הקמתה של

הנאשמת 4 היה הנאשם 1 בעליה ומנהלה, וכאשר הנאשם 1 היה בעליה ומנהלה של חברת מלך ממועד הקמתה ועד מועד מכירתה ביום 20.2.2014. כמו כן, לא ציין הנאשם 1 בבקשה את נכסיו ואת זכויותיו, אלא טען שאין לו כאלה. זאת כאשר בפועל היה הנאשם 1 מנהלה ובעליה של הנאשמת 4.

66. נכון לאותו מועד, רכש הנאשם 1 עבור הנאשמת 4: מיניבוס מרצדס מ.ר. 64-320-69, אשר נרכש ביום 22.9.2010; מרצדס מ.ר. 64-551-69, אשר נרכש ביום 25.12.2013; אוטובוס מרצדס מ.ר. 20-411-64, אשר נרכש ביום 5.2.2014;

אוטובוס מרצדס מ.ר. 80-904-14, אשר נרכש ביום 8.8.2014. לאחר מועד הגשת הבקשה, ביום 21.10.2014, רכש הנאשם 1 עבור הנאשמת 4: מיניבוס מרצדס מ.ר. 10-497-31.

67. בתאריך 1.12.2014 ניתן צו כינוס בעניינו של הנאשם 1. מיום זה חלו על הנאשם 1 הוראות סעיף 42 לפקודת פש"ר, הקובעות בין היתר: **"חייב שהוכרז פושט רגל לא ייסד תאגיד ולא יהיה בעל עניין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, אלא אם כן אישרו זאת מראש בית המשפט או הנאמן"**.

68. לאחר מתן צו הכינוס, ניהל הנאשם 1 את הנאשמת 4, תחת שמם של אחרים, כל זאת בעת היותו מצוי תחת צו כינוס נכסים ועל אף הוראות סעיף 42א(ג) לפקודת פש"ר.

69. כמו כן, ביום 22.3.2015 נחקר הנאשם 1 כחייב על ידי מנהלת מיוחדת שמונתה על ידי הכונס הרשמי ולא ציין בפניה את דבר קיומה של הנאשמת 4 ואת העובדה שהוא מנהלה ובעליה ואת הרכוש והנכסים שיש לנאשמת 4.

70. הנאשם 1 צבר בתקופה הרלוונטית הכנסות בסכום של כ-6,461,297 ₪ ונכסים בסכום של כ-1,202,000 ₪, שעליהם לא דיווח לנאמן או לכונס הנכסים הרשמי.

71. עבירות של הונאת נושים הן עבירות מקור לצורך חוק איסור הלבנת הון. הנאשם הסתיר והסווה את הכספים שבהם בוצעו עבירות אלה בסכום כולל של 6,461,297 ₪ ובדרכים שונות ובכללן:

- א. הקים את הנאשמת 4 ושינה את רישומיה ברשם החברות מאז הקמתה, על שמות אנשי קש שונים.
- ב. שלח אנשי קש לפתוח את חשבונות הבנק ששימשו את הנאשמת 4, כל זאת כדי להרחיק עצמו מחשבונות הבנק ומהכספים שזרמו אליהם, שהיו הכנסות מעיסוקה של הנאשמת 4 בתחום ההסעות.

- ג. פעל באמצעות הנאשמת 4 בתחום ההסעות מבלי לקבל רישיון כדין ממועד התחבורה.

72. במעשיו, לאחר שהוצא בעניינו צו כינוס, הפר הנאשם 1 הגבלה שהוטלה עליו על פי חוק.

73. במעשיו, לאחר שהוצא בעניינו צו כינוס, לא גילה הנאשם 1 לנאמן או לכונס הרשמי באמת ובתמים לפי מיטב ידיעתו והנחתו, את כל נכסיו, מטלטלין ומקרקעין, כיצד ולמי ובאיזו תמורה ומתי עשה בכל חלק מהם, חוץ ממה שעשה במהלך הרגיל של עסקו וממה ששילם על חשבון ההוצאות הרגילות של משפחתו. כמו כן, אחרי שהוגשה בקשת פשיטת רגל מטעמו או נגדו, או תוך 12 חודשים לפני שהוגשה, העלים חלק מנכסיו, או חוב המגיע לו או ממנו.

74. במעשיו המתוארים לעיל, מסר ו/או העביר ו/או שעבד נכס מנכסיו או גרם לאחת מאלה הנאשם 1 יחד עם הנאשמת 4, בכוונה להונות נושה מנושיו.

75. בפועלו כאמור, ביצעו הנאשם 1 והנאשמת 4 עבירות של הלבנת הון, שעה שעשו פעולות ברכוש אסור בשווי של לפחות 6,461,297 ₪, במטרה להסתיר ולהסוות את זהות בעלי הזכויות בו.

76. הרכוש האסור התקבל על ידי הנאשם 1 והנאשמת 4 בחשבונות הבנק של הנאשמת 4, בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪.

77. בפועלם כאמור ביצעו הנאשמים 1 ו-4 בצוותא חדא פעולות ברכוש אסור, שעה שעשו הנאשמים פעולות ברכוש אסור בהיקפים אשר בכל שלושה חודשים עלו על 500,000 ₪ ובסכום מצטבר של 6,461,297 ₪

הוראות החיקוק שלפיהן מואשמים הנאשמים 1 ו-4:

78. במסגרת האישום השלישי מואשמים הנאשמים 1 ו-4 בעבירות כמפורט להלן:

א. הפרת הגבלות חוק - עבירה לפי סעיף 214א(ב) לפקודת פש"ר.

ב. מעשים ומחדלים במרמה - עבירה לפי סעיף 216(1) לפקודת פש"ר.

ג. מעשים ומחדלים במרמה - עבירה לפי סעיף 216(4) לפקודת פש"ר.

ד. הונאת נושים - עבירה לפי סעיף 439א(א) לחוק העונשין.

ה. הלבנת הון - עבירות לפי סעיף 3א(א) לחוק איסור הלבנת הון.

ו. פעולה ברכוש אסור - עבירות לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

המאשימה הודיעה בסיכומיה כי היא אינה עומדת על הרשעה בעבירות של הונאת נושים והלבנת הון (לרבות פעולה ברכוש אסור - ע' 36 לסיכומים) באישום השלישי, מאחר שקיימת כפילות מסוימת בין עבירות אלה לבין עבירות הונאת עמוד 14

נושים והלבנת הון באישום השני.

בקשה לחילוט

79. במסגרת כתב האישום הוגשה גם בקשה לחילוט רכוש לפי סעיף 21(א) לחוק איסור הלבנת הון, שבה התבקש בית המשפט להורות, לאחר הרשעת הנאשמים, על חילוטם של שישה רכבים:

- א. רכב מרצדס E300 מ.ר. 64-551-69, הרשום על שם עאמר סקיק, ת"ז 026135970.
- ב. אוטובוס מרצדס, מ.ר. 80-904-14, הרשום על שם הנאשמת 4.
- ג. מיניבוס מרצדס מ.ר. 10-497-31, הרשום על שם חברת מובילי הוורדים.
- ד. מיניבוס מרצדס מ.ר. 15-864-12, הרשום על שם חברת מובילי הוורדים.
- ה. אוטובוס מרצדס מ.ר. 20-411-64, הרשום על שם חברת מובילי הוורדים.
- ו. אוטובוס זעיר מ.ר. 24-158-71, הרשום על שם איילון בלו ליסינג בע"מ.

המענה לכתב האישום

80. הנאשם 1 - ב"כ הנאשם 1 מסר ביום 6.2.2019 כפירה כללית בשם הנאשם. ביום 13.2.2019 ניתן מענה מפורט יותר, שלפיו הנאשם 1 ניהל את חברת מלך ואת הנאשמת 4, אך הוא לא היה הבעלים שלהן.

הבעלות הייתה של החמולה במשותף ולא שלו. הנאשם 1 היה נציג החמולה מתוקף היותו בן בכור. עוד נמסר כי החברות פעלו באופן חוקי במובן זה שלא היו עסקאות כוזבות והמיסים שולמו כחוק ובמועד. הודגש כי "בהבנתו של הנאשם, העובדה שהחברות נוהלו בפועל באופן כשר ותקין שוללות להבנתו את הפליליות של כל הטענות כלפיו". ביום 5.5.2019 נמסר כי הנאשם 1 אינו כופר בהליך פשיטת הרגל, בסכומים ובמועדים המצוינים בכתב האישום. כן נמסר כי אנשים טעו לחשוב שהנאשם 1 התנהג מנהג בעלים, אך אין משמעות הדבר כי הנאשם 1 היה הבעלים של שתי החברות.

81. הנאשם 2 - ב"כ הנאשם 2 מסר ביום 5.5.2019 כפירה כללית בשמו. ביום 5.6.2019 הגיש ב"כ הנאשם 2 מענה בכתב, המתייחס בעיקרו לאישום השני. הנאשם 2 אישר את הפרטים המפורטים בסעיפים 13-15 לאישום השני - פסקאות 42-44 לעיל, אך כופר בביטוי "באמצעות". דהיינו, הנאשם 2 מאשר את האמור בכתב האישום ביחס להודעות שהגישה הנאשמת 4 בעניינו, בין היתר בנוגע להעברת מניותיה של הנאשמת 4 מלילה אליו, ובדבר מינויו כדירקטור בנאשמת 4 במקום לילה. הנאשם 2 אישר שהודעות אלה היו כוזבות, הואיל והוא לא היה בעליה של הנאשמת 4 וגם לא היה לו כל חלק בניהולה, ואילו הנאשם 1 היה בעליה ומנהלה מיום הקמתה. יחד עם זאת, הנאשם 2 כפר בכך שההודעות הוגשו באמצעותו (עמדתו זו הובהרה במסגרת סיכומי).

הנאשם 2 כפר בביצוע בצוותא חדא של עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, וטען כי האמור בכתב האישום אינו מבסס כלפיו עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.

הנאשם 2 אישר אמנם את המתואר בכתב האישום ביחס לפתיחת חשבון בנק הפועלים בבאר שבע, וכן ביחס לפתיחת החשבון בבנק לאומי, אך כפר בביצוע עבירה של הכשלת דיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון.

כן הועלתה טענת הגנה מן הצדק לפי סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי, בדבר אכיפה בררנית. לפי הטענה, גורמים אחרים הנזכרים בכתב האישום, אשר ביצעו לכאורה מעשים דומים ואף חמורים יותר - כלל לא הועמדו לדין. נטען כי בהיעדר שוני רלוונטי ביניהם לבין הנאשם 2, קמה לנאשם 2 הגנה מן הצדק.

82. הנאשמת 4 - ביום 13.2.2019 החלטתי כי לאור העובדה כי הנאשם 1 הצהיר כי הוא מנהלה של הנאשמת 4 ונאשם 2 רשום כדירקטור יחיד בחברה, ולנוכח הודעת ב"כ הנאשמים 1 ו-2 כי הסנגוריה הציבורית אינה מאשרת אישור של סנגור לחברה, ייצגו הנאשמים 1 ו-2 את החברה, הנאשמת 4. לא ניתן מענה לכתב האישום מטעם הנאשמת 4, אך נמסר מפי באי כוחם של הנאשמים 1 ו-2 כי למעשה הגנתם של הנאשמים היא הגנת הנאשמת 4.

סיכומי הצדדים

83. המאשימה ביקשה בסיכומיה להרשיע את הנאשמים בעבירות נושא כתב האישום המתוקן.

84. בסיכומי הנאשם 1, טען בא-כוחו הנוכחי, עו"ד ברקאי, כי הנאשם 1 אינו הבעלים של שתי החברות, כי יסודות העבירות שבהן הואשם הנאשם 1 אינם מתקיימים, וכי לא ניתן להרשיע את הנאשם 1 בעבירות לפי פקודת פש"ר הואיל ומדובר בדבר חקיקה שבוטל.

85. בסיכומי הנאשם 2 נטען כי יש לזכות את הנאשם 2 מהותית מכל האישומים (הגם שצוין כי מתקיימת עבירה של הכשלת דיווח), לחלופין לזכותו מחמת הספק ולחילופי חלופין להורות על ביטול כתב האישום כנגדו, תוך קבלת טענה מקדמית שלפיה קמה לו הגנה מן הצדק בהתאם להוראות סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי. טענת ההגנה מן הצדק נעוצה הן באכיפה בררנית בעניינו של הנאשם 2, הן ב"התנהלותה השערורייתית" של המדינה בתיק זה.

86. כאמור, הגנתם של הנאשמים 1 ו-2 היא הגנתה של הנאשמת 4.

ההליך

87. במסגרת ההליך הוגשו בהסכמה מוצגים רבים, שהעיקריים ביניהם מעידים על רישומים ברשם החברות, מגעים מול משרד התחבורה, מסמכי פתיחת חשבונות בנק, מסמכי הנהלת חשבונות של חברת מלך

והנאשמת 4 ("להלן ביחד: "החברות"), תנועות עו"ש בחשבונות הבנק, מסמכים על מצב חובותיו של הנאשם 1 בהוצאה לפועל ובפנייתו בבקשה לפשיטת רגל.

88. במסגרת פרשת התביעה הוגשו כאמור מוצגים רבים, וכן העידו עדים רבים: חוקרי משטרה, עובדי בנק, גורמים שהיו בקשרים עסקיים עם הנאשם 1, גורמים במשרד התחבורה, רואי חשבון (ביניהם סער גביש), בני משפחה של הנאשם 1, לילה ואחיה סמיר וכן עורך הדין שהחתיים את השניים על מסמכים.

במסגרת פרשת ההגנה הוגשו מוצגים בודדים והעיד עד הגנה אחד - הנאשם 1.

89. יצוין כי הפרשה נושא כתב האישום נחשפה במסגרת חקירה בחשד לעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים במסגרת פעילותה של הנאשמת 4. במהלך החקירה התגלה מידע אשר הוביל לכתב אישום זה.

90. עוד יצוין כי זמן קצר עובר למועד שנקבע לסיכומי הנאשם 1 בעל-פה, מונה בא-כוחו לשפיטה. לפיכך מונה לנאשם 1 סנגור אחר, עו"ד עדי ברקאי, ולאחר ארכה בלתי נמנעת ללימוד התיק, נשמעו הסיכומים שבעל-פה.

אדון להלן בכל אחד מהאישומים.

אישום ראשון

91. אישום זה עניינו כאמור בתקופת פעילותה של חברת מלך, והוא מייחס ביצוע עבירות לנאשם 1 בלבד.

עובדות מוסכמות וגדר המחלוקת

92. במסגרת תיק זה הוגשו כאמור מסמכים רבים בהסכמה, וגם הנאשם 1 הודיע כי אין הוא כופר בהליך פשיטת הרגל, בסכומים ובמועדים שצוינו בכתב האישום. להלן יפורטו העובדות המוסכמות ויגדרו הנקודות שבמחלוקת.

93. הקמת חברת מלך ורישומיה ברשם החברות (אסופת מסמכי רשם החברות בעניינה של חברת מלך - ת/45):

א. חברת מלך הוקמה ביום 4.1.2010 ונמכרה ביום 20.2.2014.

ב. על הבקשה לרישום החברה מיום 21.12.2009 חתומה לילה. לילה חתומה גם על הצהרת דירקטורים ראשונים מאותו יום, ועל הצהרת בעלי מניות מיום 24.12.2009.

עמוד 17

ג. בתקנון חברת מלך מיום 23.12.2009 רשומה לילה כבעלי המניות הראשונים.

ד. ביום 1.2.2010 הוגשה הודעה על מינוי הנאשם 1 כדירקטור בחברת מלך החל מאותו יום. על ההודעה חתום הנאשם 1.

ה. ביום 1.3.2010 הוגשה הודעה על מינויו של חאלד לדירקטור בחברת מלך, ועל סיום כהונתו של הנאשם 1 כדירקטור בחברה - הכול החל מאותו יום. על ההודעה חתומה לילה. לאחר שינוי זה, היו לילה וחאלד רשומים כדירקטורים בחברה.

ו. בהמשך הוגשה הודעה על סיום כהונתו של חאלד כדירקטור, החל מיום 1.9.2012. על ההודעה חתומה לילה.

ז. ביום 17.12.2013 הוגשה הודעה על מינויו של סמיר כדירקטור בחברת מלך ועל סיום כהונתה של לילה כדירקטורית בחברה - הכול החל מאותו יום. על ההודעה חתום סמיר.

ח. ביום 25.12.2013 הוגשה הודעה על העברת מניותיה של חברת מלך, מלילה אל סמיר. על ההודעה חתום סמיר.

ט. ביום 3.2.2014 הוגשה הודעה על העברת מניותיה של חברת מלך, מסמיר אל סופיאן. על ההודעה חתום סמיר (ובהמשך לכך הוגשה גם הודעה על מינויו של סופיאן כדירקטור בחברה ועל סיום כהונתו של סמיר כדירקטור). העברת המניות נרשמה ברשם החברות ביום 20.2.2014.

94. קבלת רישיון ממשרד התחבורה:

א. ביום 15.4.2010 הגיש הנאשם 1 בקשה לקבלת רישיון להסעות מיוחדות באוטובוסים עבור חברת מלך. בבקשה נרשם כי לילה היא בעלת המניות של החברה ועליה הוא המנהל המקצועי שלה, תוך ציון מספרי תעודות הזהות של השניים. לצד שמה של לילה רשום מס' הטלפון של הנאשם 1. הנאשם 1 חתום על הבקשה, ללא ציון מספר תעודת הזהות שלו (ת/20).

ב. בהסתמך על המידע שהוצג, ביום 20.7.2010 ניתן לחברת מלך רישיון להפעלת משרד להסעות מיוחדות באוטובוסים זעירים. רישיון זה חודש מעת לעת, ולמעשה עד יום 30.11.2014 (ת/25).

95. פתיחת חשבונות בנק בבנק הפועלים ובבנק מרכנתיל:

א. חשבון מס' 588466 בבנק הפועלים סניף 763 (ערד) - ביום 28.1.2010 הגיעה לילה לסניף האמור כדי לפתוח לחברת המלך חשבון בנק. בשאלון "הכר את הלקוח" צוין כי לילה לוותה בן זוגה, הנאשם 1. במסגרת ההתרשמות הכללית מהלקוח צוין כי לנאשם 1 יש חברה אחרת וכי "החשבון והלקוח מוגבל, הובהר שלא תהיה לחברה החדשה שום אשראי, שקים או אפשרות למסגרת" (ת/50). בכתב האישום צוין כי לילה חתמה על טופס נהנה שבו הוצהר בכזב כי בעלי השליטה בחברת מלך היא לילה וכי אין נהנה

נוסף בחשבון. טופס זה לא אותר בתיק המוצגים. ההגנה לא חלקה על הדברים.

ב.חשבון מס' 42041 בנק מרכנתיל סניף 696 רהט - ביום 20.1.2011 הגיעה לילה לפתוח חשבון בנק לחברת מלך בסניף הבנק האמור. במעמד פתיחת החשבון חתמה לילה על טופס "הצהרה על נהנה ובעל שליטה בחשבון תאגיד" שבו צוין כי היא בעלת השליטה בתאגיד וכי אין נהנה נוסף בחשבון (ת/55).

96. לחברת מלך היו במהלך שנות פעילותה הכנסות מעיסוק בתחום ההסעות בסכום של לפחות 4,207,992 ₪:

א. סכום מצטבר של 345,191 ₪ הופקד בין יום 28.1.2010 ליום 28.9.2011 לחשבון בבנק הפועלים בערד (ת/48).

ב.סכום מצטבר של 3,862,801 ₪ הופקד בין יום 20.1.2011 ליום 4.2.2014 לחשבון הבנק במרכנתיל (ת/49, עדות הנאשם 30.6.2020, ע' 300 ש' 17-18).

97. חובותיו של הנאשם 1 בהוצאה לפועל אינם שניים במחלוקת (במענה לכתב האישום מיום 5.5.2019 הודיע הנאשם כי אין הוא כופר בהליך פשיטת הרגל, בסכומים ובמועדים שצוינו בכתב האישום, ראו גם עדות הנאשם, פרוטוקול 30.6.2020, ח"נ, ע' 300 ש' 14-29). ביום 1.11.2011 הוכרז הנאשם 1 כ"חייב מוגבל באמצעים" (ת/44). בהתאם לסעיף 69ד(ב) לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 (להלן: "**חוק ההוצאה לפועל**"), כפועל יוצא מהגבלה זו לא יכול הנאשם 1 לייסד או להיות בעל עניין בתאגיד, לרבות יחד עם אחר, אלא אם אישר זאת רשם הוצאה לפועל מראש (דבר שלא קרה במקרה דנן). הנאשם 1 אישר כי עם הכרזתו כחייב מוגבל באמצעים חלו עליו הגבלות כלקוח מוגבל בבנק (עדות הנאשם ע' 304 ש' 22-24, נראה כי הכוונה להגבלה לפי סעיף 69ד(א)(2) לחוק ההוצאה לפועל). במסגרת בקשת הנאשם למתן צו כינוס ולהכרזתו פושט רגל (ת/39) הוגש פירוט החובות, המלמד על כך שחלק מחובותיו של הנאשם 1 מקורם בשנים שלפני שנת 2010.

98. הצדדים הסכימו על כך שעברו הפלילי של הנאשם 1 עלול היה למנוע מחברת מלך לקבל רישיון ממשד התחבורה (פרוטוקול 31.12.2019, ע' 230 ש' 15-24).

99. הנאשם 1 הוא זה שהגיש את הבקשה למשרד התחבורה לקבל רישיון לחברת הסעות עבור חברת מלך (ת/2 15.3.2016 חלק 1, ע' 15 ש' 24-28; 1.12.2016 ע' 26 ש' 16-21). הוא ידע כי אין הוא זכאי לאישור ממשד התחבורה משום שהוא אינו עומד בקריטריונים (15.3.2016 חלק 1 ע' 51 ש' 22-29).

100. הנאשם 1 ידע כי הוא אינו יכול להיות בעלים של חברה (ת/2 חקירה מיום 15.3.2016, חלק 1 ע' 18 ש' 26-28).

101. הנאשם 1 שימש כמנהלה של חברת מלך (מענה הנאשם 1 מיום 13.2.2019).

102. לפני הקמת חברת מלך היו הנאשם 1 ואחיו עילא אבו רביעה בעלים של חברה אחרת בשם מטיילי הר דרגות בע"מ. החברה הייתה רשומה על שמם (עדות הנאשם ע' 304 ש' 27-32).

103. המחלוקת המרכזית היא בשאלה האם היה הנאשם בעליה של חברת מלך.

104. קיימת מחלוקת בשאלת כשירותה של לילה לשמש כעדה נגד הנאשם 1. המחלוקת היא למעשה מחלוקת עובדתית לגבי מעמדה של לילה במועד מתן העדות - האם היא גרושתו של הנאשם 1, או שמא היא בת זוגו (ידועה בציבור).

ראיות התביעה

105. ראיות התביעה במסגרת האישום הראשון כוללות את אמרתיו של הנאשם 1 במשטרה ובמהלך עדותו בבית המשפט, עדויות שונות וכן מוצגים שהוגשו בהסכמה.

106. במסגרת הפרשה הנוכחית נחקר הנאשם במשטרה מספר פעמים: ביום 16.12.2016, ביום 18.2.2016, ביום 15.3.2016, ביום 30.11.2016 וביום 1.12.2016. חקירתו של הנאשם 1 במשטרה החלה בעניין פעילותה של הנאשמת 4, בעבירה של הסעת שב"חים, והוא הוזתר בהתאם לכך (16.2.2016).

בחקירתו הבאה (18.2.2016) ובחקירות שלאחר מכן, כבר הוזתר בהתאם לעבירות נושא כתב האישום. בחקירה מיום 15.3.2016 עלה גם עניינה של חברת מלך, נושא האישום הראשון.

אמרות הנאשם 1 במשטרה (קלסר ת/2)

107. כאמור לעיל, הנאשם 1 כפר בחקירתו במשטרה (ובעדויותו בבית המשפט) בהיותו בעליה של חברת מלך. ואולם ישנן בין אמרתיו מספר התייחסויות נקודתיות שמהן עולה תמונה אחרת. התייחסויות אלה, וכן עדותו של הנאשם ביחס אליהן, כמו גם התייחסות לנושאים האחרים שבמחלוקת, יובאו להלן.

108. חקירה מיום 15.3.2016 - כאמור לעיל, לחקירה זו קדמו שתי חקירות בעניינה של הנאשמת 4 (אישומים 2 ו-3), ובחקירה זו עלה לראשונה עניינה של חברת מלך נושא האישום הראשון. במסגרת חקירה זו מסר הנאשם 1 כי אשתו לילה הייתה הבעלים של חברת מלך, ואילו הוא עצמו היה המנהל של החברה (חלק 1, ע' 20-22). בהמשך החקירה טען כי מדובר בעסק משפחתי שנרשם על שם אשתו, והוא עבד בעסק יחד עם אחיו (חלק 1, ע' 34 ש' 4-5). אשר לחלקה של לילה ראו הדברים הבאים:

"[חוקר]: היא הייתה מחליטה?"

[נחקר]: רק היא יכולה לחתום בבנק.

[חוקר]: היא... מה קורה, לאן נוסעים, מה עושים?

[נחקר]: לא היא לא מחליטה בזה.

[חוקר]: אז במה היא מחליטה?

[נחקר]: בזה היא לא מבינה בזה רק.

[חוקר]: במה היא לא מבינה?

[נחקר]: היא לא מבינה בלשלוח אנשים, לעבוד, הסעות, היא רק נתנה לילדים לאכול לחם.

[חוקר]: רגע היא לא מבינה במה?

[נחקר]: היא לא מבינה בהסעות.

...

[חוקר]: בבנקים היא מבינה?

[נחקר]: גם בנקים לא מבינה בגלל ככה שמנו את אח שלה.

...

[חוקר]: במה היא מבינה?

[נחקר]: שום דבר, להאכיל את הילדים".

(חלק 1 ע' 46 ש' 38-33; ע' 47 ש' 18-1).

109. לשאלה מדוע סמיר צריך היה לעזור אם כל משפחת הנאשם 1 בעלים של החברה, השיב הנאשם 1 כי "אף אחד מהם לא יכול לחתום, לא יכול כלום, כלום לא יודעים לחתום יש להם בעיות, כולם מסובכים..." (חלק 1 ע' 45 ש' 19-12). כשנשאל מדוע הם לא יכולים, השיב: "כולם בפשיטת רגל, לא יכולים להיות..." (חלק 1 ע' 46 ש' 8-5).

110. כשהוטח בו כי רשם את חברת מלך על שמם של אחרים במטרה לפתוח חשבונות בנק, השיב: "אולי יש

בזה משהו, כן, וציין לאחר מכן כי לאדם בעל חובות לא מאשרים פתיחת חשבון בנק (חלק 1, ע' 53 ש' 21-7). בהמשך דבריו ציין כי יש בידיו אישור מההוצאה לפועל לפתוח חשבון בנק (לאחר מכן טען כי האישור ניתן על ידי בית המשפט; יובהר כי אישור כאמור לא הוצג - חלק 1 ע' 54 ש' 11-1, 24-38). לשאלה מדוע אם כן אחרים פתחו עבורו את חשבון הבנק, השיב: **"אני אין לי זמן לרוץ לבנק אחי, אני עובד, אין לי סבלנות לבנק"** (חלק 1 ע' 54 ש' 12-15, וראו גם ע' 57 ש' 3-8).

111. בעדותו בבית המשפט נשאל הנאשם 1 על דבריו שלפיהם לילה מבינה רק בהאכלת הילדים. הנאשם אישר את דבריו, אך הוסיף כי הוא לא היה אז בפשיטת רגל וכי זו הייתה זכותו **"לפתוח עסק על לילה"**.

הנאשם הוסיף כי הוא זה אשר החליט, אך כשנשאל בעקבות תשובתו מי היה הבעלים, מיהר לומר כי הוא לא החליט ולא היה הבעלים, וכי השניים היו שותפים (פרוטוקול מיום 30.6.2020, ע' 318 ש' 9-33; ע' 319-320; ע' 321 ש' 1-15).

אשר לתגובתו במשטרה לטענה כי רשם את החברה על שם אחרים כדי לפתוח חשבונות בנק (**"אולי יש בזה משהו, כן"**), השיב כי אינו זוכר את דבריו (ע' 322 ש' 13-22). דבריו אלה רלוונטיים למעשה גם לעניין האישום השני.

112. חקירה מיום 1.12.2016 - הנאשם ציין שחברת מלך הייתה של אשתו, ולאחר מכן תיקן כי החברה הייתה **"על סמיר"** (ע' 24 ש' 29). בהמשך ציין: **"הייתה שלי לפני הפשיטת רגל שלי"**. לאחר מכן מסר הנאשם 1 כי מכר את חברה לסלימאן: **"כאילו סמיר מכר אותה, שמתי את סמיר במקומי..."** (ע' 25 ש' 20-11).

113. בעניין הרישום על שם לילה:

"מה זה משנה? זה אשתי ואני אותו דבר. מה זה משנה? זה לא מרמה. למה מרמה? ... בדקו אותה הכל ותיקן אנחנו שותפים למה מרמה?". על כך שלילה לא יודעת דבר בעניין החברה, השיב: **"אז בסדר לא יודע זה היה על שמה... למה אשתי אמא של הילדים שלי..."** (ע' 37 ש' 29-37).

114. לשאלה מדוע במסמכים שהגיש למשרד התחבורה הוא אינו רשום או מוזכר, אלא רק לילה, השיב: **"בטח רק אשתי למה צריך להיות אני מופיע? גם היא בעלת החברה. מה זה אסור דבר כזה?"** (ע' 26 ש' 26-16). לטענה כי בשנת 2010 היה בעל עבר פלילי עשיר שבגינו לא יכול היה לקבל היתר ממשרד התחבורה ולכן הגיש את הטפסים במרמה על שם לילה, הגיב: **"אני לא צריך חברת הסעות"**. על כך שביקש היתר בשנת 2010 ענה: **"כן אבל זה היה שלה, אשתי, אנחנו ביחד עבדנו, הקמנו חברה ביחד אשתי, למה לא?..."** (ע' 38 ש' 33-40; ע' 39 ש' 1-4).

115. וראו:

"[נחקר]: שנייה. איזה חברה. איך קוראים לה?

[חוקר]: מטיילי אינבוקק.

[נחקר]: מטיילי אינבוקק? כן.

[חוקר]: ואתה אמרת שזה שלך.

[נחקר]: כן. מטיילי אינבוקק זה שלי.

[חוקר]: זה שלך?

[נחקר]: מטיילי אינבוקק. לא מובילי אינבוקק.

...

[נחקר]: כן. זה הייתה שלי ושל אשתי ונמכרה.

...

[נחקר]: כן. באלפיים ושלוש עשרה לא הייתי בפשיטת רגל נכון?

[חוקר]: לא. אלפיים וארבע עשרה.

...

[נחקר]: לא הייתי אז מותר לי.

...

[נחקר]: מותר לי להחזיק חברה.

...

[חוקר]: מטיילי המלך אינבוקק.

[נחקר]: הייתה שלנו המשפחה. הייתי שותף. נגמר".

(ע' 43 ש' 30-36; ע' 44 ש' 1-33).

בעדותו בחקירה הנגדית אמר הנאשם 1 כי אינו זוכר את דבריו וכי לא אמר את הדברים המצוטטים ביחס לחברת מלך (ע' 323 ש' 3-33).

116. אמרות הנאשם מחקירות בשנים קודמות:

א. הודעה מיום 30.10.2011 - בהודעה זו (בתחנת שדרות לכיש) הציג עצמו הנאשם 1 כבעליה של חברת מלך מזה כשנתיים (ש' 1).

ב. הודעה מיום 27.1.2013 - גם בהודעה זו (אח"מ מג"ב דרום) הציג עצמו הנאשם 1 כבעליה של חברת מלך (ש' 2). עו"ד בר, בא-כוחו הקודם של הנאשם 1, התנגד להגשת ההודעה בטענה כי הנאשם 1 נחקר כעד, ההודעה לא נגבתה תחת אזהרה, ולכן לא ניתן להגיש את ההודעה כאמרת חוץ של הנאשם. המאשימה טענה כי מדובר באמרות חוץ של הנאשם 1, אשר מוגשות בהתאם לסעיף 11 לפקודת הראיות. חוקרי משטרה העלו על הכתב את אמרותיו של הנאשם 1, אשר חתם עליהן, והשוטרים הגיעו להעיד לגבי עצם גביית האמרות. נטען כי אין המדובר ב"הודית חוץ של נאשם" לפי סעיף 12 לפקודת הראיות. בא-כוחו הנוכחי של הנאשם 1, עו"ד ברקאי, לא טען בעניין זה במסגרת סיכומיו. הואיל וישנן די ראיות בנושא בעלותו של הנאשם 1 בחברת מלך, אינני נדרשת להכריע בעניין זה.

ג. הודעה מיום 12.1.2014 - הודעת הנאשם 1 במסגרת חקירה באזהרה בתחנת משטרת קרית מלאכי. הנאשם 1 נשאל על רכב מסוים, והנאשם השיב שהרכב שייך לחברה שלו - חברת מלך (ש' 48-51).

117. **מענה הנאשם 1 לכתב האישום** - המאשימה טענה, בבחינת למעלה מן הצורך, כי אף לפי המענה לכתב האישום, שלפיו הבעלות בחברת מלך (וכן בנאשמת 4) הייתה בידי "החמולה", היה הנאשם 1 בעלים של חברת מלך (וכן של הנאשמת 4) - וזאת במשותף עם יתר "החמולה". הנאשם 1 שלל זאת בחקירתו הנגדית. הוא אישר כי הוא חלק מ"החמולה", אך טען שלא היה שותף בחברה משום שהיו לו חובות (ע' 293 ש' 16-31). עוד טען כי במונח "חמולה" כוונתו למשפחה שלו, וליתר דיוק לאחים שלו, ולא לכל שבט אבו-רביעה (ע' 298 ש' 4-19).

118. עדויות חוקרי המשטרה אשר חקרו את הנאשם 1 - העידו החוקרים רס"ב רועי זמיר, רס"ר יותם מזור, רס"ר ירון פרץ וכן רס"מ גיל טל שחקר את הנאשם 1 בשנת 2014 ורס"מ יעל אדרי שגבתה את אמרת הנאשם 1 בתאריך 30.10.2011.

עדויות של לילה

119. לילה העידה ביום 3.3.2020. עדויות הייתה מגמתית לטובת הנאשם 1 ושונה מהותית מהודעתה במשטרה, ועל כן היא הוכרזה במהלך עדותה כעדה עוינת.

120. לילה העידה כי היא מבינה עברית, אך אין היא דוברת את השפה. היא סיימה שבע שנות לימוד, ואינה יודעת לקרוא. כשנתבקשה למסור פרטים על אודותיה, היא לא ידעה את מספר תעודת הזהות שלה, את מספר הטלפון הנייד ואת תאריך הלידה שלה (פרוטוקול 3.3.2020, ע' 254 ש' 35-31; ע' 255 ש' 14-1, 29-28; ע' 260 ש' 7).

121. מתשובותיה של לילה עולה כי אין היא מכירה מונחים בסיסיים מעולם התאגידים (מניה, דירקטור, בעלים, מספר ח.פ., רשם החברות) (ע' 256 ש' 19-8; ע' 259 ש' 18-8).

122. אשר לחברת מלך, לילה נשאלה והשיבה כי החברה שייכת לנאשם 1 ולאחיו (ע' 255 ש' 31-30). בהמשך הובהר כי חשבה שגם האחים בעלים של החברה משום שראתה את כאמל (אחי הנאשם 1) בבית המשפט באחת ההזדמנויות (ע' 264 ש' 34-31). היחיד אשר הורה לבצע פעולות עבור חברת מלך הוא הנאשם 1 (ע' 265 ש' 11-6). היא טענה כי אין היא זוכרת מה היה תפקידה בחברה זו או מה הייתה פעילותה של החברה (ע' 256 ש' 7-4, 22-21). לאחר ריענון זיכרונה אישרה העדה כי תפקידה העיקרי היה למשוך כספים (ע' 257 ש' 24-22). בשנים שבהן היו ביחד, הייתה עושה כל דבר שביקש ממנה הנאשם 1 לעשות, לרבות חתימה על מסמכים (ע' 259 ש' 35-22) וכן פתיחת חשבונות בנק (ע' 262 ש' 6-2).

בהקשר זה אזכיר את דברי אביה של לילה שתועדו במזכר מיום 2.2.2016 שרשם רס"ב רועי זמיר (נ/1). לדברי האב, אין לבתו אוטובוסים, והנאשם 1 רשם על שמה את האוטובוסים משום שהסתבך. לדבריו במגזר שלהם "אין לאשה זכות לקנות תחתונים אז שתהיה לה חברה של אוטובוסים???".

יצוין כי לילה לא נשאלה בעדותה באופן מפורש בנוגע לפעילותה של הנאשמת 4 (אישום שני), ואולם ברי כי חלקים מעדותה נוגעים גם לנאשמת 4.

123. לילה העידה כי הנאשם 1 והיא חזרו לחיות ביחד. לדבריה, היא גרה עם ילדיה בקומה אחת ובקומה מעליהם מתגוררת אשתו הראשונה של הנאשם 1 עם ילדיהם המשותפים של השניים (ע' 265 ש' 31-17; ע' 266 ש' 15-6). לדבריה היא מקיימת קשר זוגי עם הנאשם 1 (ע' 266 ש' 23-11). היא אינה משלמת חשבונות (שכירות, חשמל, ע' 266 ש' 34-24). לשאלה מתי חזרו השניים לחיות כבני זוג סיפקה לילה מספר תשובות: שנתיים-שלוש (ע' 267 ש' 33-30), חמש שנים (ע' 271 ש' 16-5), שנה אחת (ע' 273 ש' 7).

124. ב"כ הנאשם 1 טען כי יש לילה היא ידועתו בציבור של הנאשם 1, ועל שום כך אין היא כשירה להעיד נגדו. טענתו הועלתה ביום 18.2.2020, עובר לעדותה של לילה, ולאחר דיון בעניין ניתנה החלטת, שלפיה לילה כשירה להעיד נגד הנאשם 1. החלטת התבססה על דבריה של לילה בחקירה שבוצעה על ידי המוסד לביטוח לאומי ביום 14.1.2020, וכן על פסיקת בית המשפט העליון, הכול כפי שיפורט להלן בסמוך.

125. סעיף 3 לפקודת הראיות קובע: "במשפט פלילי אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו...". בסעיף 8

לפקודה הוגדר המונח "בן זוג" כדלהלן: **"בן זוג" - לרבות הידוע בציבור כבן זוגו, ולמעט מי שחי בנפרד מבן זוגו ואינו מנהל עמו משק בית משותף מתוך כוונה לפרק את חיי המשפחה באופן קבוע, אף אם הם מתגוררים תחת קורת גג אחת."**

השאלות העולות בענייננו הן - האם לילה היא ידועתו בציבור של הנאשם? אם התשובה לשאלה זו חיובית, יש לבחון האם בנסיבות העניין כשירה לילה להעיד לחובת הנאשם 1.

126. אשר לשאלה הראשונה, סבורה אני כי לילה אינה ידועתו בציבור של הנאשם, וזאת מן הטעמים שיפורטו להלן:

א. דבריה של לילה בחקירת המוסד לביטוח לאומי - בהודעה שנגבתה על ידי המוסד לביטוח לאומי בביתה של לילה ביום 14.1.2020 מסרה לילה כי הנאשם 1 והיא נפרדו כחמש או שש שנים קודם לכן, וכי היא מגדירה את עצמה כגרושה. לשאלה מדוע הנאשם 1 טען בבית המשפט כי היא בת זוגו השיבה: "כי הוא הבטיח לחזור אליי ולא חזר". עוד מסרה לילה כי הנאשם 1 אינו עוזר לה כלל בפרנסת חמשת ילדיהם המשותפים (ת/57). אכן, דבריה של לילה נאמרו במסגרת חקירה שנפתחה בחשד כי לילה ידועתו בציבור של הנאשם 1 וכי יש להקטין בהתאם את הקצבה שהיא מקבלת, וניתן לטעון כי ללילה היה אינטרס להציג עצמה כמי שאינה נמצאת עוד בקשר זוגי עם הנאשם 1. ואולם, אין זו הראיה היחידה המלמדת על ניתוק הקשר בין לילה לנאשם 1, ודבריה של לילה עולים בקנה אחד עם דברי הנאשם 1 בהודעותיו במשטרה.

ב. דברי הנאשם 1 - בהודעתו מיום 16.2.16 מסר הנאשם 1 כי השניים התגרשו כשנה קודם לכן, והוא חזר על כך שהשניים גרושים גם בהודעתו מיום 18.2.16. בעדותו אמנם טען הנאשם 1 כי השניים חזרו לחיות ביחד כבני זוג, ואולם, סבורה אני כי יש להעדיף את דבריו במשטרה, שנאמרו בטרם הוסבר לו האינטרס הבולט בהעלאת הטענה בדבר איחוד משפחתי.

ג. דחיית דבריה של לילה בעדותה - עדותה של לילה הייתה מגמתית והיא הוכרזה כאמור כעדה עוינת. לשאלה מתי התחדש הקשר הזוגי בינה לבין הנאשם 1 סיפקה מספר גרסאות, דבר המחליש כמובן את הטענה בדבר חידוש הקשר. עוד יצוין כי לא הובאה ראיה המצביעה על חידוש הקשר.

העובדה כי לילה מתגוררת בבית אמו של הנאשם אינה אינדיקציה לכך, בין היתר משום שכלל הידוע המשיכו לילה וילדיהם המשותפים של השניים להתגורר בבית גם לאחר הפרידה מהנאשם 1.

127. ואולם, אף אם נאמר כי לילה היא ידועתו בציבור של הנאשם, סבורה אני כי היא כשירה להעיד לחובת הנאשם 1, וזאת בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון במ"ח 6023/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (השופט נ' הנדל) (30.6.2019). באותו עניין דובר במבקש שהורשע בבית המשפט המחוזי בעבירת החזקה בתנאי עבדות לפי סעיף 375א לחוק העונשין, ובעבירות מין ואלימות כנגד שבע נשותיו וכנגד ילדיו. בבקשתו למשפט חוזר טען המבקש בין היתר לעיוות דין שנגרם לו כתוצאה מהרשעתו בהתבסס על עדותה של בת זוגו. בית המשפט העליון דחה את טענתו זו, ואחד הנימוקים לכך היה כי באותו עניין דובר במערכת יחסים פוליגמית:

"טעם נוסף ואחרון, אותו העלתה המדינה, הוא כי במקרה דנן עסקין במערכת יחסים פוליגמית. הגדרת "בני זוג" לצורכי סעיף 3 היא הגדרה צרה השאובה מן המשפט האנגלי והמתייחסת להתקיימותו של קשר נישואין תקף ומוכר לפי הדין הישראלי... לשון סעיף 3 לפקודת הראיות נוקבת במונח "בן-זוג" שמשמעו "אחד מצמד" (ראו: ע"א 2000/97 לינדורן נ' קרנית פ"ד נה(1) 12), ולא אחת משבע כבענייננו. התכלית העומדת בבסיסו של סעיף זה - אשר פוסל עדות בני זוג, אחד לחובת רעהו - הינה "החשש מפני פגיעה בשלום הבית ומפני ערעורו של התא המשפחתי" (עניין פלוני, פסקה 22). לא ניתן לומר, כי תכלית זו מתקיימת ביחס למערכת הפוליגמית שניהל המבקש שנים רבות עם שבע בנות זוג שונות, במסגרתה ביצע בהן (ובילדיהן) עבירות מין, ומעשי אלימות והתעללות קשים".

(סעיף 10 לפסק הדין).

כפי שבאותו עניין קבע בית המשפט העליון כי תכליתו של סעיף 3 לפקודת הראיות אינה מתקיימת ביחס למערכת פוליגמית בין אדם לשבע נשותיו, כך גם בענייננו. לפי חומר הראיות לנאשם יש שלוש בנות זוג (לילה ושתי נשים נוספות), ולא ניתן לומר שתכליתו של סעיף 3 לפקודת הראיות מתקיימת ביחס לקשר שלו עם לילה.

עדויות של סמיר

128. בהתאם לאישום הראשון, בדצמבר 2013 נרשם סמיר, אחיה של לילה, כדירקטור בחברת מלך (במקומה של לילה) וכן הועברו אליו מניותיה של לילה בחברה. זאת עד למכירת חברת מלך בפברואר 2014. כאמור, לא הוגש בעניינו כתב אישום. במהלך עדותו הוכרז סמיר כעד עוין, לבקשת המאשימה ובהעדר התנגדות, והודעתו במשטרה מיום 3.3.2016 (ת/15) הוגשה על ידי המאשימה, חלף חקירתו בחקירה נגדית על ידה.

129. סמיר מסר בהודעתו כי חברת מלך הייתה חברת הסעות של אחותו לילה (ע' 2 ש' 15). את החברה קיבל מאחותו, מבלי ששילם תמורתה (ע' 2 ש' 18-19). לשאלה, מדוע הסכים לרשום את החברה על שמו כשידע שהנאשם 1 הוא הבעלים האמיתי של החברה ולא אחותו, השיב: **"אני ראיתי את אחותי שהיא מסתבכת אז רציתי לעזור לה"** (ע' 3 ש' 55-57).. לשאלה מדוע לא אמר לאחותו להעביר את החברה על שם הנאשם 1, השיב שאחותו היא זו שמעניינת אותו, ושהנאשם 1 אינו יכול להעביר את החברה על שמו, מסיבה שאינה ידועה לו (ע' 3 ש' 58-60). סמיר מסר שגורמים מהשוק האפור החלו להתקשר אל לילה בעניין שיקים שחזרו, והוא סבר שאין זה ראוי שאנשים יבקשו כסף מאחותו, לכן דרש מהנאשם 1 להעביר מיידית את החברה אליו (אל סמיר). כדבריו: **"לקחתי את החברה עליו ככבוד של המשפחה והייתי הבעלים של החברה..."** (ע' 2 ש' 15-17, 35-38). לשאלת החוקר מסר שאסור לאישה אצלם לנהל חברה, ושברגע שאביו גילה שהחברה על שם לילה הוא מיד אמר לו "לסגור את הסיפור" עם החברה הזו (ע' 3 ש' 71-72). סמיר ראה את עצמו כמי שסייע לאחותו (ע' 3 ש' 44, 48). החברה הייתה על שמו רק על הנייר (ע' 3 ש' 63-64). סמיר מסר שאין לו שום קשר עם הנאשם 1 (ע' 4 ש' 88-89).

130. סמיר אישר כי בתקופה שהיה רשום כבעלים, הזדהה בבנק (סניף ערד) כבעלים של החברה וחתם על מסמכים (ע' 259 ש' 20-28; ע' 260 ש' 1-3). סמיר מכר את החברה תמורת 100,000 ₪ (ע' 2 ש' 27).

23-22). בהמשך מסר כי הכסף שהתקבל מהמכירה הועבר לנאשם 1, אשר קבע גם את מחיר המכירה (ע' 3 ש' 47-50).

עדויות נוספות

131. עדויות של שלמה בן יצחק - מר בן יצחק שימש קצין בטיחות בתעבורה בחברת מלך. כשנשאל בעדותו מי הבעלים של חברת מלך, השיב כי הכיר רק את הנאשם 1 ורק איתו עבד, ולאחר מכן הנאשם 1 מכר את החברה לסלימאן (פרוטוקול 31.12.2019, ע' 240 ש' 15-30).

132. עדויות של ר"ח אבי אטיאס - ר"ח אטיאס משמש כרואה חשבון של חברת מלך לאורך שנות פעילותה (גם לאחר מכירתה לסלימאן). העד מסר שהנאשם 1 פנה אליו, אמר שיש לו חברת הסעות, וביקש לשכור את שירותיו. בשלב ראשון הנאשם 1 לא אמר לו שלילה רשומה כבעלים של החברה. לאחר שראה כי לילה רשומה כבעלים, פגש אותו הנאשם 1 ביחד עמה. ואולם, את לילה הוא פגש פעמיים לכל היותר, והוא התנהל רק מול הנאשם 1 (31.12.2019, ע' 233 ש' 26-33; ע' 234 ש' 1-24). במסגרת עדותו הוגשה חוות דעתו לשנות המס 2010-2013 (ת/38), שלפיה הרווח לשנים אלה הוא 391,018 ₪.

133. קמאל אבו רביעה - העד הוא אחיו של הנאשם 1. לדבריו, אין בינו לבין הנאשם 1 כל קשר מאז שנת 2009 (פרוטוקול מיום 25.6.2019, ח"ר, ע' 192 ש' 26-31). בשנת 2016, כשמסר עדות במשטרה, הייתה לו חברת הסעות בבעלותו (מטיילי עין גדי בע"מ) (ח"ר, ע' 191 ש' 20-31). העד אישר כי הוא חלק מה"חמולה", אך העיד כי חברת מלך לא הייתה שלו (כך גם לגבי הנאשמת 4) (ח"ר, ע' 193 ש' 4-9). בחקירתו הנגדית הובהר כי במושג "חמולה" כוונתו לכל הכפר. לדבריו, המושג הוא נחלת העבר וכיום אין יותר חמולות (ח"נ, ע' 195 ש' 2-14).

לאחר דבריו אלה, לא עימת ב"כ הנאשם 1 את קמאל עם טענת הנאשם 1, שלפיה הבעלות בשתי החברות היא של "החמולה". עוד יצוין כי ההגנה לא שאלה את קמאל בדבר אינטרס הפללה כלשהו (הגם שהנאשם 1 טען כי קיים סכסוך קרקעות בינו לבין האחים שלו).

134. כאמל אבו רביעה - העד הוא אח נוסף של הנאשם 1. כאמל עבד בחברת מלך כשהיה כבן 19 (פרוטוקול 25.6.2019, ח"ר ע' 199 ש' 18-30; ע' 200 ש' 25-27). כאמל טען בעדותו כי אינו יודע מי היה הבעלים של חברת מלך. רק לאחר שרוענן זכרונו באמצעות הודעתו במשטרה הסביר שחשב שהנאשם 1 הוא הבעלים משום שהוא זה שגייס אותו לעבוד בחברה והורה לו מה עליו לעשות (ח"ר, ע' 200 ש' 3-27; ע' 201 ש' 1-5). כאמל העיד כי הוא אינו מסוכסך עם הנאשם 1 (ח"נ, ע' 201 ש' 21-26).

135. סיגלית אוחנה - גב' אוחנה משמשת כמרכזת במחלקת היסעים במשרד התחבורה. מחלקת היסעים מוסמכת לתת רישיונות להקמת משרד הסעות (10.9.2019, ע' 303 ש' 1-7). בהתאם לעדותה, רק תאגיד (חברה בע"מ) זכאי לקבל רישיון למשרד הסעות, ואדם פרטי אינו יכול לקבל רישיון מסוג זה (ע' 308 ש' 1-5).

33-28). יצוין כי הדבר קבוע למעשה בסעיף 19 לצו הפיקוח. עוד מסרה העדה כי גורם בעל אוטובוס שאין לו רישיון למשרד הסעות אינו יכול להסיע נוסעים בתשלום. עליו לגשת למשרד הסעות ולבקש לרשום את האוטובוס שם, ומשרד ההסעות פונה למשרד התחבורה בבקשה לרישום האוטובוס תחתיו. דהיינו, אם גורם רוצה לשמש קבלן משנה של משרד הסעות, האוטובוס צריך להיות משויך למשרד ההסעות, ולקבלן המשנה אסור לבצע הסעות שלא בידיעת משרד ההסעות (ע' 309 ש' 33-25; ע' 310 ש' 6-1; ע' 311 ש' 29-15).

136. אסי סוזנה - מר סוזנה, מנהל אגף רישוי ומ"ח במשרד התחבורה, אחראי בין היתר גם על המחלקה שמספקת רישיונות לחברות הסעה. בעדותו התייחס מר סוזנה לפרמטרים הנבחרים על פי חוק במסגרת בקשה לרישיון הסעה, ביניהם רישום פלילי של מנהלי התאגיד.

אם הרישום הפלילי אינו נוגע להסעות, כגון רישום פלילי הנוגע לבנייה בלתי חוקית, אין מתייחסים לכך ונותנים את הרישיון המבוקש. כן ציין כי הבקשה לרישיון נושא האישום לא הייתה מתקבלת אילו היה ידוע כי הגורם הרשום כבעלים של המבקשת הוא למעשה איש קש (ח"ר, ע' 229 ש' 33-29; ע' 230 ש' 3-1; ע' 231 ש' 33-30; ע' 232 ש' 1). בחקירה הנגדית חידד העד כי שיקול הדעת המוקנה לו על פי חוק הוא בשאלה האם העבר הפלילי רלוונטי לבקשה, אם לאו (ח"ר, ע' 232, ש' 13-7).

137. עאמר חאג' עאמר - העד הוא בן דודו של הנאשם 1, ובעליו של משרד הסעות (מטיילי ים המלח בע"מ). העד אישר את דבריו בהודעתו במשטרה מדצמבר 2016, כי הנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך ושל הנאשמת 4, וכי החל לעבוד מול הנאשם 1 וחברות אלה בינואר 2012 (פרוטוקול 8.12.2019, ח"ר, ע' 182 ש' 33; ע' 183 ש' 26-1).

138. משה לב - מר לב הוא מנהל כספים של חברה העוסקת בגידולי שדה בהר חברון, אשר השתמשה בשירותי ההסעות של שתי החברות - חברת מלך והנאשמת 4, בין השנים 2010 עד 2015 או 2016. העד מסר כי עבד כל השנים מול הנאשם 1, וכי הוא סבור שהנאשם 1 הוא הבעלים של שתי החברות. כשנשאל מה הכוונה בשתי חברות, הסביר: **"שתי חברות זה בעצם האישורים שהוא הביא לנו, עבדנו מול אותו בן אדם כל הזמן. שתי חברות זה הניירות שהביא אלינו המסמכים, בפועל עבדנו מול מר מימון..."** (פרוטוקול 8.12.2019, ע' 163 ש' 14-5; ע' 164 ש' 6-4). ובחקירה הנגדית: **"... הוא היה האדם היחיד בחברה, כשהוא החליף שם חברה הוא גם היה היחיד, הוא היה החברה בעצם, למיטב ידיעתי, לא בדקנו בטפסים ולא חקרנו ודרשנו את זה"** (ח"ר, ע' 170 ש' 7-5).

מוציגים

139. ת/27 - על חשבוניות המס של חברת מטיילי מלך מצוין מס' טלפון נייד של הנאשם 1.

140. ת/20 - הבקשה לקבלת רישיון להסעות מיוחדות באוטובוסים, שהגיש הנאשם 1 למשרד התחבורה ביום 15.4.2010. הנאשם 1 חתום על הבקשה, ובפרטי בעלי המניות והמנהלים בתאגיד (סעיף 3 לבקשה) רשם

בפרטיה של לילה את מספר הטלפון הנייד שלו, ולא את של לילה.

ראיות הגנה

עדות הנאשם - חקירה ראשית

141. הנאשם 1 מסר בעדותו כי הוא ואשתו לילה היו שותפים בחברת מלך, והוא ניהל את החברה. כדבריו: "... ואני ניהלתי את הכל ולא הייתי בפשיטת רגל ומותר לי לנהל ומותר לי לעבוד" (פרוטוקול 30.6.2019, ע' 280 ש' 26-27). הוא עבד בחברה, קיבל תלוש משכורת, והכול התנהל בצורה תקינה: "שילמנו מיסים בזמן והכל בזמן, עבדנו בזמן, ועבדנו עם אנשים מסודרים ניהלנו חיים מסודרים, מה הבעיה?" (ע' 280 ש' 31-32). לשאלה מי באמת היה הבעלים של החברה, השיב: "אני והיא ביחד. זה שלנו ביחד, מה, אם זה עליה זה אני היא אימא של הילדים שלי היא לא אישה זרה" (ע' 282 ש' 12-14).

142. לשאלות המרכזיות בענייננו, מדוע חברת מלך לא הייתה רשומה על שמו ומדוע רישיון ההסעות לא היה רשום על שמו, השיב הנאשם שלא היה צורך בכך (ע' 281 ש' 4-6, 30-32). כדבריו: "אני לא רציתי להיות רשום, אני רציתי להיות לרוץ בשטח להביא עבודות" (ע' 282 ש' 16).

143. את ההתנהלות היומיומית תיאר הנאשם 1 כך: "... אני הייתי עובד נהג והייתי רץ כל הזמן סידורים והייתי רץ בשטח והייתי דואג למכרזים אין לי זמן ללכת לבנקים אז שמנו את התפקיד שלה לבנק ואני ירדתי מזה. אז אי אפשר לשים בן אדם לא קשור לחברה שילך לבנק כל הזמן, מי יעבוד במקומי? מי איש בשטח? רק אני.

אז היא הייתה רצה לבנק עושה את הסידורים של הבנק ואני הייתי מביא מכרזים לעבודה, מה. אפשר לשים את החברה על מי שאתה רוצה אבל העיקר שהוא בן אדם בסדר" (ע' 282 ש' 6-11).

144. כשנשאל איזה אישור היה לחברת מלך, השיב "זה סתם אישור משרד התחבורה..." (ע' 282 ש' 20-21).

145. הנאשם 1 אישר את דבריו במשטרה, שלפיהם חברת מלך היא עסק משפחתי (ע' 282 ש' 31-33). על כך שאחיו שהעידו בבית המשפט לא אישרו את דבריו אלה כנכונים, אמר הנאשם 1 שקיים סכסוך משפחתי בנושא קרקעות, וכדבריו: "הם רוצים לדפוק אותי" (ע' 285 ש' 9-14).

146. אשר לקשר בינו לבין לילה, הנאשם 1 העיד כי השניים נפרדו ולאחר מכן חזרו לחיות יחד. הם גרים, ביחד עם ילדיהם המשותפים, בבית השייך לאמו. לילה היא אשתו לכל דבר והם נמצאים יחדיו לאורך כל החודש, למעט ימי הווסת של לילה (ע' 285 ש' 31-33; ע' 286 ש' 1-5). יש לו שתי נשים נוספות, האחת גרה עם

ילדיהם המשותפים באותו בבית בקומה העליונה והשנייה גרה בחברון. לילה משלמת בעצמה את כל החשבונות השונים והוא עוזר לה עם הילדים (ע' 286 ש' 13-18).

חקירה נגדית

147. אשר למענה לכתב האישום, כאמור לעיל, הנאשם 1 שלל את הטענה כי בהיותו חלק מהחמולה, הרי שאם הבעלות היא של החמולה, הבעלות היא גם שלו (פרוטוקול יום 30.6.2020, ח"נ, ע' 293 ש' 14-33; ע' 294 ש' 1-23, ראו לעיל בפסקה 117). לטענה כי אם הייתה הבעלות של החמולה, ניתן היה לרשום את החברה על שם אחד האחים בחמולה ולא היה צורך לרשום על שם סמיר, השיב הנאשם 1 כי האחים היו מסוכסכים (ע' 328 ש' 18-21).

148. הנאשם 1 טען כי כלל לא ניסה לקבל רישיון למשרד הסעות על שמו, וזאת בנימוק הבא: **"אין לי זמן לשטויות האלה לרוץ וללכת אני איש עבודה איש שטח לעבוד ולהגיע הבייתה בערב לראות את הילדים לישון ולמחרת לקום לעבודה"** (ע' 307 ש' 28-31). הנאשם שלל את הטענה כי הסיבה שלא ניסה היא עברו הפלילי, והוסיף: **"זה כולה רישיון הפעלה שלא שווה סליחה על הביטוי לתחת... אני לא צריך את זה בכלל זה ממש בולשיט"** (ע' 307 ש' 13-16). ואולם, הנאשם 1 אישר שהגיש את הבקשה, וציין: **"מה שאני הגשתי על אשתי החברה הייתה על אשתי והמשכנו לעבוד ביחד"** (ע' 307 ש' 17-18). הנאשם חזר וטען כי כלל לא ניסה לקבל רישיון על שמו, וציין לזכותו כי לא היה חייב מוגבל באמצעים בשנת 2010 (ע' 312 ש' 1-8). עם זאת, כשנאמר לו שבשנת 2011 הוכרז כחייב מוגבל באמצעים, ובשנת 2010 כבר היה לו רישום פלילי והיו לו חובות, השיב: **"... אני לא רצחתי אני בינתיים עובד נורמאלי עם כל חברה"** (ע' 312 ש' 9-26). כשנשאל אם הסתיר בבקשה לקבלת רישיון את מעורבותו בחברה ואם לא ציין כי הוא מנהל את החברה כדי שלא יבדקו את הרישום הפלילי שלו, תשובותיו, כולן, היו כי הוא אינו זוכר (ע' 338 ש' 10-17).

149. הנאשם 1 אישר שלילה לא הייתה רשומה כאשתו במרשם באוכלוסין הואיל וכבר נשא אישה ראשונה לפניה, וכי לא היה לה רישום פלילי. הנאשם 1 שלל את הטענה כי ביקש לרשום את החברה ואת הרישיון על שמה של לילה בשל נתונים אלה במטרה להרחיק את עצמו באופן רשמי מהחברה. לטענה כי בחר שלא לרשום את החברה על שם אשתו הראשונה, השיב שלאשתו הראשונה אין תעודת זהות ישראלית ולכן לא היה יכול לרשום את החברה על שמה (הגם שאשתו הראשונה עאישה היא בת הזוג הרשומה של הנאשם 1 לפי פלט שע"מ של רשות המסים - ת/1) (ע' 309 ש' 13-33; ע' 310 ש' 1-7). אין סיבה מיוחדת לדבריו לרישום על שם לילה: **"אין שום סיבה למסיבה סך הכל היה לה זמן ללכת לרוץ ואני עובד אין לי זמן רץ לעבודה בין לבין"** (ע' 310 ש' 22-23).

על כך שב"הצהרת דירקטורים ראשונים" מיום 21.12.2009 שהוגשה לרשם החברות עם הקמתה של חברת מלך (ת/45) צוין מספר הטלפון הנייד שלו ליד שמה של לילה החתומה על ההצהרה, הגיב: **"נו אז מה? הטלפון שלי"**

בכל מקום", והסביר שהטעם לכך נעוץ בהיותו מנהל החברה (ע' 338 ש' 26-33).

150. לשאלה אם רצה להמשיך להתנהל באמצעות חברה כדי לזכות במכרזים השיב **"לא השגנו כלום בסוף"**, ובהמשך: **"רציתי הרבה דברים בעולם הזה ולא השגתי"**. כשנשאל מה רצה, השיב שאינו זוכר וכי רצה דברים רבים (ע' 311 ש' 20-30). בהמשך החקירה הנגדית הסביר הנאשם כי לא רצה לעבוד כעוסק מורשה, אלא במסגרת חברה, משום שקל יותר לדבריו לנהל עסק משפחתי כחברה ולא כעוסק מורשה. כשנאמר לו שעוסק מורשה אינו יכול לקבל רישיון למשרד הסעות, טען: **"אנחנו לא דיברנו על זה, לא הגענו לזה"** (ע' 336 ש' 3-22).

151. לשאלות בעניין מידת מעורבותה של לילה, האם לילה יכולה הייתה להכווין את פעילות החברה, לקנות אוטובוסים ולמנות דירקטורים, השיב הנאשם 1 כי היה מסכים לכך בשמחה. כשהובהר לו שהשאלה היא על אודות מה שקרה בפועל, ציין הנאשם כי אינו זוכר את שאירע 10 שנים קודם לכן. הנאשם אישר שלילה לא דיברה עברית, והוסיף שהוא עצמו דיבר בשמה. לשאלה אם לילה חתמה על המסמכים בבנק וברשם החברות כי הוא אמר לה לעשות כן, השיב בסופו של דבר: **"זאת אשתי והיא באה איתי ואנחנו עשינו ביחד עסק בטח שאני אמרתי לה, אז מה באה סבתא שלי ואמרה לה..."**, וכן: **"נו אז מה אז אני אמרתי לה"** (ע' 313 ש' 32-33; ע' 314; ע' 315 ש' 1-27; ע' 316 ש' 7). הנאשם 1 הגדיר את המונח "בעלים" כגורם שהחברה רשומה על שמו והוא מקבל החלטות ומקבל משכורת. כשנשאל מי החליט בחברה, הודה שהוא עצמו היה הגורם המחליט (ע' 316 ש' 23-28). הנאשם 1 אף אישר שהורה ללילה ביום 1.3.2012 להסיר אותו כדירקטור בחברה ולמנות את אחיו חאלד לדירקטור במקומו. ואולם, כשנאמר לו שהיה יכול לרשום את החברה על שם אותו אח, השיב שהדבר לא היה אפשרי משום שחאלד עבד במוסך ולא היה לו זמן "לרוץ לבנק".

הנאשם עמד על כך שבעל המניות צריך בהכרח להגיע לסניף הבנק משום הבנק "מתייחס למי שרשון[מה] עליו החברה" (ע' 339 ש' 26-33; ע' 340; ע' 341 ש' 1-14). הנאשם אישר שלאורך כל התקופה הרלוונטית מי ששלט בחברת מלך לא הייתה לילה, אלא הוא עצמו (**"בטח שזה אני, בטח שזה אני"**), אך מיד לאחר מכן הוסיף: **"בטח שזה אני, מנהל תפעולי. קיבלתי משכורת, זכותי"** (ע' 342 ש' 14-17).

152. בעניין עדותו של **שלמה בן יצחק**, שנשאל מי הבעלים והשיב כי הוא מכיר רק את הנאשם מס' 1, טען הנאשם 1: **"כולם מכירים רק אותי, מה אתה חושב? מה אני אניד להם אשתי שישתכלו עליה וידברו איתה, בטח שהם מכירים אותי אני"** (ע' 325 ש' 1-2).

153. אשר להודעתו של **סמיר**, הנאשם 1 טען כי השניים מסוכסכים ולכן סמיר יאמר כל דבר שיתאים לו. יחד עם זאת, הנאשם 1 אישר את עיקרי הודעתו: סמיר לקח על עצמו את החברה על רקע כבוד המשפחה, הבעלות של סמיר הייתה על הנייר בלבד - הוא קיבל את החברה מבלי ששילם תמורתה ונרשם ברשם החברות במצוות הנאשם 1 שלא יכול היה להירשם כבעלים בשל מצבו המשפטי (ע' 326 ש' 1-26). בנוגע לדבריו סמיר כי הכסף ממכירת החברה הועבר לנאשם 1, טען הנאשם 1 כי לא היה בפועל כסף בשל חובות החברה (ע' 328 ש' 26-33; ע' 329 ש' 1-3). הנאשם 1 ניסה להימנע מאישור דבריו של סמיר שלפיהם מחיר

המכירה נקבע על ידי הנאשם 1 (טען כי אינו זוכר את דבריו של סמיר, ושדבריו של סמיר אינם מעניינים אותו), ואולם לאחר שנשאל מספר פעמים השיב כי הוא זה שקבע את המחיר וטען כי הדבר נעשה בגדר סמכותו כמנהל החברה (ע' 329 ש' 6-28).

154. לשמע דברי אביה של לילה, כי לאישה בדואית אין זכות לקנות אפילו תחתונים כך שברור שלא תהיה לה חברת אוטובוסים, אמר הנאשם 1 כי אביה של לילה הוא "**מטומטם פרימיטיבי**", אך הוסיף והעיד על עצמו כי הוא עצמו יותר פרימיטיבי ממנו (ע' 330 ש' 19-31).

155. הנאשם הופנה לדברי לילה בחקירתה במשטרה ביום 2.2.2016, על כך שהחברה הייתה של הנאשם 1 והתפקיד שלה היה ללכת לדואר ולבנק. בתגובה לדברים אלה אמר הנאשם: "**בסדר, היא יכולה להגיד מה שהיא רוצה, אני מרשה לה להגיד מה שהיא רוצה**" (ע' 331 ש' 8-10). אשר לדבריה של לילה כי עשתה כל אשר הנאשם ביקש ולא הבינה דבר לגבי חברות ודירקטורים, השיב כי לילה אינה צריכה להבין בתחום, אלא: "**היא צריכה ללכת וזהו**". לשאלה אם לילה חתמה על כל מה שאמר לה, השיב: "**למה לא? למה לא? בכיף**" (ע' 331 ש' 23-29). אשר לרוגזו של הנאשם כשלילה הגיעה לבית המשפט ומתמחה ניגש אליה ושוחח איתה במסגרת הכנתה לעדות, הנאשם נשאל כיצד הייתה יכולה לילה להיות בעלים של חברה כשהוא מתרגז כל כך כשגבר משוחח עמה לזמן קצר במקום פתוח. תגובתו הייתה: "**היא יכולה לעשות כל צעד שאני איתה**" (ע' 331 ש' 30-33; ע' 332). הנאשם טען כי הוא לא שלט בלילה, אך כנשאל אם הוא "מחליט עליה", השיב: "**אני מחליט גם על האב אבא שלה אם אני רוצה, בסדר?**" (ע' 332 ש' 31-33; ע' 333 ש' 1-7).

156. בנוגע לחשבונות הבנק, הנאשם טען פעמים רבות כי אינו זוכר את שקרה 10 שנים קודם לכן (לדוגמה ע' 349 ש' 9-25; ע' 351 ש' 7). יחד עם זאת אישר ששלח את לילה בגפה לפתוח חשבון בנק נוסף בבנק מרכנתיל, וכי עשה זאת לאחר שכשהלכו השניים יחד לפתוח חשבון בנק בבנק הפועלים, נקבע כי חשבון זה יהיה מוגבל והובהר כי לא יהיה לחברת מלך אשראי, שיקים או אפשרות למסגרת. לאחר שאישר את הדברים הוסיף הנאשם 1: "**נו אז מה? זכותה, הלכה ופתחה למה שם מדברים ערבית**" (ע' 345 ש' 11-26; ע' 346 ש' 11-16). הנאשם אישר שלא רצה להיות רשום כנהנה בחשבון הבנק, ואף ציין במסגרת דבריו שגם ברשם החברות לא רצה להיות רשום (ע' 348 ש' 2-15). לשאלה אם הורה ללילה למסור את מספר הטלפון שלו בפתיחת החשבון במרכנתיל השיב "**אני לא זוכר, בדרך כלל כן**", וכשנשאל מדוע, הסביר: "**למה הטלפון שלה תמיד הילדים משחקים... אז תמיד שיהיה לנו מענה...**" (ע' 351 ש' 6-12).

על כך שרשום במסמכי פתיחת החשבון (ת/55) כי לילה היא מנכ"ל החברה הסביר הנאשם 1 כי תפקיד המנכ"ל הוא לחתום על שיקים ולהפקיד כסף, ולא נדרשת כל הבנה בניהול חברה (ע' 351 ש' 21-33; ע' 352 ש' 1-13). הנאשם 1 העיד כי לא רצה לרשום את עצמו כאיש קשר או כמורשה חתימה, אך ציין כי לא היה בכך ניסיון להסתיר את זהותו. לטענתו, היותו רשום אישית במע"מ, במס הכנסה ובביטוח לאומי מלמדת על כך שלא היה ניסיון להסתיר את זהותו (ע' 357 ש' 9-20), אך בסמוך לאחר מכן, כשב"כ המאשימה הטיח בו פעם נוספת כי החליט להסתיר את זהותו מהבנק, השיב: "**לא, לא בדיוק**" (ע' 358 ש' 4-5). על כך שגרם לכך שכל הכנסותיה של

הנאשמת 4 נכנסו לחשבון במרכזתיל שבו רשומה לילה כבעלים וכבעל שליטה ואין בו כל אזכור של שמו, השיב שאינו זוכר. לטענה כי אזכור שמו היה גורם לאי קבלת אשראי, ציין כי ממילא לא קיבלו אשראי, וטען כי רק בבנק הפועלים קיבל הלוואה אחת וכי לא נותנים אשראי לערבים (ע' 358 ש' 12-30).

157. בנוגע לעדותו של ר"ח אטיאס וחוות דעתו (ת/38) בדבר רווח נקי של כ-390,000 ₪, טען הנאשם 1: **"אני לא זוכר, אני לא יודע, אין לי שום, לא לקחנו שום כסף... שום כסף לא לקחנו מהחברה, הרווחנו אולי קנינו רכוש, רכבים"** (ע' 360 ש' 3-17).

אישום שני

158. אישום זה עניינו בתקופת פעילותה של הנאשמת 4, והוא מייחס ביצוע עבירות לנאשם 1, לנאשם 2 ולנאשמת 4.

עובדות מוסכמות

159. המסמכים הרבים שהוגשו בהסכמה רלוונטיים גם לאישום השני. כן יוזכר כי הנאשם 1 אינו כופר בהליך פשיטת הרגל, בסכומים ובמועדים שציין בכתב האישום. להלן יפורטו העובדות המוסכמות ויוגדרו הנקודות שבמחלוקת.

160. הקמת הנאשמת 4 ורישומיה ברשם החברות (אסופת מסמכי רשם החברות בעניינה של הנאשמת 4 - ת/46):

א. הנאשמת 4 נתאגדה ונרשמה ביום 20.2.2014. על הבקשה לרישום החברה חתומה לילה, ומוצהר במסגרתה בין היתר כי לילה כשירה לייסד חברה, להחזיק במניותיה ולכהן כדירקטורית ראשונה. בבקשה זו מובא גם תקנון החברה.

ב. ביום 26.2.2014 הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות שתי הודעות:

1. הודעה בדבר העברת מניות בחברה פרטית, ולפיה 100% ממניותיה מועברות מלילה לסמיר.

2. הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, שלפיה מונה סמיר כדירקטור בחברה ולילה חדלה מלכהן כדירקטורית בה (בניגוד למצוין בכתב האישום, בהודעה זו לא צוין כי הנאשם 1 משמש כמנהל בנאשמת 4).

על שתי ההודעות חתום סמיר, ולצד שמו צוין כי הוא דירקטור בחברה. ביום 3.3.2014 ניתן אישורים בדבר רישום ההודעות.

ג. ביום 1.5.2014 הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות שתי הודעות:

1. הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, שלפיה מונה הנאשם 1 כדירקטור בחברה וסמיר חדל מלכהן כדירקטור בה.

2. הודעה על העברת מניות בחברה פרטית, שלפיה מניותיו של סמיר מועברות אל לילה.

על שתי ההודעות חתום הנאשם 1, וצוין לצד שמו כי הוא משמש כמנהל בחברה. בו ביום ניתנו אישורים בדבר רישום ההודעות.

ד.ביום 27.5.2014 הגישה הנאשמת 4 לרשם החברות שתי הודעות (הנושאות חותמת "נתקבל" מיום 1.6.2014):

1. הודעה בדבר שינויים בהרכב הדירקטוריון, שלפיה מונה סלים כדירקטור בחברה, ולילה חדלה מלכהן כדירקטורית בה.

2. הודעה על העברת מניות בחברה פרטית, שלפיה מניותיה של לילה מועברות אל סלים.

על שתי ההודעות חתום סלים, כדירקטור בחברה.

ביום 9.6.2014 ניתן אישור על רישום ההודעה בדבר העברת המניות, וכן ניתן באותו יום אישור בדבר רישום חלקי של ההודעה בעניין מינוי והסרת דירקטורים, שלפיה צוינו בהודעה פרטי דירקטור שאינו קיים בחברה (הכוונה ללילה), ולכן הדירקטורים לאחר שינוי הרישום הם הנאשם 1 וסלים.

בהודעה נוספת הנושאת תאריך 27.5.2014 (ונושאת חותמת "נתקבל" מיום 11.6.2014, שהתקבלה אצל רשם החברות ביום 11.6.2014, הודיעה הנאשמת 4 כי הנאשם 1 חדל מלכהן כדירקטור בחברה.

גם על הודעה זו חתום סלים.

למחרת (12.6.2014) הוצא סירוב לפנייה, שבו צוין כי לא ניתן למחוק דירקטור יחיד בחבר (וזאת הגם שביום 9.6.2014 ניתן אישור שלפיו רשומים שני דירקטורים).

ה. ביום 3.7.2014 ניתן אישור בדבר רישום הודעה על מינוי/הסרת דירקטורים (ההודעה עצמה לא צורפה לאסופת המסמכים).

161. אין חולק כי הנאשמת 4 לא החזיקה ברישיון למשרד הסעות ממשרד התחבורה, ואף לא הגישה בקשה לקבלת רישיון מסוג זה.

162. לנאשמת 4 היו במהלך שנות פעילותה הכנסות מעיסוק בתחום ההסעות בסכום של לפחות 5,423,537 ₪:

ג. סכום מצטבר של 5,374,776 ₪ הופקד בין יום 31.7.2014 ליום 31.1.2016 לחשבון בבנק הפועלים בבאר שבע (ת/47, ת/4 (תמצית), עדות הנאשם 30.6.2020, ע' 300 ש' 24-28).

ד. לא הופקדו כספים בחשבון הבנק בלאומי (כך לפי סיכומי המאשימה).

(הפער בין שני הסכומים שצוינו נובע מכך שסכום של 47,761 ₪ הופקד בחשבון הפרטי של סלים בין התאריכים 30.9.2014 ל-31.1.16, לפי ת/4 מזכר כימות חשבונות).

163. פתיחת חשבונות בנק בבנק הפועלים ובבנק לאומי:

א. חשבון מס' 688086 בבנק הפועלים סניף באר שבע - ביום 8.7.2014 הגיעו הנאשם 2 וגביש לסניף האמור כדי לפתוח לנאשמת 4 חשבון בנק (מענה הנאשם 2 לכתב האישום). בשאלון "הכר את הלקוח" (ת/10) צוין עם זאת כי הנאשם 2 לא הגיע עם מלווה. במסגרת ההתרשמות הכללית מהלקוח צוין כי הנאשם 2 פתח חברה חדשה להסעות עובדים וכי הוא הומלץ ע"י עו"ד עאדל. במהלך פתיחת החשבון חתם הנאשם 2 על טופס "הצהרה על נהנה בזכויות הגלומות בחשבון/בעל שליטה בתאגיד", שלפיו הוא עצמו בעל השליטה בנאשמת 4 ואין נהנה בזכויות הגלומות בחשבון זולת בעלי החשבון.

ב. חשבון מס' 156000/52 בבנק לאומי סניף 676 אור יהודה - במועד שאינו ידוע הגיעו הנאשם 2 וגביש לסניף זה לפגישה בעניין פתיחת חשבון עבור הנאשמת 4. בהמשך, ביום 5.11.2015, הגיע סלים לסניף וחתם על טפסים לצורך פתיחת החשבון. הנאשם 2 נרשם כבעל שליטה בנאשמת 4 והצהיר כי אין נהנה בחשבון. נפתח לנאשמת 4 חשבון עם מסגרות אשראי נמוכות מאוד (מענה הנאשם 2 לכתב האישום, ת/5 דף מרשם לקוח, ת/6 ו-ת/7 הודעותיה של רויטל רוט, מנהלת מגזר עסקים בבנק, פרוטוקול 25.6.2019 ע' 87-91).

164. חובותיו של הנאשם 1 בהוצאה לפועל, והכרזתו ביום 1.11.2011 כ"חייב מוגבל באמצעים" אינם שנויים במחלוקת (ראו פסקה 97 - העובדות המוסכמות במסגרת האישום הראשון). ביום 1.12.2014 הוצא צו כינוס בעניינו של הנאשם (ת/42).

165. הנאשם 1 ידע כי הוא אינו יכול להיות בעלים של חברה (ת/2 חקירה מיום 15.3.2016, חלק 1 ע' 18 ש' 26-28).

166. הנאשם 2 לא היה הבעלים האמיתיים של הנאשמת 4.

167. בעניינו של הנאשם 2 - מתקיימת עבירה של הכשלת דיווח (בנוגע לחשבון בבנק הפועלים בסניף באר שבע).

168. הנאשם 1 ניהל את הנאשמת 4 (מענה הנאשם 1 מיום 13.2.2019).

169. גם באישום זה, שאלת הבעלות בחברה (הנאשמת 4) שנויה במחלוקת בין הצדדים.

ראיות המאשימה לאישום השני

170. ראיות המאשימה במסגרת האישום השני כוללות את אמרות הנאשם 1 במשטרה ועדותו בבית המשפט, אמרות הנאשם 2 במשטרה (הנאשם 2 בחר שלא להעיד), עדותו של ר"ח סער גביש, עדותם של האחים קמאל וכאמל, מספר הודעות ועדויות נוספות, ומוצגים שהוגשו בהסכמה.

אמרות הנאשם 1 במשטרה (קלסר ת/2)

171. חקירה מיום 16.2.2016 - בהודעה זו מסר הנאשם 1 כי הוא משמש סדרן ומנהל תפעולי של הנאשמת 4, וכן כי: **"הבעלים של החברה הייתה אישתי ואחרי שהתגרשתי מאישתי העברתי את החברה על השם של החבר ששמו סלים אבו שארב. זה באופן זמני על השם שלו עד שאני אסתדר"** (ש' 21-23). הנאשם 1 אישר שסלים רשום כבעלים אך בפועל הוא אינו הבעלים שלה. כשנשאל מדוע רשם אותו כבעלים, השיב הנאשם 1: **"למה אסור לעשות את זה? מותר אתה לא יכול לעזור לחבר שלך?"**, וכשנשאל מי עזר למי, השיב: **"שם את זה עליו עד שאני אסתדר"**, והבהיר: **"עד שבני יהיה בן 18 ואז ארשום זה על בני"** (ש' 24-32). לשאלה מדוע לא ירשום את החברה על שמו שלו, השיב: **"אתה לא צריך לשאול אותי את זה ולא תחליט בשבילי על שם מי אני [א]שים את החברה. זאת חברה שמשלמת מע"מ ומס הכנסה בזמן..."** (ש' 33-35).

כשנשאל איזה סכום השקיע סלים בחברה, הייתה תשובתו: **"כלום. סך הכל עזר לי עזרה. אני גם מחפש מישהו מהילדים שיהיה בן 18 בשביל להוריד את זה ממנו"** (ש' 174-175). הנאשם 1 נשאל והשיב שלא שילם לסלים בגין רישום הנאשמת 4 על שמו, וכשהטיח בו החוקר כי סלים טוען שקיבל ממנו על כך 2500 ₪ כל חודש, הודה כי סלים עזר לו וכי שילם לו על כך. ביחס לסתירה הברורה בדבריו אמר: **"בהתחלה לא שילמתי לו כשהעברתי ולפני בערך שלושה חודשים התחלתי להעביר לו כסף אבל הוא לא עובד אצלי בחברה"** (ש' 255-261).

172. לשאלה האם הסכימה לילה לכך שירשום את החברה על שמה, השיב: **"אני החלטתי בשבילה. זאת המנטליות אצלנו הערבים"** (ש' 65-66). כשנשאל האם לילה ידעה על כך, השיב: **"אני חושב שהיא לא ידעה רק אני חתום במע"מ ומס הכנסה והכל עלי"** (ש' 67-68). בהמשך, כשנשאל כיצד הייתה לילה הבעלים של החברה וחתמה על חוזים כשהיא אינה יודעת קרוא וכתוב, אמר: **"על איזה חוזה היא חתמה. היא רק חתמה אצל העורך דין בזמן הפתיחה של החברה. בפועל אין לה קשר לחברה חוץ מזה"**

שאני הייתי בעלה" (ש' 171-173).

173. לשאלה אם הוא עדיין נשוי ללילה, השיב הנאשם 1 כי השניים התגרשו שנה קודם לכן (ע' 3 ש' 63-64). עוד ציין הנאשם 1 בעניינה של לילה כי **"היא אישה מסכנה ופרימיטיבית שלא יודעת לרשום את השם שלה"** (ע' 6 ש' 166).

174. בעדותו בבית המשפט נשאל הנאשם 1 על דבריו בהודעתו מיום 16.2.2016 ובפרט על כך שאמר כי הוא החליט עבור לילה וכי היא אישה מסכנה ופרימיטיבית וכו'. הנאשם השיב כי לא שיקר בהודעתו, אך אין הוא זוכר מה אמר במסגרתה (פרוטוקול מיום 30.6.2020, ח"נ, ע' 333 ש' 12-33; ע' 334; ע' 335 ש' 12-1). גם ביחס לדבריו כי מלבד היותה אשתו אין ללילה כל קשר לחברה, אמר הנאשם כי אינו זוכר את הדברים (ע' 356 ש' 11-13). הנאשם 1 אישר בעדותו את דבריו בחקירה שלפיהם רשם את הנאשמת 4 על שם הנאשם 2 עד שהוא עצמו יסתדר, והוסיף: **"מתי שאני אסתדר אני אקח את זה עלי אני מציע עכשיו שתשים אותו עלי"**, ובהמשך הסביר שלא הסתדר עם הבן שלו והבן "ברח" לו (ח"נ, ע' 362 ש' 23-33).

175. חקירה מיום 18.2.2016 - לשאלה מי הבעלים של הנאשמת 4, השיב הנאשם 1, פעם אחר פעם, באופן מתחמק, כי התשובה מצויה ברישום (קרי - סלים) (חלק 1, ע' 9 ש' 18-39; ע' 10 ש' 1-21). בהמשך לכך אמר: **"...זה דבר חוקי לכל דבר... לא גנבנו, לא פשענו. אם לא הסתדרתי זה יישאר אצלו"** (חלק 1, ע' 10, ש' 25-26). לשאלה באיזה מחיר מכר לסלים את החברה, השיב שלא מכר לו את החברה, וכי הוא משלם לסלים משכורת בגובה 2500 ₪ (חלק 1, ע' 10, ש' 31-33). הנאשם עמד על כך שהרישום אינו שקרי, ולשאלה אם נתן לסלים חברה של מיליונים במתנה, השיב בחיוב: **"כן. אני יכול לתת למי שאני רוצה מיליונים מתנה..."**, אך טען כי לחברה יש חובות (חלק 1, ע' 11 ש' 36-39; ע' 12 ש' 1-10). בהמשך השיב הנאשם 1 לשאלה מי בעל החברה בגסות בוטה (**"זין שלי"**) (חלק 1, ע' 28 ש' 36-39). כשנשאל מדוע שילם לסלים כדי שיתחזה לבעל החברה, השיב כי יש לשאול את סלים (חלק 1, ע' 33 ש' 7-15). כשנשאל פעם נוספת מי הבעלים של החברה (לאחר שהצטרפו חוקרים מטעם הכנ"ר לחקירה), השיב שסלים הוא הבעלים (חלק 2, ע' 22 ש' 24-25). בהמשך טען שוב כי החברה אינה שלו, וכי מדובר ב**"עסק משפחתי על האישה, אבל אני עוזר לה"** (חלק 2, ע' 27, ש' 34-36).

176. הנאשם 1 נשאל מדוע לא רשם את הנאשמת 4 על שמו, ורשם אותה פיקטיבית על שם לילה ולאחר מכן על שם סלים. בהקשר זה נאמרו הדברים הבאים:

"[נאשם 1]: ... אשתי ואני זה אותו דבר..."

...

[נאשם 1]: לא. עכשיו אנחנו גרושים. אז לא היינו גרושים.

...

[נאשם 1]: נו אז מה? ... אשתי. אמא של הילדים שלי, פרנסה שלה...

...

[נאשם 1]: זכותי לעשות (מילים לא ברורות) מה שאני רוצה...

...

[נאשם 1]: היא לא צריכה לדעת.

...

[נאשם 1]: לא. צריכה לדעת והיא הייתה יודעת והייתה באה איתי. עכשיו לא על שמה כלום, זהו. עכשיו התגרשנו מספיק.

...

[חוקר]: מתי התגרשתם?

[נאשם 1]: אני לא זוכר.

(חלק 1, ע' 30 ש' 40-17; ע' 31 ש' 4-3)

177. הנאשם הופנה בחקירה זו לדבריו בחקירה הקודמת מיום 16.2.2016, שבה מסר כי לאחר גירושיו העביר את החברה על שם סלים באופן זמני, עד שהוא עצמו "יסתדר". לשאלה מדוע רשם את החברה שלו על שם סלים, השיב: "לא. זה של האשה וזה חוזר על האשה". הנאשם 1 הסביר שהשניים רוצים להיות יחדיו למען ילדיהם המשותפים, והוסיף: "זה חוזר אליה ואני ממשיך לעבוד אצלה, כאילו ביחד" (חלק 2 ע' 26 ש' 40-21).

178. הנאשם 1 סירב להשיב על השאלות מי מקבל את העובדים לעבודה בחברה, מי קובע את המשכורות, מי מוסמך לפטר וכן שאלות נוספות הנוגעות לנאשמת 4 (חלק 1, ע' 31 ש' 29-18). לשאלה מי הבוס שלו, השיב הנאשם 1 - "אלוהים" (חלק 1, ע' 33 ש' 4-3).

179. הנאשם 1 ציין בחקירתו כי הוא אינו יכול להיות רשום כנהנה בחשבון הבנק של הנאשמת 4 (חלק 2, ע' 4 ש' 30-27). הנאשם 1 ציין כי סלים היה מורשה חתימה בבנק - "למה אני לא יכול להיות, אשתי לא יכולה להיות, אף אחד לא יכול...". (חלק 2, ע' 35 ש' 29-28).

180. בעדותו בבית המשפט הופנה הנאשם 1 לתשובותיו בחקירה מיום 18.2.2016 לשאלה מדוע רשם את הנאשמת 4 על שם לילה, ולנוכח דברים אלה נשאל פעם נוספת - מי שלט בנאשמת 4. תשובתו הייתה "אני

לא שלטתי, אני כיבדתי והיא כיבדה אותי, יש הבדל בין שלט לבין לכבד" (פרוטוקול מיום 30.6.2020, ע' 317 23-22).

אשר לכך שאישר בחקירה את גרסתו של הנאשם 2, כי ביקש מהנאשם 2 שיהיה רשום כבעליה של הנאשמת 4 משום שהוא עצמו מצוי בפשיטת רגל, השיב הנאשם 1 כי הוא אינו זוכר מה אמר ומה עשה. ואולם, הנאשם 1 אישר ששילם לנאשם 2 על כך שכר בגובה 2500 ₪ (ע' 363 ש' 12-1).

עוד נשאל הנאשם 1 בעדותו בחקירה הנגדית על תשובותיו מיום 16.2.2016 ו-18.2.2016, שלפיהן הנאשמת 4 היא שלו ושל לילה, ולא הוזכרה בהן בעלות של החמולה. תגובתו של הנאשם 1 הייתה כי התכוון בדבריו לעסק משפחתי, אך לא ידע כיצד להסביר את עצמו (ע' 376 ש' 26-21).

181. חקירה מיום 15.3.2016 - בחקירה זו מסר הנאשם לראשונה כי מדובר בעסק משפחתי של האחים במשפחה, וכי סלים רשום כבעליו (חלק 1, ע' 10 ש' 31-38; ע' 11 ש' 16-1). לשאלה אם אין משהו מהמשפחה שאפשר לרשום את החברה על שמו, השיב שאולי אחד מאחיו ירצה. לשאלה מדוע החברה אינה רשומה על שמו השיב הנאשם 1 שזו לא החברה שלו אלא עסק משפחתי, והחל להסביר כי הוא אינו יכול להירשם כבעלים. לשאלה מי בחברה מקבל בפועל את ההחלטות, השיב: **"אני לא יודע, האחים יושבים, כולם"** (חלק 1, ע' 11 ש' 22-36). בהמשך, כשנאמר לו שלפי הראיות הוא זה שהקים, ניהל והיה בעל השליטה היחיד בנאשמת 4, השיב: **"נו אז מה, נכון עסק משפחה, אני כן הייתי הכול, המשפחה הכול אני עושה, אז מה מקבל משכורת.."** (ע' 62 ש' 18-27).

182. חקירה מיום 28.4.2015 - בהודעת חשוד זו מסר הנאשם 1 שהוא הבעלים של הנאשמת 4 (ש' 29-30). בעדותו בחקירה הנגדית הגיב הנאשם 1 לדברים אלה: **"אני כל הזמן אומר שאני הבעלים",** והסביר: **"גם האוטו של אח שלי אני אומר שזה שלי....אצלנו אצל הערבים יש מנהג הכל של הכל..."** (ע' 362 ש' 14-22).

183. עדותו של הנאשם 1 - בעדותו נשאל הנאשם 1 ביחס למענה לכתב האישום, ראו לעיל פסקה 147.

עדויות נוספות

184. עדויות של רו"ח סער גביש - גביש היה רואה החשבון של הנאשמת 4 בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. כאמור לעיל, עניינו של גביש הסתיים בהסדר טיעון שבמסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן. נקבע כי גביש ביצע עבירה של סיוע לקבלת דבר במרמה, ודינו נגזר ביום 12.3.2019 (ההליך הסתיים באי הרשעה). בעדותו בבית המשפט מסר גביש כי הנאשם 1 היה הבעלים של הנאשמת 4. סלים היה רשום כבעלים, אך בפועל הוא שימש כנהג וכשהיה צורך בכך גם הלך לסידורים בבנק (פרוטוקול 25.6.2019, ע' 105 ש' 32; ע' 106 ש' 14-1). סלים לא שילם דבר בגין רכישת הנאשמת 4, ובתקופה שבה היה רשום כבעלים היה זה הנאשם 1 אשר קבע בלעדית מה יעשה בחברה (ע' 110 ש' 12-1). את לילה פגש גביש בכל התקופה הרלוונטית פעם

אחת בלבד, שבה החתים אותה על "פרוטוקול אסיפה כללית לתאגיד" מיום 4.6.2014 (ת/8), למינוי הנאשם 1 למורשה חתימה בנאשמת 4 (ע' 107 ש' 4-3; ע' 108). במהלך התקופה שבה הייתה לילה רשומה כבעלים התמצה תפקידה בחברה ברישום זה, והחברה הייתה של הנאשם 1 (ע' 109 ש' 8-16).

185. בחקירה הנגדית, לטענה כי הבעלות בנאשמת 4 הייתה של החמולה והנאשם 1 היה רק נציג של החמולה, השיב גביש בנחרצות:

"איזה חמולה? על מאמון אי אפשר, על מאמון אתה לא יכול, אתה לא יכול לעבוד על מאמון, מאמון זה בן אדם בזכות עצמו, איש, זה סולו, איש, זה One man show, מאמון זה תופעה. כל מה שקורה, כל מה שקורה, אתה נכנס איתו לאיזה פגישה, לאיזה זה, שומעים רק את מאמון וזהו, מהתחלה ועד הסוף, אין משהו אחר..." (ע' 134 ש' 22-26).

בתגובה לדברים אלה טען ב"כ הנאשם כי גביש מבלבל בין דומיננטיות יתר של הנאשם לבין בעלות בנאשמת 4, אך גם בשלב זה עמד גביש על כך שהנאשם הוא "בעלים בשם עצמו" (ע' 135 ש' 10-23).

186. קמאל אבו רביעה - קמאל הוא כזכור אחיו של הנאשם 1. קמאל העיד כי לא היה לו כל קשר לנאשמת 4 (פרוטוקול מיום 25.6.2019, ע' 192 ש' 15-17). כפי שכבר הוזכר לעיל, העד אישר כי הוא חלק מה"חמולה", אך העיד כי הנאשמת 4 לא הייתה בבעלותו (ח"ר, ע' 193 ש' 4-9). ראו עדותו לעיל במסגרת ראיות האישום הראשון, בפסקה 133.

187. כאמל אבו רביעה - בעדותו של האח כאמל אמנם לא הייתה התייחסות ישירה לעניינה של הנאשמת 4, ואולם, עדותו רלוונטית להפרכת הטענה בדבר בעלות "החמולה", וכאמור, התרשמתי כי אין בעדותו כל מגמת הפללה. ראו לעיל פסקה 134.

188. קרעאן מטעב - מטעב עבד כנהג בנאשמת 4. ביולי 2015, מספר חודשים לאחר שחדל לעבוד בחברה, ביקש לנהוג ברכב של הנאשמת 4 ליום אחד לצרכיו האישיים והיה מעורב בתאונה שבעקבותיה מסר הודעה במשטרה (ת/33, הודעה מיום 15.7.2015). בעדותו טען העד כי אינו יודע מיהו בעליה של הנאשמת 4. העד הופנה להודעתו במשטרה, שבה נשאל מי הבעלים של הנאשמת 4 והשיב: **"מימון דרג'את, הוא גר בדרג'את. קוראים לאבא שלו מוחמד יש לו אחים [פירוט השמות]..."**, ובהמשך נשאל "מי זה מאמון אבו רביע?" והשיב: **"יכול להיות שמאמון אבו רביע זה בעל החברה מימון דרג'את"**. תגובת העד לדברים אלה הייתה שכולם, קרי כל מי שהזכיר בתשובתו במשטרה, היו בעלים של הנאשמת 4 (פרוטוקול 8.12.2019, ח"ר ע' 200 ש' 20-25). העד לא הוכרז כעד עוין, חרף בקשת המאשימה, אך בתום חקירתו הראשית הוגשה הודעתו במשטרה, לאחר שהעדויות הייתה שונה מההודעה בנושא הבעלות בנאשמת 4. בהודעתו במשטרה (ת/33) מסר מטעב שקיבל את הרכב "מבעל הבית קוראים מימון", וכן כי "מימון דרג'את" היה אחראי על מילוי הדלק, תשלום דמי ביטוח ותשלום משכורתו שלו כשעבד בחברה. דברים אלה

מחזקים את תשובתו בהודעתו לשאלה מי הבעלים של הנאשמת 4 ומכל אלה עולה בבירור כי העד היה סבור כי "מימון דרג'את" היה בעליה של הנאשמת 4. משלא ניתן הסבר לפער בין דברים אלה לבין עדותו בבית המשפט, רואה אני לנכון להעדיף את האמור בהודעתו של העד במשטרה על פני עדותו בבית המשפט.

189. סאלח אבו חמיד - בעליה של חברת סאן הסעות, העיד כי עבד עם הנאשמת 4 ועם "מימון דריג'את" - הנאשם 1 (פרוטוקול 8.12.2019, ח"ר, ע' 205 ש' 20-15; ע' 206 ש' 10-1, 33-32). אבו חמיד עבד מול הנאשם 1 ולא הכיר אף גורם אחר בנאשמת 4 (ע' 207 ש' 24-10).

190. יהודה כהן - מנכ"ל של משרד הסעות בשדרות, העיד כי הנאשמת 4 קיבלה ממנו מספר עבודות כקבלן משנה במהלך השנים 2014 ו-2015. העד מסר כי אדם בשם מימון התקשר למשרדו והציע את שירותיו כקבלן משנה. כל ההתנהלות בעניין זה נעשתה מול הנאשם 1 (פרוטוקול 8.12.2019, ח"ר, ע' 212 ש' 16-1).

191. נאסר נסאסרה - בעליה של חברת הסעות, מטיילי להב בע"מ בבאר שבע, שהעסיקה את הנאשמת 4 כקבלן משנה (ת/29), העיד כי הכיר בנאשמת 4 רק את הנאשם 1 (פרוטוקול 8.12.2019, ח"ר, ע' 174 ש' 22-8).

192. מרים לחיאני - העדה עבדה בתקופה הרלוונטית לכתב האישום כרכזת מחלקת עסקים בבנק הפועלים, סניף באר שבע. היא העידה בעניין פתיחת חשבון הבנק של הנאשמת 4 בסניף זה. סלים הגיע אליה לצורך פתיחת החשבון והגיש לה לבדיקה מסמכים שונים - ביניהם מסמכי התאגדות ותעודת עוסק מורשה של הנאשמת 4 (ת/16, ת/17). לחיאני ועובד נוסף של הבנק בדקו את המסמכים, לרבות בדיקה מול רשם החברות (פרוטוקול 10.9.2019, ע' 282 ש' 33-19; ע' 283-284, ע' 285 ש' 9-1).

193. בהתאם לעדותה של לחיאני, הבנק אינו פותח חשבונות בנק ל"לקוחות מוגבלים חמורים" (ע' 288 ש' 31-23). אילו ידעה כי מי שפתח את החשבון הוא איש קש, הייתה מיד מדווחת למנהלים בבנק (ע' 289 ש' 33-32).

194. לחיאני העידה כי בשלב מסוים לאחר שנפתח חשבון הבנק ואושרה גם הלואה אחת לנאשמת 4, החליטה שלא לאשר הלואה נוספת. בעקבות כך הגיע לסניף אדם שהציג עצמו כחבר של הנאשם 2, שביקש לדעת מדוע לא אישרה את ההלוואה. לחיאני ביקשה ממנו להזדהות באמצעות תעודת זהות, והוא השיב שהוא אינו נושא את התעודה עמו ומסר לה מספר זהות לא נכון. קראו לאדם זה מימון או מאמון, אך בדיקת מספר הזהות העלתה שהמספר שייך לאדם בשם אבו אלקיען. אותו אדם שהגיע עם הנאשם 2 אמר לה שהוא עצמו אבו אלקיען והכינוי שלו הוא מימון. העניין היה חשוד בעיניה, והיא דיווחה על המקרה למנהלת המחלקה, גב' רחל רווח (ע' 285 ש' 33-18; ע' 286; ע' 287 ש' 11-1). יצוין כי ההגנה לא חלקה על העניין ולא חקרה נגדית את לחיאני בנושא זה.

195. רחל רווח - רווח ניהלה בתקופה הרלוונטית לאישום זה את המחלקה העסקית בסניף בנק הפועלים בבאר שבע. בעדותה תיארה מקרה שבו ענתה לשיחת טלפון ועל הקו היה אדם שהזדהה כ"שפיק" וביקש לעשות פעולה מסוימת בחשבון של הנאשמת 4. כשבדקה ראתה כי אין לנאשמת 4 מורשה חתימה או מיופה כוח בשם זה, ולשאלתה מה תפקידו בנאשמת 4 השיב כי הוא מנהל את כספיה של החברה. בירור שערכה מול מרים לחיאני העלה כי ישנו אדם שמנהל את החשבון ואינו רשום. לחיאני ביקשה ממנו מספר פעמים להציג תעודת זהות בפניה ובכל פעם הוא נמנע מכך באמתלה אחרת. למשמע דברים אלה ביקשה רווח לזמן פגישה עמו ועם מורשה החתימה של הנאשמת 4. לפגישה הגיעו הנאשם 2 וגביש שהציגו תעודות זהות, וכן אותו "שפיק" ללא תעודת זהות. רווח סירבה לצרפו לפגישה ללא תעודה מזהה, והוא התרעם על כך. היא הודיעה לנאשם 2 ולגביש כי המצב שנוצר בעייתי והבנק לא ישתף עמם פעולה, ובתגובה לכך השניים הודיעו ל"שפיק" כי הוא מפוטר ומתבקש לצאת החוצה. בשלב זה רווח כבר הייתה בטוחה שמשהו אינו כשורה. על פי התרשמותה בפגישה, מי שניהל את הנאשמת 4 היה אותו אדם שהציג עצמו כ"שפיק", ולא הנאשם 2 (פרוטוקול 10.9.2019, ע' 295 ש' 5-32; ע' 296 ש' 1-11).

בעקבות חשד לניהול חשבון בנק עבור אחר, הודיע הבנק לנאשמת 4 כי קיימת בחשבון פעילות הנחזית להיות בניגוד לחוק איסור הלבנת הון (ע' 299 ש' 7-13; ת/18 - ת/19).

מוציגים:

196. ב"נספח לבקשה לפתיחת חשבון ותנאים כלליים לניהול חשבון" מיום 8.7.2014 (ת/10, חלק מטפסי פתיחת חשבון הבנק בנק הפועלים סניף באר שבע), בפרטי החשבון של הנאשמת 4 נרשם מספר הטלפון הנייד של הנאשם 1 (הנאשם אישר בעדותו כי מדובר במספר הטלפון שלו בתקופה הרלוונטית לכתב האישום - פרוטוקול 30.6.2020 ע' 299 ש' 18-23), הגם ששמו של הנאשם 1 אינו מופיע במסמכי פתיחת החשבון.

197. חשבוניות מס של חברת מלך ושל הנאשמת 4 (ת/27). מספר הטלפון של הנאשם מצוי על כל החשבוניות, ועל כולן מופיעה גם אותה כתובת מייל.

ראיות ההגנה - עדות הנאשם

חקירה ראשית

198. הנאשם 1 מסר בעדותו כי חברת מלך נמכרה כשרב עם אהיו, וכשערכו סולחה, הקימו יחדיו את הנאשמת 4. לאחר פחות משנה רב שוב עם אהיו והוא נשאר שוב עם אשתו בחברה (ע' 287 ש' 30-33; ע' 288 ש' 4-1). לטענה כי הוא היה בעלים בפועל וסלים רק היה רשום כבעלים, השיב: **"זה היה עסק משפחה שלא הסתדרו איתי כולם ושמו את סלים שיהיה בבנק ולפעמים עבד איתנו נהג אז הוא יעזור לנו עם, את האמת הוא סך הכל בן אדם אדיש, אמין... לא היינו מאמינים אחד לשני האחים אבל לו האמנו כי הוא לא היה נוגע בכלום"** (ע' 291 ש' 6-9). לדבריו, סלים עבד בנאשמת 4 באופן חלקי כנהג מחליף וכן ביצע סידורים בבנק, ועל כך קיבל שכר של 3,000 ₪ או 4,000 ₪ לחודש (ע' 291 ש' 11-15).

199. את תפקידו בנאשמת 4 תיאר כך: **"הייתי הכל מכל... עושה עסקאות על רכבים..."** (ע' 290 ש' 23-21).

200. הנאשם 1 העיד כי לנאשמת 4 לא היה רישיון ממשד התחבורה, ואולם לטענתו החברה לא נזקקה לו משום שעבדה כקבלן משנה של חברה אחרת שזכתה במכרז (ע' 287 ש' 10-7).

201. אשר לטענה בדבר הסתרת מקור הכספים, הנאשם 1 השיב: **"איזה כספים יש? אם היה כספים לא היה לי מה לאכול"** (ע' 288 ש' 22-21). כשנשאל על שם מי נפתח חשבון הבנק, השיב שחשבון הבנק היה על שם הנאשמת 4 ואילו לו עצמו היה חשבון בנק נפרד בבנק מזרחי שבו היה מפקיד את המשכורת שקיבל (ע' 288 ש' 33-29).

חקירה נגדית

202. בשלב מתקדם בחקירה הנגדית, נשאל הנאשם 1 על כך שלטענתו הנאשמת 4 בבעלות משפחתית של החמולה, אך איש מהמשפחה אינו רשום כבעלים. תגובתו של הנאשם 1 הייתה: **"חבל שלא לרשום איזה 150 איש לרשום אותה בחברה, מה אתה אומר?"** (ע' 368 ש' 5-3). נאמר לו כי במשטרה כבר הודה בכך שהנאשמת 4 בבעלותו, ועל כך הגיב: **"זה שלי, נו, כן אז מה זה שלי"**, אך בסמוך לאחר מכן הוסיף: **"מה אמרתי שזה שלי משפחה... זה עסק משפחתי"** (ע' 374 ש' 33-13).

203. הנאשם 1 טען בחקירתו הנגדית כי הוא אינו זוכר דבר בנוגע למגבלות שהטיל עליו בית המשפט המחוזי במסגרת צו הכינוס (מגבלות שבמסגרתן נאסר עליו לייסד תאגיד או להיות בעל עניין בתאגיד, ע' 301 ש' 32-24). גם את החקירה ביום 22.3.2015 על ידי המנהלת המיוחדת שמונתה על ידי כונס הנכסים - הוא אינו זוכר (ע' 303 ש' 12-8). כשהוצע לרענן את זכרונו בעניינים אלה באמצעות עיון במסמכים, השיב שאין טעם, הואיל והוא אינו יודע קרוא וכתוב (ע' 302 ש' 7-1; ע' 303 ש' 31-19).

204. הנאשם 1 טען כי היה רשום כמנהל דירקטור בנאשמת 4, ולדבריו הפסיק בתפקידו זה משום שהוא **"לא יכול לבנק מנהל וגם לרוץ בשטח"** (ע' 302 ש' 33-17; ע' 303 ש' 1).

205. הנאשם 1 קיבל לדבריו משכורת של 5500-6000 ₪ כשעבד בנאשמת 4 (ע' 305 ש' 13-12). מצבו הכלכלי אינו טוב, אין לו מיטה בחדר השינה והמקרר בביתו ריק. הנאשם 1 טען בלהט: **"איזה להרוויח אדוני? הייתי מרוויח רק בשביל לאכול לחם אני והילדים שלי מה להרוויח? מה להרוויח בחייאת ראבק, מה להרוויח?"** (ע' 307 ש' 17-3). יחד עם זאת, הנאשם 1 אישר שרכש לעצמו ביום 25.12.2013 רכב מרצדס שנת 2010, לדבריו - בעסקת תשלומים (₪ 3500 לחודש) שאותה הוא משלם באמצעות משכורתו. הנאשם 1 הסביר שמשכורתו עמדה על 6000 ₪ וכך גם משכורתה של לילה, ולכן מדובר בהוצאה לגיטימית (ע' 380 ש' 32-16; ע' 381 ש' 5-1). על פי הודעתו של מוכר הרכב, אחמד סקיק, וההסכם לרכישת הרכב (ת/36), הנאשם 1 שילם לו תשלום חודשי בגין ההלוואה שלקח כשרכש את הרכב, והרכב נשאר על

שמו של סקיק. לשאלה אם ניסה בכוונה להסתיר את רכישת הרכב למרות שהרכב היה בשליטתו ובבעלותו, השיב הנאשם 1: **"לא, לא יודע"** (ע' 385 ש' 14-17).

206. בהמשך לעדויותיהן של **מרים לחיאני ורויטל רוט**, שהעידו כי אין פותחים חשבון עסקי למוגבלים חמורים בבנק ישראל, הוטח בנאשם 1 כי היה לו אינטרס לפעול תחת שמות של אחרים ומסיבה זו דאג לכך ששמו לא יוזכר כנהנה או כמורשה חתימה. תגובתו הייתה: **"לא, לא בדיוק. הייתי לקוח של בנק פתחו לי חשבון והכל בסדר..."** (ע' 358 ש' 31-33; ע' 359 ש' 1-5). דברים אלה רלוונטיים כמובן גם לאישום הראשון.

לטענה כי אילו היה הנאשם 1 רשום בחשבון הבנק שנפתח לנאשמת 4, החשבון היה מוגבל, השיב כי אינו יודע, והוסיף: **"אולי היו נותנים לי מסגרת גדולה ומכסים חובות"** (ע' 379 ש' 20-24).

207. ביחס לפתיחת החשבון בבנק הפועלים סניף באר שבע, שבמסגרתה מסר הנאשם 2 כי מקורות המימון הן הלוואות מבני משפחה וחשכונותיו כשכיר (ת/10), נשאל הנאשם 1 האם הנאשם 2 שיקר עבורו ובהנחייתו, והשיב כי הוא אינו זוכר. גם כשנשאל אם הורה לסלים לרשום את מספר הטלפון שלו (של הנאשם 1) בפרטי הקשר של חשבון הבנק השיב הנאשם 1 באותו אופן (ע' 392 ש' 26-32; ע' 393 ש' 1-3). לשאלה אם הנחה את הנאשם 2 להסתיר את זהותו (של הנאשם 1) בחשבון הבנק הגם שהוא מנהל את החשבון, השיב בשלילה (ע' 393 ש' 4-15). הנאשם 1 סירב להשיב לשאלה מדוע לא רשם את עצמו בבנק, כשבמקביל דאג שמספר הטלפון שלו יהיה רשום ואף נהג לדבר עם הבנקאים בשמו של הנאשם 2 (ע' 400 ש' 18-27). לשאלה אם הבין מניסיון העבר בסניף בנק הפועלים בערד (חשבון של חברת המלך), כי אם יהיה רשום בחשבון הנאשמת 4 לא תקבל אשראי, השיב כי לא רצה להיות רשום (ע' 402 ש' 28-29).

208. הנאשם 1 העיד כי אינו זוכר את האירוע שתיארה מרים לחיאני, שבו הגיע לסניף הבנק ביחד עם הנאשם 2 לאחר שלא אושרה הלוואה מסוימת. גם ביחס לטענה כי בביקורו בסניף מסר ללחיאני מספר תעודת זהות שגוי, השיב כי אינו זוכר זאת (ע' 396 ש' 8-17). כך גם לגבי המפגש עם רחל רווח - תגובתו הייתה כי הוא אינו זוכר (ע' 396 ש' 31-33; ע' 397). כשנשאל אם אמר שקוראים לו בשם אחר, השיב: **"לא, אני השם לי מותג, אתה יודע מה זה מותג? כמו ליוויס, כמו בוס, השם שלי אותו הדבר לא ישתנה. בחיים בשום מקום בכל מקום שאני הולך השם שלי אותו הדבר"** (ע' 397 ש' 32; ע' 398 ש' 1-3). הנאשם 1 המשיך לטעון כי אינו זוכר את המפגש, הגם שבחקירתו במשטרה אישר את דבר קיומו (ע' 399 ש' 23-32).

209. הנאשם 1 אישר שהנאשם 2 לא היה באמת הבעלים של הנאשמת 4. לדבריו, רישומו של הנאשם 2, גורם חיצוני לחמולה, כבעלים של הנאשמת 4, תרם למניעת סכסוכים בתוך החמולה (ע' 362 ש' 6-13).

יצוין כי בשלב מסוים, במהלך עדותו של רו"ח גביש אשר הסביר שהנאשם 2 אינו מדריג'את אלא מרהט, התפרץ הנאשם 1 ואמר כי הנאשם 2 הוא משפחה (פרוטוקול 25.6.2019, ע' 133 ש' 4-7). במהלך חקירתו הנגדית נשאל הנאשם 1 אם הנאשם 2 שייך למשפחה, והשיב תחילה כי אינו זוכר, אך לאחר מכן הוסיף שהנאשם 2 אינו

שייך למשפחה, אך מי שעובד עם המשפחה שייך למשפחה (ע' 367 ש' 16-29). בשלב מאוחר יותר של החקירה הנגדית, נשאל הנאשם 1 על אודות נסיבות היכרותו עם הנאשם 2, שאותו פגש כשהאחרון היה חבר ללימודים של אחיו קמאל. תגובתו של הנאשם 1 לדברים הייתה: "**אז אתה רואה בבקשה, הנה אתה רואה משפחה**" (ע' 393 ש' 16-19). גם בהמשך, טען הנאשם 1 בעניין זה: "**בשבילנו הוא משפחה**" (ע' 403 ש' 20-22). לשאלה האם הנאשם 2 היה זקוק לכסף ולכן הסכים להירשם כבעל מניות, השיב הנאשם 1 כי עברו כעשר שנים מאז והוא אינו זוכר (ע' 394 ש' 17-21).

210. לשאלה אם כולם (כל העדים) משקרים ורק הוא דובר אמת, השיב הנאשם 1 בחיוב - כולם משקרים, חוץ ממנו (ע' 412 ש' 8-9).

אישום שלישי

211. אישום זה עניינו בתקופת פעילותה של הנאשמת 4, והוא מייחס ביצוע עבירות לנאשם 1 ולנאשמת 4.

עובדות מוסכמות

212. המסמכים הרבים שהוגשו בהסכמה רלוונטיים גם לאישום השלישי. כן יוזכר כי הנאשם 1 אינו כופר בהליך פשיטת הרגל, בסכומים ובמועדים שצוינו בכתב האישום. להלן יפורטו העובדות המוסכמות ויוגדרו הנקודות שבמחלוקת.

213. כאמור לעיל, הנאשמת 4 הוקמה ביום 20.2.2014, והנאשם 1 היה מנהלה.

214. בתקופה הרלוונטית לאישום זה היו לנאשם 1 נושים רבים ונפתחו נגדו תיקים רבים בהוצאה לפועל. ביום 18.8.2014 הגיש הנאשם 1 בקשה למתן צו כינוס ולהכרזתו פושט רגל. במסגרת הבקשה מסר הנאשם 1 כי הוא עובד ב"מטיילי מלך עין בוקק בע"מ" (חברת מלך). יש לציין כי בכתב האישום נרשם בשגגה כי הנאשם 1 מסר שהוא שכיר בנאשמת 4, ואולם עיון במוצג ת/39 מלמד כי הנאשם 1 מסר שעבד בחברת מלך). כן מסר הנאשם 1 כי לא היה בעליו של עסק מעולם. בדיון וחשבון על חובות ונכסים שהגיש עם בקשתו לא ציין כל נכסים או זכויות (ת/39 מסמכי בקשה למתן צו כינוס).

215. נכון ליום הגשת הבקשה לצו כינוס, רכש הנאשם 1 עבור הנאשמת 4 מספר רכבים, כמפורט בכתב האישום המתוקן.

216. ביום 1.12.2014 ניתן צו כינוס בעניינו של הנאשם 1 (ת/42). בסעיף ז' לצו הוטלו על הנאשם 1 ההגבלות המפורטות בסעיף 42א לפקודת פש"ר.

217. ביום 22.3.2015 נחקר הנאשם 1 כחייב על ידי מנהלת מיוחדת שמונתה על ידי הכונס הרשמי, עו"ד רות שוויץ בר. בחקירתו זו מסר כי הוא "עובד בחברת הסעות מטיילי עין בוקק [חברת מלך], כסדרן, 4.5 שנים... עובד משרה מלאה, משתכר 6000 ₪. הבעלים סופיאן פריג'ת" (ת/43, ע' 2 סעיף 11).

218. הנאשם 1 קיבל תלושי משכורת מחברת מלך בחודשים לאחר מכירתה לסופיאן בתחילת 2014. תלושי שכר לחודשים אפריל 2014 עד אוקטובר 2014 (ת/39א) הוגשו במסגרת בקשתו של הנאשם 1 למתן צו כינוס (ת/39).

219. במחלוקת:

א. הבעלות בחברת מלך ובנאשמת 4, ורישומן על שמות אנשי קש. שאלה זו תכריע למעשה את עניינן של השאלות הנוספות:

ב. האם הפרו הנאשם 1 והנאשמת 4 את הוראות סעיף 42א לפקודת פש"ר.

ג. האם צבר הנאשם 1 בתקופה הרלוונטית הכנסות ונכסים, שעליהם לא דיווח לכונס הנכסים הרשמי.

ד. האם הסתיר והסווה כספים בסכום כולל של 6,461,297 ₪ (העניין נדון לבקשת המאשימה במסגרת האישום השני, לפי הסכום שהוזכר באותו אישום).

ראיות לאישום השלישי

220. ראיות המאשימה כוללות את כל הראיות שהובאו לעיל בעניין בעלותו של הנאשם 1 בחברת מלך ובנאשמת 4, והמסמכים שהוגשו בהסכמה לעיל - מסמכי הבקשה למתן צו כינוס, לרבות תלושי השכר שצורפו לבקשה (ת/39); צו הכינוס (ת/42); חקירת הנאשם 1 על ידי המנהלת המיוחדת שמונתה על ידי הכונס הרשמי, עו"ד רות שוויץ בר (ת/43).

עדות הנאשם

221. חקירתו הנגדית של הנאשם 1 התייחסה בקצרה גם לנושא האישום השלישי. אשר לחקירתו על ידי עו"ד רות שוויץ בר ביום 22.3.2015, הנאשם 1 טען כי אינו זוכר את דבריו בחקירה, ציין שוב כי אינו יודע קרוא וכתוב, טען כי שינה את חתימתו מאז, ואף "איים" שוב בהתעלפות. כשנשאל במפורש אם שיקר לעו"ד שוויץ בר השיב כי אינו זוכר. הוטח בו שמדובר אכן בשקר, כי באותו זמן שבו טען בפניה כי עבד בחברת מלך הוא כבר ניהל את הנאשמת 4. בתגובה לכך המשיך הנאשם לטעון כי אינו זוכר את אשר אמר (ע' 387).

222. הנאשם 1 נשאל על אודות תלושי המשכורת לחודשים אפריל 2014 עד אוקטובר 2014 (ת/39א) שהוגשו במסגרת בקשתו למתן צו כינוס. מדובר כאמור בתקופה שלפי המענה לכתב האישום כבר ניהל הנאשם 1

את הנאשמת 4, וחברת מלך כבר הייתה בבעלותו של סופיאן. הנאשם 1 העיד כי עבד בחודשים אלה בחברת מלך, וכי זכותו לעבוד גם בעשר עבודות. כשנשאל אם עבד במקביל כנהג בחברת מלך וכמנהל הנאשמת 4, השיב שאינו זוכר וכי הדבר מצריך בדיקה (ע' 388 ש' 9-25).

כשנטען כי הסתיר את מעורבותו בנאשמת 4 והוציא תלושים פיקטיביים מחברת מלך - כפר בכך. הנאשם 1 סתר את דבריו הקודמים בעניין זכותו לעבוד במספר עבודות, באומרו: **"אם אני עבדתי שם אני לא יכול לעבוד פה אז אני עבדתי שם נהג ופה שמו את סלים... אז סלים קיבל את התלוש"** (ע' 391 ש' 27-30).

דין והכרעה

שאלת הבעלות בשתי החברות

223. השאלה העובדתית המרכזית אשר הועמדה במוקד תיק זה היא סוגיית הבעלות בחברת מלך ובנאשמת 4. שאלה זו נוגעת לשלושת האישומים בכתב האישום, ולכן אדון בה כעת, בטרם אעבור לדיון בכל אישום ובעבירות הכלולות בו.

כזכור, המאשימה טוענת כי הנאשם 1 הוא הבעלים האמיתיים ובעלי השליטה בשתי החברות, ואילו הנאשם 1 טען במענה לכתב האישום כי "החמולה", קרי האחים במשפחתו, הם הבעלים של החברה, והוא עצמו אינו אלא מנהלה של הנאשמת 4. גם בסיכומי הנאשם 1 בעל-פה נטען כי הנאשם 1 אינו הבעלים של החברה, ואולם, יש לשים לב כי עו"ד ברקאי שם דגש בטיעונו על כך שהתביעה לא הוכיחה במידה הנדרשת **שלילה** לא הייתה הבעלים של החברות. עמדה זו, שלפיה לילה הייתה הבעלים האמיתיים של החברות, שונה מהמענה של הנאשם 1 לכתב האישום. עוד נטען כי חטאו היחיד של הנאשם 1 היה בהיותו רשום כדירקטור של חברת מלך בין התאריכים 1.11.2011 (אז הוכרז כחייב מוגבל באמצעים) ועד יום 1.3.12, תקופה של ארבעה חודשים בלבד שבמהלכם אמנם אסור היה לו להיות "בעל עניין" בחברה, אך עקב התקופה הקצרה עולה הדבר לפי הטענה כדי "זוטי דברים".

א. ראיות המאשימה

224. בראיות המאשימה ישנו בסיס רחב ואיתן לטענה כי הנאשם עמד מאחורי הקמת שתי החברות בעצמו וכן שלט בחברות.

ביחס לחברת מלך

225. הבעלים הרשומים של חברה זו היו לילה ואחריה, לתקופה קצרה, אחיה סמיר. הנאשם 1 טען בחקירת המשטרה (15.3.2016) כי לילה הייתה הבעלים של חברת מלך והוא עצמו רק ניהל את החברה, ובמענה לכתב האישום טען כי החברה הייתה בבעלותה של "החמולה". ואולם מן הראיות עולה תמונה אחרת, שלפיה הנאשם היה הבעלים ובעל השליטה בחברת מלך.

226. דברי הנאשם 1 - כוללים את אמרותיו בחקירת המשטרה, בעדותו בבית המשפט וכן באמרות במשטרה מחקירות קודמות. אל סוגיית מהימנותו של הנאשם 1 אתייחס בהמשך (להלן פסקאות 239-246), ואתייחס עתה לאמרות המבססות את עמדת המאשימה.

א. דברי הנאשם 1 במשטרה: הנאשם 1 מסר במשטרה (15.3.2016) כי לילה לא הבינה דבר בתחום ההסעות, אלא רק בתחום הטיפול בילדים. הוא אישר שרשם את חברת מלך על שמם של אחרים במטרה לפתוח חשבונות בנק ("אולי יש בזה משהו, כן"). בחקירה מאוחרת יותר (1.12.2016) התבטא באופן המלמד בבירור על בעלותו בחברה - ציין שהחברה "הייתה שלי לפני הפשיטת רגל שלי" וכן "שמתי את סמיר במקומי". למרות שהובהר כבר כי לילה לא הבינה דבר בהסעות, טען הנאשם 1 בעניין הרישום: "מה זה משנה? זה אשתי ואני אותו דבר". באותה חקירה אף אמר במפורש שחברת מלך הייתה שלו ושל לילה. ויודגש, לפי הנאשם 1, לילה היא "אישה מסכנה ופרימיטיבית שלא יודעת לרשום את השם שלה" (אמירה בחקירתו ביום 16.2.2016, שעניינה האישום השני, אך הדברים רלוונטיים כמובן גם לאישום הראשון).

אמרותיו של הנאשם 1 במשטרה בעניינה של חברת מלך מלמדות על בעלותו בחברת מלך, ועל כך שלילה וסמיר לא היו הבעלים של חברה זו.

ב. דברי הנאשם 1 בעדותו: הנאשם 1 אישר שלילה הבינה רק בטיפול בילדים, אך הוסיף שבאותו שלב טרם החל הליך פשיטת הרגל ולכן הייתה זו זכותו "לפתוח עסק על לילה". בדבריו אלה התייחס הנאשם 1 לזכותו לפתוח עסק, ומשתמעת מהם הודאה בכך שהקים את העסק (ורשם אותו על שם לילה). כשנשאל מי באמת היו הבעלים בחברת מלך, השיב:

"אני והיא ביחד", ולשאלה מדוע לא היו החברה ורישיון ההסעות רשומים על שמו, השיב שלא היה צורך בכך וגם כי לא רצה להיות רשום (יושם אל לב כי דבריו של הנאשם 1 בנושא זה אינם עולים בקנה אחד עם תשובתו של הנאשם 1 לכתב האישום (ועל כך יורחב בהמשך בחלק הנוגע למהימנותו של הנאשם)). ודוק: תשובתו של הנאשם 1 לשאלות אלה לא הייתה שהוא אינו הבעלים ולכן אין סיבה לרשום על שמו. עוד הבהיר הנאשם 1 כי הוא היה הגורם המחליט בחברה וכי לילה ביצעה את הוראותיו בכך שחתמה על מסמכים ברשם החברות ובבנק. תיאור זה אינו מלמד על ניהול החברה בלבד, אלא על הרבה מעבר מכך. בעלים של חברה אינו מבצע באופן עיוור את החלטות המנהל.

אשר לכך שאישר במשטרה כי חברת מלך הייתה שלו וכי רשם אותה על שם אחרים במטרה לפתוח חשבונות בנק, השיב הנאשם 1 בעדותו כי אינו זוכר את דבריו במשטרה. כפי שציין בהמשך, הטענה שלפיה הוא אינו זוכר את דבריו במשטרה, חזרה פעמים רבות במהלך עדותו של הנאשם, כאשר הוא עומת עם אמרות שאינן עולות בקנה אחד עם המענה לכתב האישום. דעתי היא כי יש לראות בטענה זו משום ניסיון התחמקות, הרחוק מאמירת האמת (ראו להלן התייחסותי למהימנותו של הנאשם 1).

זאת ועוד, הנאשם 1 אף אישר את עיקרי הודעתו של סמיר, המלמדת כי בעלותו של סמיר הייתה על הנייר בלבד והיא נבעה מכך שהנאשם 1 לא יכול היה להירשם כבעלים בשל מצבו המשפטי.

מן המקובץ עולה אפוא כי גם לפי דבריו בעדותו בבית המשפט היה הנאשם 1 הבעלים של חברת מלך.

ג. אמרות הנאשם 1 משנים קודמות מלמדות אף הן כי הנאשם 1 היה בעליה של חברת מלך (ראו למשל הודעתו של הנאשם 1 מיום 12.1.2014, בפסקה 116ג לעיל).

227. עדותה של לילה - התרשמתי כי מדובר באישה פשוטה בעלת השכלה בסיסית ביותר. היא מבינה עברית אך אינה דוברת את השפה. העדה לא ידעה להשיב על שאלות בסיסיות בדבר פרטיה המזהים (תאריך לידה, מספר תעודת הזהות, מספר טלפון), ולא היה זה מפתיע לגלות כי היא אינה מכירה מונחים בסיסיים מעולם התאגידים. עוד התרשמתי כי לילה נשלטה על ידי הנאשם 1, וייתכן כי היא עודנה נשלטת על ידי הנאשם 1, הגם כי השניים אינם בני זוג עוד. לילה, שהייתה רשומה במשך שנים כבעליה של חברת מלך לא זכרה בעדותה מה היה תפקידה בחברה, ולדבריה, עשתה כל דבר שהורה לה הנאשם 1 לעשות, לרבות חתימה על מסמכים ופתיחת חשבוניות בנק. דברים אלה עולים בקנה אחד עם דברי הנאשם 1 בעדותו, כי הוא היה הגורם המחליט אשר נתן ללילה הוראות לביצוע. ניסיונה של לילה להעיד לטובת הנאשם 1, בשונה מדבריה בהודעתה במשטרה, מלמד על כך שייתכן מאוד כי השפעתו עליה עודנה משמעותית ביותר. לילה העידה כי החברה הייתה שייכת לנאשם 1 ולאחיו, באופן העולה לכאורה בקנה אחד עם המענה לכתב האישום. ואולם, דבריה בעניין זה היו תמוהים - היא חשבה שהאחים גם הם הבעלים משום שראתה את אחד האחים בבית המשפט באחד מימי הדיונים. לא ניתן לקבל הסבר זה, בעוד התיאור שסיפקה ביחס למעורבותו של הנאשם 1 בחברת מלך - מקבל החלטות ומחלק הוראות בעניינה של החברה - בהחלט מתאים לבעלים של חברה. עולה אפוא מעדותה כי הנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך.

228. עדותו של סמיר - סמיר התייחס לכך שהנאשם 1 לא היה יכול להירשם כבעלים של החברה. סמיר ביקש לסייע לאחותו כדי שהחברה לא תהיה רשומה על שמה, ובשל המניעה בעניינו של הנאשם 1, לא דרש שהנאשם 1 יהיה רשום במקומה. עוד ניתן ללמוד מעדותו כי הנאשם 1 קבע את מחיר המכירה של חברת מלך, ואילו הועבר הכסף שהתקבל מהמכירה - אינדיקציות חזקות לכך שהנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך.

229. עדויות נוספות -

א. לפי עדותו של רואה החשבון של חברת מלך, אבי אטיאס, הנאשם 1 הציג עצמו בפניו כבעלים של חברת מלך, וכל ההתנהלות נעשתה מול הנאשם 1. העובדה שמדובר ברואה החשבון של החברה - גורם שסביר כי יכיר לא רק את הנהלת החברה כי אם גם את בעליה - מחזקת באופן משמעותי לדעתי את ראיות המאשימה. לא עלתה סיבה לפקפק במהימנותו של עד זה.

ב. גם מעדותו של שלמה בן יצחק, קצין בטיחות בתעבורה בחברת מלך, עולה כי הנאשם 1 היה בעליה של חברת מלך. בן יצחק היה בעל תפקיד בחברת מלך, ולכן העובדה כי הכיר בחברה רק את הנאשם 1 ועבד

רק עמו, ודבריו שלפיהם הנאשם 1 מכר את החברה, מלמדים על בעלותו של הנאשם 1 בחברת מלך. גם לגבי עד זה, לא עלתה כל סיבה לפקפק במהימנותו.

ג. האח קמאל, שאישר בעיקרון כי הוא משתייך ל"חמולה", העיד כי חברת מלך והנאשמת 4 לא היו שלו. ב"כ הנאשם 1 לא עימת אותו עם הטענה כי הבעלות בשתי החברות הייתה של ה"חמולה", ולא ניסה לברר עמו אם קיים סכסוך בינו לבין הנאשם 1. עדותו מלמדת על חולשת המענה לכתב האישום ובהימנעות מחקירתו בנושא קיומו של סכסוך יש כדי ללמד על חולשת טענתו של הנאשם שלפיה אחיו ניסו להתנכל לו.

ד. האח קמאל עבד בחברת מלך. כאמל טען כי אינו יודע מי הבעלים של חברת מלך, אך אישר שסבר כי זהו הנאשם 1, אשר גייס אותו לחברה. אכן, גיוס לחברה יכול להתבצע גם על ידי מנהל החברה, כך שלא ניתן להסיק מהם מסקנה חד משמעית בדבר בעלות הנאשם 1. עם זאת אציין כי התרשמתי מהאופן שבו כאמל נזהר בדבריו ולא היה להוט כלל לטעון שהנאשם 1 הוא הבעלים, כי לא הייתה בדבריו כל מגמת הפללה נגד הנאשם 1, וזאת בניגוד לטענת הנאשם 1 כי אחיו מבקשים להתנכל לו. כאמל העיד כי לא היה מסוכסך עם הנאשם 1 והוא כלל לא נשאל בנוגע לבעלות ה"חמולה". עדותו משמשת להפרכת טענת הבעלות של ה"חמולה".

ה. בן דודו של הנאשם 1, עאמר חאג' עאמר, שהוא עצמו בעלים של משרד הסעות, מסר כי הנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך ושל הנאשמת 4, ושהיה בקשרי עבודה עם הנאשם 1 ועם חברות אלה החל מינואר 2012. מהימנותו של עד זה לא הייתה במחלוקת.

ו. משה לב, מנהל כספים של חברה שהשתמשה בשירותיהן של חברת מלך ושל הנאשמת 4 בין השנים 2010 - 2015 (או 2016) מסר כי עבד כל השנים מול הנאשם 1 וכי הוא סבור שהנאשם 1 הוא הבעלים של שתי החברות.

230. מוצגים - רישום מספר הטלפון הנייד של הנאשם 1 על חשבוניות המס של חברת מלך (ת/20) מחזקת את ראיות המאשימה. כך גם לגבי רישום מספר הטלפון שלו לצד פרטיה של לילה בבקשה לקבלת רישיון להסעות מיוחדות, כשלילה רשומה כבעלים ומנהלת בתאגיד.

231. יוזכר כי במסגרת העובדות המוסכמות, הנאשם 1 היה מנוע מלהיות בעלים של חברה (החל מיום 1.11.2011), והיה שקוע בחובות. הייתה לנאשם מניעה חוקית להירשם כבעליה של חברת מלך.

ביחס לנאשמת 4

232. הבעלים הרשומים בנאשמת 4 היו לילה, סמיר, לילה פעם נוספת, ולבסוף - סלים. כזכור, במענה לכתב

האישום טען הנאשם 1 כי הבעלות בנאשמת 4 הייתה של "החמולה" ואילו הוא עצמו היה רק מנהלה של הנאשמת 4.

233. דברי הנאשם 1 -

א. דברי הנאשם 1 במשטרה: בחקירה הראשונה במשטרה (16.2.2016) טען הנאשם 1 כי לילה היא הבעלים של הנאשמת 4 - גרסה השונה מהותית מגרסת המענה לכתב האישום. מדבריו בחקירה זו ברור כי לילה הייתה אמנם רשומה כבעלים, אך הוא עצמו היה הבעלים האמיתיים, וגם רישומו של סלים, שלא שילם עבור החברה ואף קיבל תשלום על רישומו כבעלים, היה "על הנייר" בלבד ("ואחרי שהתגרשתי מאישתי העברתי את החברה על השם של החבר ששמו סלים... זה באופן זמני על השם שלו עד שאני אסתדר... עד שבני יהיה בן 18 ואז ארשום זה על בני", וכן בעניינה של לילה: "בפועל אין לה קשר לחברה חוץ מזה שאני הייתי בעלה"). בחקירה הבאה (18.2.2016) הנאשם 1 טען טענות שונות בדבר זהות הבעלים. הוא הפנה לרישום (שלפיו סלים הבעלים), אך לבסוף אמר שהחברה שייכת לאשתו לילה (בין היתר נטען גם כי מדובר ב"עסק משפחתי על האשה", אבל בדברים אלה לא היה רמז לטענת "החמולה" שטרם הועלתה במפורש). רק ביום 15.3.2016 העלה הנאשם 1 באופן מפורש את טענת "החמולה", אך כפי שיוסבר להלן (בחלק שיידון בגרסת הנאשם 1), מדובר בגרסה כבושה, והנאשם לא סיפק תשובות ברורות או משכנעות לשאלות שעלו בעניין גרסה זו.

ב. דברי הנאשם 1 בעדותו: הנאשם 1 אישר בעדותו את דבריו במשטרה שלפיהם רשם את הנאשמת 4 על שם סלים עד שהוא עצמו "יסתדר", כשהובהר כי כוונתו לכך שבנו יגיע לגיל 18 ויוכל להירשם כבעלים. הנאשם 1 אישר ששילם לנאשם 2 בעד רישומו כבעליה של הנאשמת 4.

דברים אלה, שלפיהם הנאשם מעביר רישום מלילה לסלים, ומשלם על כך, עד שיוכל לרשום את בנו כבעלים - מלמדים לדעתי בבירור על בעלותו בנאשמת 4 וכן על הסתרתה המכוונת של בעלות זו. הגרסה העיקרית בעדותו של הנאשם 1 הייתה אמנם "גרסת החמולה", אך גרסה זו לא נתמכה בכל ראיה (על כך בהמשך), והנאשם 1 אמר גם דברים אחרים (נראה כי מעד בלשונו): **"זה שלי, נו, כן אז מה זה שלי"**, ובסמוך לאחר מכן ניסה לתקן את דבריו: **"מה אמרתי שזה שלי משפחה... זה עסק משפחתי"**.

ג. דברי הנאשם 1 בחקירות קודמות: בהודעה מיום 28.5.2015 מסר הנאשם 1 כי הוא הבעלים של הנאשמת 4.

234. עדות רו"ח גביש - גביש שימש כרואה חשבון של הנאשמת 4, ובתפקיד זה חזקה עליו כי ידע מי הבעלים של החברה. דבריו של גביש בעדותו היו ברורים מאוד - הנאשם 1 הוא הבעלים של הנאשמת 4. גביש תיאר כיצד הנאשם 1 הוא שקבע בלעדית מה יעשה בחברה, וכן התייחס אל תפקידים המצומצם של לילה וסלים. גביש הדגיש כי אין כל ממש בטענה כי הבעלות הייתה בידי "החמולה", והבהיר כי הוא אינו מתבלבל בין דומיננטיות יתר של הנאשם 1 לבין בעלות. הוא תיאר את הנאשם 1 כ"one man show". דומני כי מדובר

בתיאור מתאים מאוד לנאשם 1, וזאת לאחר ששמעתי את עדותו של הנאשם 1, אשר בין היתר העיד על עצמו בתור "מותג... כמו ליוויס כמו בוס". הדבר מלמד גם על מהימנותו של העד גביש. אכן, עדותו של גביש היא עדות שותף, ונדרש דבר לחיזוקה לפי סעיף 54א(א) לפקודת הראיות. החיזוקים הם דברי הנאשם 1 בעדותו, שלפיהם רשם את סלים כבעלים, תמורת תשלום, וזאת עד שבנו יגיע לגיל 18 ויוכל להירשם כבעלים של הנאשמת 4; דברי הנאשם 1 בהודעה מיום 28.5.2015; ועדויות נוספות אשר יובאו להלן.

235. עדויות נוספות -

א. האח קמאל, העיד כי אין לו קשר לנאשמת 4, ועדותו משמשת להפרכת טענת הנאשם 1 כי הבעלות בנאשמת 4 הייתה בידי החמולה. ראו לעיל בפסקה 133, 186.

ב. האח כאמל אמנם העיד ספציפית ביחס לחברת מלך (אישום 1) ואולם, דבריו יפים גם להפרכת טענת החמולה, ראו לעיל בפסקה 134, 187.

ג. מטעב קרעאן: העד עבד כנהג בנאשמת 4, ולפי דבריו במשטרה, שאותם העדפתי על פני עדותו, הבעלים של הנאשמת 4 היה "מימון דרג'את". העד מסר בהודעתו את שמות בני משפחתו של אותו "מימון דרג'את" - שהם אותם שמות של בני משפחת הנאשם 1. כמו כן, כשנשאל מיהו מימון אבו רביעה, השיב שייתכן שמדובר במימון דרג'את. בהקשר זה יוזכר כי העד סאלח אבו חמיד, בעליה של חברת הסעות שעבדה עם הנאשמת 4, כינה את הנאשם 1 "מימון דרג'את", וצין שרק אותו הכיר בנאשמת 4. דבריו של אבו חמיד מחזקים את המסקנה כי מימון דרג'את הוא הנאשם 1, וכי הנאשם 1 היה הבעלים של הנאשמת 4.

ד. עדותו של עאמר חאג' עאמר, בן דודו של הנאשם 1, אשר העיד כי הנאשם 1 היה הבעלים של הנאשמת 4 (ראו לעיל פסקה 137).

ה. עדותו של משה לב, מנהל כספים של לקוחה של הנאשמת 4 (ושל חברת מלך), שסבור כי הנאשם 1 הוא הבעלים של שתי החברות (ראו לעיל פסקה 138).

ו. אשר לעדויותיהם של יהודה כהן, מנכ"ל משרד הסעות, ושל נאסר נסאסרה, בעליה של חברת הסעות, אשר שכרו את שירותיה של הנאשמת 4 והעידו כי כל ההתנהלות נעשתה מול הנאשם 1, אין בעדויותיהם די כדי לקבוע את בעלותו של הנאשם 1 בנאשמת 4. יחד עם זאת, יש בהן כדי לחזק את שאר העדויות וכן לשלול את טענת הנאשם 1 כי מדובר בחברה שבבעלות "החמולה".

236. מוצגים - רישום מספר הטלפון של הנאשם 1 על חשבוניות המס של הנאשמת 4 מחזק את ראיות המאשימה.

237. יוזכר כי במסגרת העובדות המוסכמות, הנאשם 1 היה מנוע מלהיות בעלים של חברה והוא ידע זאת. חובותיו של הנאשם 1 והכרזתו כ"חייב מוגבל באמצעים" אינם שנויים במחלוקת, וביום 1.12.2014 אף הוצא בעניינו צו כינוס.

ב. גרסת הנאשם 1 בשאלת הבעלות, ומהימנותו של הנאשם 1

238. גרסת הנאשם במענה לכתב האישום היא "גרסת החמולה", שלפיה החמולה הייתה הבעלים של שתי החברות. ואולם, מדובר בגרסה כבושה, חסרת ביסוס, שאף נסתרה על ידי עדים רבים.

ראשית לכל, אדרש לשאלת מהימנותו של הנאשם 1.

239. בבואי לבחון את מהימנותו, בולטת העובדה כי הנאשם 1 מסר גרסאות שונות בשאלת הבעלות בשתי החברות - גרסת החמולה כבעלים (גרסת כתב האישום), וגרסת לילה כבעלים (הגרסה המקורית שנמסרה בתחילתה של החקירה המשטרתית, שלא נעלמה לחלוטין גם לאחר היוולדה של גרסת כתב האישום).

240. בנוסף, שתי הגרסאות שמסר הנאשם 1 רעועות ביותר, והן נסתרות על ידי ראיות חיצוניות. ראשית חשוב לציין כי גרסת החמולה הועלתה רק כחודש לאחר תחילת החקירה המשטרתית, ולפיכך מדובר בגרסה כבושה. בהתאם להלכה הפסוקה, ערכה של עדות כבושה הוא מועט, אלא אם כן ניתן הסבר מתקבל על הדעת על שום מה נכבשה העדות ומדוע הוחלט למסור את הגרסה עתה (ע"פ 677/84 דוד נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) 33, 45 (1987)). הנאשם 1 לא סיפק כל הסבר משכנע לכבישת הגרסה. בעדותו, כשנשאל על כך שטענת החמולה לא עלתה בחקירות הראשונות במשטרה, השיב כי הדבר נובע מכך שלא ידע להסביר את עצמו.

איני מקבלת הסבר זה, הואיל והנאשם 1 אינו מתקשה לבטא את עצמו, ועיון בחקירות המשטרתיות הראשונות מלמד לא נעשה במהלך ניסיון לטעון כי הבעלות היא בידי החמולה (וזאת גם כשלקחתי בחשבון את האמירה כי מדובר ב"עסק משפחתי על האישה, אבל אני עוזר לה" - אמירה שבמסגרתה לא הוזכרו האחים או החמולה).

241. עוד חשוב לציין לגבי גרסת החמולה, כי בנוסף להיותה גרסה כבושה, מדובר בגרסה בלתי עקבית, נעדרת כל תמיכה, שאף נסתרה על ידי מספר עדים. לנאשם לא היה מענה עקבי לשאלה מדוע לא נרשמה הנאשמת 4 על שם אחד מבני המשפחה, ותשובותיו השתנו מעת לעת: כל חברי החמולה מסובכים בפשיטת רגל; כל חברי החמולה מסוכסכים ביניהם; לא ניתן לרשום 150 איש כבעלים... (הנאשם שכח בשלב זה שכבר הסביר כי כוונתו לאחים במשפחה, ולא לכל החמולה). זאת בנוסף לכך שאמר (במשטרה) שאולי אחד מאחיו ירצה להירשם, אך כשנשאל מדוע הוא עצמו לא נרשם, השיב שזו לא החברה שלו... הנאשם 1 טען

(במשטרה), כשנשאל מי בחברה מקבל בפועל את ההחלטות: "אני לא יודע, האחים יושבים, כולם", אך מעדותו ומן העדויות האחרות שנשמעו עולה באופן ברור כי הנאשם 1 היה היחיד שקיבל החלטות בחברה. הסתירה בין תשובתו במשטרה לבין העדויות השונות ברורה, ונדמה כי הנאשם 1 "שלף" את תשובתו במשטרה בטרם "הבשילה" הגרסה (אך גם כש"הבשילה", מדובר כאמור בגרסה בלתי אמינה בעליל).

242. זאת ועוד, עדויותיהם של אחיו - קמאל וכאמל - החלישו מאוד טענת החמולה. רו"ח גביש שלל את הטענה באופן מפורש. למעשה, לא הייתה כל עדות או ראיה אחרת שתתמוך בטענת החמולה, פרט לדבריו של הנאשם 1. כן יש לציין את ניסיונו הנואל של הנאשם 1 להציג את סלים כאדם קרוב כבן משפחה, כשמדובר בחבר ללימודים של אחיו, שאותו בקושי הכיר, ושביצע את חלקו בעבור תשלום בלתי מבוטל.

עוד יצוין כי גם בשלב שבו כבר עלתה טענת החמולה, הנאשם לא זנח לחלוטין את טענתו הקודמת בדבר לילה כבעלים.

243. אשר לגרסת לילה כבעלים - מן האמור לעיל ביחס לראיות המאשימה, ברי כי מדובר בגרסה מופרכת. לילה לא הייתה הבעלים של הנאשמת 4.

244. יצוין כי הנאשם 1 הבחין בשלב מסוים בחקירת המשטרה (1.12.2016) וכן במהלך עדותו בין עניינה של חברת מלך לבין עניינה של הנאשמת 4, באומרו כי בתקופת פעילותה של חברת מלך טרם החל הליך פשיטת הרגל ולכן מותר היה לו להחזיק בחברה או להיות שותף של לילה בחברה. ואולם, הבחנה זו אינה מועילה לנאשם 1, והיא אף פועלת לחובתו, משום שיש בדבריו משום **הודאה** בעניינה של חברת מלך.

זאת ועוד, לשאלה מדוע לא היה רשום כבעלים של חברת מלך, לא השיב את התשובה המתבקשת בהתאם לגרסת כתב האישום, אלא מסר תשובות שונות: לא היה צורך בכך; הוא לא רצה להיות רשום משום שהעדיף לצאת לשטח ולהשיג עבודות (הנאשם 1 לא הסביר כיצד הרישום מפריע ליציאתו לשטח).

245. הנאשם 1 טען בדבריו כי חברת מלך והנאשמת 4 שילמו מיסים כדין, וכי לנוכח זאת אין לבוא אליו בכל טענה. מובן כי יש לדחות טענה זו מכל וכל, שכן העבירות שבהן הואשם אינן נוגעות לתשלום מיסים, ואין בתשלום מיסים כדי להשפיע על שאלת התקיימותם של יסודות העבירות האמורות.

246. התרשמתי כי עדותו של הנאשם 1 הייתה מרובת התחמקויות, שבמסגרתן הרבה הנאשם 1 לטעון כי הוא אינו זוכר את דבריו במשטרה. יצוין כי בראשית עדותו נשאל הנאשם 1 לשלמו והשיב שהוא בסדר אך צרוד (ע' 280 ש' 3-4). הנאשם העיד בביטחון עצמי גבוה - **"הם [המאשימה] יכולים להגיד מה שהם רוצים..."** **אני לא צריך לשכנע..."** (ע' 281 ש' 8-10). כעבור זמן לא רב, עוד במהלך החקירה הראשית, כאשר החל להישאל שאלות שלא היו לו נוחות - החל להשמיע תלונות שונות.

כשנשאל מדוע אחיו אינם מאשרים את גרסתו בדבר הבעלות בחברת מלך, החל הנאשם 1 לומר כי אינו חש בטוב, הוא סובל מצרבת, כואב לו הגרון והוא מוכרח ללכת להיבדק אצל רופא. ובלשונו: **"היום לא בא לי בטוב"** (ע' 284 ש' 10-16). בהמשך חקירתו, כשהוטחה בו הטענה כי היו לו חובות רבים אך הוא חיפש דרך להמשיך ולהתפרנס, שב הנאשם 1 לומר כי אינו מעונין ואינו יכול להמשיך להיחקר וכי אינו חש בטוב (ע' 306 ש' 12-33). גם לקראת סוף החקירה, כשהנאשם 1 המשיך להקשות על ניהול החקירה, טען שוב כי אינו מעונין להיחקר באותו יום, ו"איים" כי הוא עלול להתעלף והורה להכין עבורו אמבולנס (ע' 384-385). כמו כן, הנאשם 1 העיד בחוצפה, והתפרץ לא אחת לדברי ב"כ המאשימה ולדברי בית המשפט, במה שנראה כביטחון עצמי מופרז (כפי שכבר הוזכר). הוא אף הציג את עצמו כ"**מותג**" - כמו ליווייס או בוס (וכך גם העיד רו"ח גביש - one man show). הוא טען כי כולם משקרים ורק הוא דובר אמת.

התנהלותו של הנאשם 1 ותוכן עדותו הביאוני למסקנה כי מהימנותו של הנאשם 1 נמוכה ביותר, ואין לקבל את דבריו.

מן המקובץ עולה כי עדותו של הנאשם 1 מחזקת דווקא את ראיות המאשימה בדבר בעלותו בשתי החברות.

אני דוחה את ניסיונות ההגנה בסיכומים שבעל-פה לטעון כי התביעה לא עמדה בנטל ההוכחה. שוכנעתי כי הנאשם 1, ולא לילה, היה הבעלים של שתי החברות (מה עוד שטענת ההגנה בסיכומים הייתה שונה מהמענה שניתן לכתב האישום).

אני קובעת אפוא כי הנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך ושל הנאשמת 4.

אעבור עתה לדון בכל אישום, לפי העבירות הכלולות בו.

אישום ראשון

עבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד

247. סעיף 423 לחוק העונשין קובע:

"מייסד, מנהל, חבר או פקיד של תאגיד, הרושם, או גורם לרישום, פרט כוזב במסמך של התאגיד, בכוונה לרמות, או נמנע מלרשום בו פרט אשר היה עליו לרשמו, בכוונה לרמות, דינו - מאסר חמש שנים; לענין סעיף זה, וסעיפים 424 ו-425, "תאגיד" - לרבות תאגיד העומד להיוסד".

בעניין עבירה זו ראו ע"פ 3517/11 שמשון נ' מדינת ישראל (6.2.2013), פסקה 43:

"בעבירה זו היסוד העובדתי כולל 'פרט כוזב במסמך של התאגיד', את הרישום של הפרט

עמוד 56

הכוזב, ואת זהותו של עושה המעשה. הרישום יהא כוזב אם הוא אינו תואם את המציאות. לעניין זה הרישום יהיה כוזב אם איש המקצוע האמור לקבל מידע ממנו, לא ימצא בו את שצריך להיכלל בו. יש לבחון 'מה שיש בו ובמה שאין בו' על מנת לסווגו ככוזב אם לאו (ראו: ע"פ 2910/94 יפת נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 433, 221 (1996)). באשר ליסוד הנפשי, עבירה זו כוללת מרכיב של 'כוונה לרמות' ברמה של כוונה "מיוחדת", דהיינו, מתוך רצון וכוונה ממשית להניע אחר לפעול או להימנע מלפעול על בסיס הרישום הכוזב (ר' יעקב קדמי הדין בפלילים חלק ראשון 460 (1994)).

יצוין כי התיבה "מסמך של התאגיד" איננה חלה אך ורק על מסמך שנעשה בידי התאגיד; די בעובדה שהמסמך נמצא ברשות התאגיד, ונעשה בו שימוש לצורכי עסקו של התאגיד (י' קדמי, "על הדין בפלילים", חלק ראשון, מהדורה תשנ"ד-1994, בעמ' 459, להלן: "קדמי").

248. בעניינו - הנאשם 1 הוא המייסד, הבעלים והמנהל של חברת מלך. במסמכי הקמתה של חברת מלך - תקנון החברה, בקשה לרישום החברה, הצהרת בעלי מניות והצהרת דירקטורים ראשונים - אין כל אזכור של שמו. צוין במסמכים אלה כי לילה היא בעלת המניות והדירקטורית היחידה בחברה, בעוד הראיות מראות כי ללילה לא היה כל מושג בעניינה של החברה. מדובר במצב אשר אינו משקף את המציאות, והוא מהווה רישום כוזב אפוא. ראו ע"פ 1872/16 דז'לדטי נ' מדינת ישראל (18.5.2017), שם נדונה הרשעה בעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד, שהושתתה על רישום כוזב שנערך במסמכי הקמת חברה, תוך שצוין כי מסמכי הקמת חברה מהווים "מסמך של התאגיד" כמשמעותו בסעיף 423 לחוק העונשין.

249. רישומים כוזבים נוספים:

א. רישום אחיו של הנאשם 1, חאלד, כדירקטור בחברת מלך, לתקופה של כחצי שנה. יצוין כי בעניינו של חאלד לא הובאו ראיות. המאשימה לא התייחסה לעניינו באופן ישיר. אף שמעבר לרישום זה לא ראית מעורבות כלשהי מטעם חאלד בחברה, איני סבורה כי הוכח מעל לכל ספק סביר כי רישום זה הוא כוזב.

ב. רישומו של סמיר כדירקטור בחברת מלך, וכעבור מספר ימים גם כבעליה של החברה. די בכך שאין מחלוקת כי סמיר לא היה בעליה של חברת מלך, ועל כן מדובר בעניינו ברישום שאינו משקף את המציאות.

הרישומים הכוזבים במסגרת האישום הראשון הם אפוא הרישום הכוזב במסגרת מסמכי הקמת החברה והרישום הכוזב בעניינו של סמיר.

250. היסוד הנפשי הנדרש במסגרת עבירת רישום כוזב בתאגיד הוא כאמור "כוונה לרמות" ברמה של כוונה "מיוחדת", היינו, מתוך רצון וכוונה ממשית להניע אחר לפעול או להימנע מלפעול על בסיס הרישום הכוזב. בכתב האישום צוין כי מטרתו של הנאשם 1 ברישום הכוזב הייתה קבלת הרישיון הנדרש ממשד התחבורה.

לאחר שבחנתי את עדותו של הנאשם 1 סבורה אני כי היסוד הנפשי הנדרש מתקיים. בשנת 2010 ביקש הנאשם 1 להקים משרד הסעות, ולצורך הפעלת משרד הסעות יש צורך ברישיון ממשרד התחבורה (כך לפי הדין ובהתאם לעדויות). אחד התנאים למתן רישיון הוא כי המבקש יהיה תאגיד רשום בישראל (ולא אדם פרטי) - כך לפי הוראות החוק וראו גם עדותה של סיגלית אוחנה. הרישיון מאפשר לחברה לפעול כמשרד הסעות על כל המשתמע מכך, לרבות התחרות על מכרזים והתקשרויות.

באותו שלב אמנם טרם הוכרז הנאשם 1 כחייב מוגבל באמצעים (הכרזה מיום 1.11.2011 שבעקבותיה לא ניתן עוד לייסד או להיות בעל עניין בתאגיד ללא אישור ראש ההוצאה לפועל מראש), אך הוא היה בעל רישום פלילי מסוים שלגביו הסכימו הצדדים כי היה בו כדי למנוע מהנאשם 1 לקבל רישיון למשרד הסעות ממשרד התחבורה.

הנאשם 1 רצה לקבל רישיון למשרד הסעות, ועובדה היא כי הגיש בקשה למתן רישיון. הבקשה התבססה על הרישום הכוזב ברשם החברות, ונרשם בה כי לילה היא בעלת המניות ועלי אבו רביעה הוא המנהל המקצועי. בעדותו ניסה לטעון כי לא רצה ברישיון: הוא טען כי לא היה צורך ברישיון והתייחס לרישיון בזלזול גמור ("זה סתם אישור", "זה כולה רישיון הפעלה שלא שווה סליחה על הביטוי לתחת... אני לא צריך את זה בכלל זה ממש בולשיט", "אין לי זמן לשטויות האלה"). דבריו אלה רחוקים מלהיות משכנעים. לשאלה מדוע לא נרשם כבעלים של החברה ברשם החברות ובמשרד התחבורה השיב שלא רצה להיות רשום משום שרצה "לרוץ בשטח להביא עבודות" - תשובה תמוהה, שלא הובהר במסגרתה כיצד מפריע הרישום כבעלים למירוץ אחר עבודות. עוד יצוין כי הנאשם 1 ידע כי הוא אינו עומד בקריטריונים לקבלת רישיון ממשרד התחבורה (הודעתו מיום 15.3.2016), וכשנשאל בעדותו אם הסתיר בבקשה לקבלת רישיון את מעורבותו בחברה כדי שלא יבדקו את הרישום הפלילי שלו, תשובתו הייתה כי הוא אינו זוכר. לכך יש להוסיף כי הצדדים הסכימו על כך שעברו הפלילי של הנאשם 1 עלול היה למנוע מהחברה לקבל רישיון למשרד הסעות.

כל אלה מלמדים לדעתי כי הנאשם 1 רצה ברישיון, ידע כי אין ביכולתו להשיג רישיון אם יהיה רשום כבעלים של החברה ואף כמנהלה, ולכן ביקש לגרום לגורמי משרד התחבורה ליתן לו רישיון למשרד הסעות בהסתמך על הרישום הכוזב במסמכי הקמת החברה ובבקשה למתן רישיון.

הרישיון ממשרד התחבורה ניתן תחילה לתקופה של חודש או חודשיים, ולאחר מכן חודש הרישיון מדי שנה עד ליום 30.11.2014. הצורך של הנאשם 1 בהצגת מצג השווא שברישום הכוזב המשיך להתקיים לאורך כל תקופת פעילותה של חברת מלך.

251. ביום הקמתה של חברת מלך טרם הוכרז הנאשם 1 כחייב מוגבל באמצעים. ההכרזה נעשתה למעלה משנה מאוחר יותר, ביום 1.11.2011, וכפועל יוצא ממנה נאסר על הנאשם 1, החל מאותו יום, לייסד או להיות בעל עניין בתאגיד, לרבות יחד עם אחר, אלא אם אישר זאת רשם הוצאה לפועל מראש. קרי, החל ממועד ההכרזה הייתה מניעה חוקית להיות בעלים של חברת מלך. הנאשם 1 טען בעדותו כי רק בשלב של הליך פשיטת הרגל, בתקופת פעילותה של הנאשמת 4, הייתה מניעה מלהיות בעלים של חברה, ושבתקופת הפעילות של חברת מלך לא הייתה מניעה כזו. ברם, דבריו אלה אינם עולים בקנה אחד עם העובדה בדבר

ההכרזה מיום 1.11.2011 - הכרזה אשר מבוצעת בעקבות בקשה של חייב למתן צו תשלומים (ראו סעיף 69ג(א) לחוק ההוצאה לפועל). מכאן שהחל מיום 1.11.2011 ביקש הנאשם 1 לגרום גם לרשם החברות להמשיך ולהסתמך על הרישום הכוזב במסמכי החברה, לצורך המשך רישומה של חברת מלך ברשות התאגידים.

252. המאשימה טענה כי הנאשם 1 ביקש להימנע ממצב שבו רוב הכנסותיו יועברו לטובת נושיו, וכי מדובר בסיבה נוספת לכך שהוא בחר להסתיר את זהותו באמצעות התאגיד באופן שנושיו לא יוכלו להיפרע ממנו. אכן, הנאשם צבר חובות טרם הקמתה של חברת מלך (ראו עובדות מוסכמות). לפי סעיף 69ד לחוק ההוצאה לפועל, הכרזה בדבר חייב מוגבל באמצעים נעשית לאחר שהחייב מגיש בקשה למתן צו תשלומים לתקופה ארוכה, כמפורט בחוק. כשנאמר לנאשם 1 בעדותו כי הוא היה שקוע בחובות אך חיפש דרך להמשיך ולהתפרנס, הוא אישר כי ביקש להמשיך לעבוד, אך טען כי אין לו כסף, וכי הרוויח "משכורת של עובד פשוט של 6,000, 55,500 רק לבזבז על הילדים שלי" (ע' 305, ש' 12-13). כפי שכבר צוין, דבריו של הנאשם 1 אינם אמינים, וכבר קבעתי כי הנאשם 1 היה הבעלים של חברת מלך - והכנסותיה של זו אינם שנויים במחלוקת. מכל אלה עולה כי הנאשם 1, שהיה מודע היטב לחובותיו, ביקש להימנע מפירעון וביקש להסתיר מנושיו את הכנסותיו במסגרת רישומה הכוזב של חברת מלך.

253. עוד בעניין היסוד הנפשי, הנאשם 1 אישר בחקירת המשטרה (15.3.2016) כי דאג לרשום אחרים כבעלים כדי שיוכל לפתוח חשבונות בנק עבור החברות (בעדותו טען כי אינו זוכר את דבריו אלה), וציין גם כי לאדם בעל חובות אין מאשרים פתיחת חשבון בנק. דברים אלה מלמדים על כך שהנאשם 1 ביקש לגרום לגורמי הבנקים לפעול בעניינין של החברות על סמך הרישום הכוזב.

254. ניתן ללמוד על כוונתו של הנאשם 1 לרמות, מכך שבחר במכוון לרשום בשלב ראשון את בעלות המניות בחברת מלך דווקא על שם לילה, שכלל לא הייתה רשומה בשום מרשם של המדינה כבת זוגו. הבחירה לרשום את החברה דווקא על שם בן זוג שאינו מוביל בחזרה מיד לנאשם 1 מחזקת את הראיות האחרות לכך שהנאשם 1 עשה הכול כדי לסמא את עיניהם של נושיו ושל הרגולטורים (רשם החברות ומשרד התחבורה).

255. **סיכומו של דבר, אני מרשיעה את הנאשם 1 במסגרת אישום בשתי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד.**

256. יצוין כי ב"כ הנאשם 1 התייחס בסיכומיו לעבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד רק במסגרת האישום השני. טענותיו נדחו. ככל שהן היו מועלות ביחס לאישום הראשון, הרי שהן היו נדחות גם לגביו, מאותם טעמים.

עבירת קבלת דבר במרמה

257. סעיף 415 לחוק העונשין קובע:

"המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים".

המונחים "דבר" ו"מרמה" מוגדרים בסעיף 414 לחוק העונשין, כדלקמן:

"414. בסימן זה -

"דבר" - מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה;

"מרמה" - טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו"לרמות" - להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל";

סעיף 438 לחוק העונשין מגדיר "קבלת דבר":

"438. לענין סימן זה, קבלת דבר - בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר; ונתינת דבר - בין לעושה המעשה ובין לאחר".

258. היסוד העובדתי של העבירה מורכב משני רכיבים: האחד כולל הצגת טענה כוזבת; השני כולל קבלת דבר מכוח אותה טענה. לפי סעיף 414 לחוק העונשין, המצג הכוזב יכול להיעשות בכתב, בעל-פה או בהתנהגות, ולענין אופן יצירת המצג הכוזב - נפסק כי גם הצגה חלקית של העובדות יכולה להיחשב כהצגת מצב כוזב (ראו ע"פ 8080/12 **מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט** (28.9.2016), בפסקה 122, להלן: **"עניין אולמרט"**).

מדובר בעבירה תוצאתית - קבלת "הדבר" היא המרכיב התוצאתי אשר בהתקיימו נעברת העבירה (ע"פ 4603/17 **אדרי נ' מדינת ישראל** (16.7.2019), פסקה 99, להלן: **"עניין אדרי"**). "דבר" ("מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה"), פורש בפסיקה באופן רחב. נקבע כי אין לתת ל"טובת הנאה" משמעות רכושית וחומרית בלבד, אלא יש להעניק לה משמעות לשונית רחבה הכוללת גם טובות הנאה שאינן מוחשיות (ע"פ 752/90 ברזל נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 539, 563 (1992), להלן: **"עניין ברזל"**). הובהר בפסיקה כי לא הנזק שנגרם למרומה הוא העיקר, אלא היתרון שהושג למרמה (עניין **ברזל**, שם).

כמו כן, העבירה דורשת קיומו של קשר סיבתי בין "המרמה" לבין קבלת "הדבר". כלומר, כי אלמלא המצג הכוזב לא היה המרמה מקבל את מבוקשו (עניין **אולמרט**, פסקה 122). לא נדרש שמצג השווא יהיה הסיבה היחידה שהובילה לקבלת הדבר, ודי בכך שיהא גורם בעל השפעה ממשית לכך (ע"פ 4190/13 **סמואל נ' מדינת ישראל** (18.11.2014), פסקאות 78-79).

יצוין כי הפסיקה פירשה את רכיבי היסוד העובדתי של עבירה זו באופן רחב, הכולל, למשל, גם מצבים שבהם הבעלות בדבר לא עברה בפועל למקבל, וכן מצבים שבהם הדבר נתקבל עבור אדם אחר שאינו מבצע המרמה (דנ"פ 2334/09 פרי נ' מדינת ישראל (23.6.2011), פסקה 57).

259. אשר ליסוד הנפשי של העבירה, נדרשת מודעות ליסודות העובדתיים של העבירה - להיותו של המצג כוזב, לאפשרות התרחשות התוצאה האסורה, ולרכיב הסיבתיות שבין המצג הכוזב והתוצאה (עניין אולמרט, פסקה 123). כן נדרש להוכיח יחס חפצי של אדישות או קלות דעת כלפי האפשרות לקבל את "הדבר" עקב מעשה המרמה (ע"פ 5734/91 מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות בע"מ, פ"ד מט(2) 4, 22 (1995)).

260. עבירת מרמה **בנסיבות מחמירות** כורכת עמה נסיבות מיוחדות מבחינת צורת המרמה, השיטה, התכנון, התחכום, ההיקף וגורמים דומים. איתור הנסיבות המחמירות תלוי בנסיבות ובמאפיינים המיוחדים של המקרה (ע"פ 2333/07 תענך נ' מדינת ישראל (12.7.2010), פסקה 108).

261. **בעניינו** - הנאשם 1 הואשם בקבלת הרישום של חברת מלך במרמה בנסיבות מחמירות, ובקבלת הרישום ממשרד התחבורה במרמה בנסיבות מחמירות.

262. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ביחס לרישומה כחברה של חברת מלך - מבחינת היסוד העובדתי, הנאשם 1 הציג בפני רשם החברות מצג שווא שלפיו החברה אינה נמצאת בבעלותו, אלא בבעלותה של לילה (ולאחר מכן בבעלותו של אחיה סמיר). רשם החברות ביצע את הרישום על סמך מסמכי הקמת החברה שהוגשו לידי, והנפיק לחברת מלך תעודת התאגדות. בהמשך, הנפיק רשם החברות אישורים בעקבות ההודעות הכוזבות שהוגשו לו לגבי סמיר בדצמבר 2013.

263. אשר לקיומו של קשר סיבתי, נדרש כי אלמלא המצג הכוזב לא היה המרמה מקבל את מבוקשו, או שלמצער יהיה במצג השווא משום גורם בעל השפעה ממשית לקבלת המבוקש. בעניין זה, וכפי שטען ב"כ הנאשם 1 במסגרת סיכומיו, סבורה אני כי כאשר "הדבר" הוא רישומה של חברת מלך ומתן תעודת ההתאגדות בינואר 2010, המאשימה לא הראתה מניעה לקבלת תעודת ההתאגדות אילולא הוצג מצג השווא.

ההכרזה על הנאשם 1 כחייב מוגבל באמצעים הוצאה בשלב מאוחר יותר (1.11.2011) והמאשימה לא הראתה כי קודם לכן הייתה מניעה חוקית אחרת שהנאשם 1 ייסד או יהיה בעל עניין בתאגיד. לנאשם 1 אמנם היה אינטרס ברור שלא להירשם כבעלים (כדי לקבל רישיון ממשרד התחבורה, להסתיר את הכנסותיו מנושיו ולהקל בפתיחת חשבונות בנק), ואולם, לא הייתה מניעה חוקית להירשם ככזה. יחד עם זאת, מיום 1.11.2011 נאסר על הנאשם 1 לפי סעיף 69ד(ב) לחוק ההוצאה לפועל להיות "בעל עניין" בתאגיד ללא אישור מראש של ראש ההוצאה לפועל. סעיף זה מפנה להגדרת "בעל עניין" בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, שלפיה: "'בעל עניין', בתאגיד - (1) מי שמחזיק בחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק של התאגיד או מכוח ההצבעה בו, מי שרשאי למנות

דירקטור אחד או יותר מהדירקטורים של התאגיד או את מנהלו הכללי, מי שמכהן כדירקטור של התאגיד או כמנהלו הכללי, או תאגיד שאדם כאמור מחזיק עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהון המניות המונפק שלו, או מכוח ההצבעה בו, או רשאי למנות עשרים וחמישה אחוזים או יותר מהדירקטורים שלו; "... לפי הגדרה זו, ברי כי הנאשם 1 היה "בעל עניין" בחברת מלך. מיום 1.11.2011, אלמלא המשך מצג השווא בדבר הבעלות בחברת מלך, לא היה הנאשם 1 יכול לקבל את המשך רישומה של חברת מלך כחברה. הקשר הסיבתי מתקיים אפוא, מיום 1.11.2011 ואילך.

264. אשר ליסוד הנפשי, הנאשם 1 היה מודע כמובן להיות המצג כוזב, להכרזה עליו כעל חייב מוגבל באמצעים ביום 1.11.2011 ולכך שאלמלא המשך המצג הכוזב לא היה יכול לקבל את המשך רישומה של חברת מלך החל מתאריך זה. עוד בשלב הקמתה של חברת מלך, ביקש הנאשם 1 להסוות את בעלותו בחברה, וזאת כדי לקבל רישיון ממשד התחבורה ולהעלים את הכנסותיו מפני נושיו. מיום 1.11.2011 ואילך ביקש להמשיך להסוות את בעלותו בחברה גם כדי לאפשר את המשך רישומה של חברת מלך ברשות התאגידים.

265. נסיבות מחמירות - המאשימה טענה בכתב האישום כי הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בכך שמדובר במרמה של רגולטור וכן משום שהמעשים נעשו כדי לקבל במרמה רישיון ממשד התחבורה. בסיכומי המאשימה לא נמצאה התייחסות מפורשת להוכחת הנסיבות המחמירות, אך הנסיבות עולות מתוך הראיות: מרמה כלפי רשם החברות, במטרה להשיג במרמה רישיון למשד הסעות ממשד התחבורה, להונות נושים ולפתוח חשבונות בנקים.

266. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ביחס לקבלת רישיון ממשד התחבורה -

סעיף 19 לצו הפיקוח קובע תנאים לקבלת רישיון למשד הסעות:

"19. המפקח רשאי ליתן למבקש רישיון למשד להסעות לאחר שהוכיח למפקח כל אלה:

(1) הוא תאגיד הרשום בישראל;

...

(4) הוא מעסיק מנהל מקצועי מוסמך כאמור בסעיף 20 שעומד לרשותו בלבד;

(9) לא נתקיים במנהלי התאגיד האמור בתקנה 15ב(1) עד (3) לתקנות

התעבורה;"

וזו לשון סעיף 15ב(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961: **"יש לגבי המבקש רישום במרשם הפלילי**

שלהרשעה, בעבירה שלדעת הרשות יש בה כדי למנוע מתן תעודה או חידושה..."

267. מבחינת היסוד העובדתי, הנאשם 1 הגיש בקשה למשרד התחבורה ובה הציג מצג כוזב שלפיו לילה היא הבעלים ועלי הוא המנהל המקצועי, ואת עצמו לא ציין בתור בעל תפקיד בחברה. בדרך זו מנע מהרגולטור לבדוק את עברו הפלילי. הנאשם 1 פעל במכוון כדי להשיג את הנחת הדעת של הרגולטור וכתוצאה מכך את הרישיון למשרד הסעות. הנאשם 1 קיבל את הרישיון ממשרד התחבורה ("הדבר") - רישיון אשר חודש מעת לעת על בסיס המצג הכוזב.

268. אשר לקשר הסיבתי, ב"כ הנאשם 1, עו"ד ברקאי, טען במסגרת סיכומיו כי התביעה לא הוכיחה קיומו של קשר סיבתי, משלא הוכח כי הנאשם היה מסורב אם היה מגיש את הבקשה על שמו. נטען כי המפקח היה אמנם רשאי לסרב לבקשה, אך היה גם רשאי שלא לסרב, משמוקנה לו שיקול דעת בעניין - גם כשהמבקש בעל עבר פלילי. ב"כ המאשימה השיב לטענה זו בכך שלפי פסיקת בית משפט העליון, אין צורך לעניין הקשר הסיבתי בסיבה בלעדית, אלא בסיבה יעילה. כן הפנה ב"כ המאשימה להסכמה שאלה הגיע עם בא-כוחו הקודם של הנאשם 1, כי עברו הפלילי של הנאשם 1 עלול היה למנוע מחברת מלך לקבל רישיון למשרד הסעות.

בעניין זה מקבלת אני את עמדת המאשימה. יפים לעניינו הדברים הבאים (ראו עניין פרי, בפסקה 41):

"המרמה צריכה להיות "הסיבה היעילה" לקבלתו של הדבר..., אולם, יתכנו מצבים בהם יהיה קיים ספק לגבי בלעדיותם של מצגי השווא בהעברת ה"דבר" מהמרומה למרמה", אך לא יהיה בכך כדי לשלול את הרשעת האחרון בעבירה, ובלבד שלמצגים הנ"ל היה תפקיד ניכר בהערכת המצב של המרומה (ע"פ 1242/06 צור נ' מדינת ישראל, בפסקה 37 (פורסם בנוב, 13.6.2007))."

269. בהתאם לצו הפיקוח, נבדק במסגרת בקשה לרישיון גם העבר הפלילי של מנהלי התאגיד, וכך העיד גם מר סוזנה, מנהל האגף הרלוונטי במשרד התחבורה. אכן, לא הוכח מעבר לכל ספק כי הנאשם 1 היה מסורב אילו היה מגיש את הבקשה על שמו. ואולם, הצדדים הסכימו על כך שעברו הפלילי של הנאשם 1 עלול היה למנוע מחברת מלך לקבל רישיון למשרד הסעות, ולהסכמה זו יש משמעות כמובן. הסכמה זו ניתנה כדי לא להידרש להוכחת עברו הפלילי של הנאשם 1. הסכמה זו, בתוספת דבריו של מר סוזנה, כי במקרים שבהם הרישום הפלילי אינו נוגע להסעות ניתן הרישיון שיקול הדעת המוקנה לו הוא בשאלה אם העבר הפלילי רלוונטי להסעות, מובילים לדעתי למסקנה כי להסתרת עברו הפלילי של הנאשם 1 יש תפקיד ניכר בהערכת המצב על ידי גורמי משרד התחבורה ובמתן הרישיון. לפיכך מסקנתי היא כי מתקיים קשר סיבתי בעניינו.

270. היסוד הנפשי מתקיים אף הוא. הנאשם 1 היה מודע כמובן למצג הכוזב שהוצג בבקשה שהגיש למשרד התחבורה, לאפשרות שיינתן רישיון על בסיס הנתונים הכוזבים שציין בבקשה, ולכך שאלמלא ציון הפרטים הכוזבים הייתה בקשתו ככל הנראה נדחית לאחר בדיקת עברו הפלילי. גם הדרישה בדבר היחס החפצי מתקיימת בעניינו, שכן מטרת הצגת המצג הכוזב הייתה לגרום לתוצאה של קבלת הרישיון.

271. הנסיבות המחמירות באות לידי ביטוי בכך שמדובר במרמה כלפי רגולטור ממשלתי אשר תפקידו לוודא כי אנשים בעלי רישום פלילי לא יעסקו בתחום ההסעות. כמו כן, מדובר בשימוש ברישומים כוזבים שנערכו מראש ברשם החברות, ובהיקפים גבוהים של הכנסות שהגיעו לידי חברת מלך בעקבות מרמה זו.

272. סיכומו של דבר, במסגרת אישום זה אני מרשיעה את הנאשם 1 בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

עבירות רישום כוזב במסמכי תאגיד וקבלת דבר במרמה הן "עבירות מקור" לפי חוק איסור הלבנת הון. אפנה עתה לדון בעבירות לפי חוק זה.

עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון

הלבנת הון

273. איסור הלבנת הון קבוע בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון:

"העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (4) (בחוק זה - רכוש אסור), במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו - מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין -

(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;

(2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;

(3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה;

(4) רכוש שנעברה בו עבירה."

"רכוש" מוגדר בסעיף 1 לחוק זה כ-"מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור".

הרכיב ההתנהגותי בסעיף, "פעולה ברכוש" מוגדר אף הוא בסעיף 1 - "הקניה או קבלה של בעלות או של זכות אחרת ברכוש, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, וכן פעולה ברכוש שהיא מסירה, קבלה, החזקה, המרה, פעולה בנקאית, השקעה, פעולה בניירות ערך או החזקה בהם, תיווך, מתן או קבלת אשראי, ייבוא, ייצוא ויצירת נאמנות, וכן ערבוב של רכוש אסור עם רכוש אחר, גם אם הוא אינו רכוש אסור".

העבירה כוללת יסוד עובדתי של "רכוש אסור", שמשמעו רכוש שמקורו בעבירה. בסעיף 2(א) לחוק זה מוגדרת "עבירה" כ-"עבירה כמפורט בתוספת הראשונה".

274. היסוד הנפשי הנדרש בעבירה זו, הוא מודעות לכך שהרכוש שבו נעשית הפעולה הוא רכוש אסור. כמו כן, נדרשת "כוונה מיוחדת" בכך שנדרש כי העובר עבירה זו יהיה בעל כוונה להסתיר את הכספים או הרכוש כך שיתאפשר שימוש עתידי בהם (ע"פ 8551/11 סלכני נ' מדינת ישראל (12.8.2012), פסקה 35).

275. ב"כ הנאשם 1 טען בסיכומיו בעל פה כי לא נעברו עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק. ראשית נטען כי לא נעברו עבירות המקור, ולכן אין מדובר ברכוש אסור. לחלופין נטען כי גם אם נעברו עבירות מקור בעניינו, עדיין אין מתקיימים יסודות העבירה. לפי הנטען, בהתאם להלכת סלכני, כדי שתתגבש עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק, אין די בתקבולים מעבירת מקור, אלא יש להוכיח שהנאשם עשה פעולות כדי להסוות, להסתיר או לטשטש את פירותיהן של עבירות המקור.

ההגנה טענה כי הכספים שהתקבלו בעבירות המקור הם כספי החברה שהופקדו בחשבונות החברה, קרי, במקום הנכון, ולכן אין מדובר בהסוואה. הנאשם 1 לא הפקיד את הכספים בחשבון של לילה לדוגמה, אז היה מדובר בהסתרה. ב"כ המאשימה השיב לכך כי כאשר נלקחים התקבולים המהווים רכוש אסור ומופקדים אל תוך חשבונות בנק של החברה, כאשר במכוון אין כל אזכור לזהותו של הנאשם 1 וזהותו מוסתרת למעשה, מתקיימים כל יסודות העבירה.

276. סבורה אני כי המאשימה טענה בצדק שהיסוד העובדתי הקבוע בסעיף 3(א) - "פעולה ברכוש אסור" - התקיים בעניינו בעצם הפקדת הכנסותיה של חברת מלך בחשבונות הבנק של החברה, ואסביר זאת להלן.

א. ה"רכוש" בעניינו הם כספי הכנסותיה של חברת מלך, בהתאם להגדרה שבסעיף 1 לחוק. סעיף 3(א)(1) ענינו ברכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה. פרט (11) בתוספת הראשונה לחוק ענינו ב-"עבירות לפי סימן ו' לפרק י"א של חלק ב' לחוק העונשין...". עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד וקבלת דבר במרמה הן עבירות לפי סימן ו' לפרק י"א לחוק העונשין, וכל אחת מהן מהווה אפוא "עבירה" לפי סעיף 2(א) לחוק איסור הלבנת הון (לעיל ולהלן גם: "עבירת מקור"). הכנסותיה של חברת מלך נוצרו בעקבות עבירות הרישום הכוזב וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ועל כן הן מהוות "רכוש אסור" לפי סעיף 3(א) לחוק. במסגרת המענה לכתב האישום הודיע הנאשם 1 כי הוא אינו כופר בסכומים שצוינו בכתב האישום. בכל הנוגע לחברת מלך, סכומי ההכנסות מפורטים במוצגים 1/ת, 48-ת/50 (המאשימה אף הגישה, ככלי עזר בלבד, את סיכום הנתונים - מוצג 4/ת).

אני קובעת אפוא כי היקף הרכוש האסור בעניינה של חברת מלך הוא 4,207,992 ₪.

ב.הנאשם דאג להפקדת הרכוש האסור - הכנסותיה של חברת מלך שיוצרו בעקבות עבירות המקור - בחשבונות הבנק של החברה. פעולה זו נכנסת בגדר הגדרת "פעולה ברכוש" שהובאה לעיל.

277. אשר ליסוד הנפשי הנדרש, סבורה אני כי גם יסוד זה מתקיים בענייננו. לעניין מודעות לכך שהרכוש שבו נעשית הפעולה הוא רכוש אסור, ברי כי הנאשם 1 ידע שמדובר בהכנסות שמקורן ברישום כוזב של חברת מלך כחברה שאינה בבעלותו ובקבלה במרמה של רישום החברה ושל הרישיון למשרד הסעות. הסגור טען כי אין מתקיים בענייננו רכיב **הכוונה המיוחדת** - "במטרה להסתיר או להסוות את מקורו [של הרכוש האסור], את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו". לפי טענתו, הכספים שהופקדו הם כספי החברה והם הופקדו בחשבונות הבנק של החברה, ללא כל ניסיון הסתרה או הסוואה. אין לקבל טענה זו. מקורו של הרכוש האסור, כספי הכנסותיה של חברת מלך, הוא בעבירות המקור שביצע הנאשם 1. הסגור בחר לראות את ההכנסות ככאלה שנולדו עם תחילת פעילותה של חברת מלך, אך אילולא עבירות המקור הכנסות אלה לא היו נוצרות. מדובר באופן ברור בהכנסות שנוצרו כתוצאה מעבירות מקור. בהמשך לכך, ההפקדה לא נעשתה באופן תמים בחשבונות בנק של החברה. חשבונות הבנק של החברה נפתחו תוך הסתרת כל קשר לנאשם 1, וזאת בהנחייתו של הנאשם 1. בפתיחת שני חשבונות הבנק של חברת מלך, האחד בבנק הפועלים סניף ערד והשני בבנק מרכנתיל סנף רהט, נרשמה לילה, בכזב, כבעלת השליטה בחשבון, ולא צוין כל נהנה נוסף בחשבון. הנאשם 1 דאג לביצוע ההפקדות בחשבונות אלה, שאליהם הוא אינו משויך, במטרה להסתיר את מקורם של הכספים, ועל כן מתקיים היסוד הנפשי הנדרש בענייננו.

בהתקיימם של היסוד העובדתי והיסוד הנפשי, **אני קובעת כי הנאשם 1 ביצע עבירות של הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון)**. בסיכומים בעל-פה הובהר כי אין המאשימה עומדת על ריבוי עבירות בעניין זה (ראו עמ' 437 לפרוטוקול מיום 24.2.2021).

הכשלת דיווח

278. סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון קובע:

"(1) העושה פעולה ברכוש או המוסר מידע כוזב, במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיפים 7 או 8 א או כדי שלא לדווח לפי סעיף 9, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון, לפי הסעיפים האמורים, דינו - מאסר חמש שנים או קנס פי שמונה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "מסירת מידע כוזב" - לרבות אי מסירת עדכון של פרט החייב בדיווח;

(2) המוסר מידע כוזב כאמור בפסקה (1), לגבי רכוש אסור, דינו - העונש הקבוע בסעיף קטן (א)".

יצוין כי נוסח זה של סעיף 3(ב) הוא הנוסח לאחר תיקונו של הסעיף במסגרת חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 26 והוראת שעה), התשע"ח-2017 (להלן: **"תיקון מס' 26"**). תיקון מס' 26 אמנם מאוחר למועד ביצוע העבירות המיוחסות לנאשם 1, אך הוא מהווה דין מקל לעניין סעיף 3(ב) ולכן הוא בתוקף בענייננו. יחד עם זאת יש לציין כי הדין המקל עניינו בס"ק (1), ואילו בענייננו רלוונטי ס"ק (2) העוסק במסירת מידע לגבי רכוש אסור, שאינו שונה מהדין הקודם.

בעוד סעיף 3(א) הוא "לב ליבו" של חוק איסור הלבנת הון והוא מעגן את האיסור העיקרי על פי חוק זה, על ביצוע פעולות לשם הסוואתו של רכוש אסור, סעיף 3(ב) מהווה, למעשה "חגורת ביטחון" המתוחה סביב האיסור העיקרי הקבוע בסעיף 3(א) (עניין **תענר**, פסקה 234).

היסוד העובדתי של העבירה הוא עשיית פעולה ברכוש, בין אם הוא "רכוש אסור" ובין אם שאיננו אסור, או מסירת מידע כוזב. אשר ליסוד הנפשי הנדרש, העבירה היא עבירת התנהגות מסוג "מטרה", ולפיכך נדרשת התביעה להוכיח כי הנאשם 1 היה מודע לרכיב היסוד העובדתי ולרכיב המטרה.

בנוסף, יש להוכיח רצון או שאיפה להשגת המטרה - "שלא יהיה דיווח לפי סעיפים 7 או 8א או כדי שלא לדווח לפי סעיף 9, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון, לפי הסעיפים האמורים".

279. סעיף 7(א), שאליו מפנה סעיף 3(ב) והוא הסעיף הרלוונטי בענייננו, עניינו החובות שייקבעו בצו לגבי גופים פיננסיים. מכוח סעיף זה ציווה נגיד בנק ישראל את צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001 (להלן: "**צו איסור הלבנת הון**"), אשר קובע בסעיף 4 כי "**בעת פתיחת חשבון ידרוש התאגיד הבנקאי מהמבקש לפתוח חשבון הצהרה בחתימת מקור אם קיים נהנה בחשבון**". הגדרת "**נהנה**" נמצאת בסעיף 7(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון: "**אדם שבעבורו או לטובתו מוחזק הרכוש או נעשית פעולה ברכוש, או שביכולתו לכוון פעולה ברכוש, והכל במישרין או בעקיפין, ולעניין תאגיד - גם בעל שליטה בתאגיד**". סעיפים 8 ו-9 לצו עוסקים בחובות הדיווח החלות על הבנקים, לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (הרשות המוסמכת לפי סעיף 29 לחוק איסור הלבנת הון) (ראו גם ע"א 9796/03 **שם טוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט(5) 397, 406 (2005)).

280. המאשימה טענה כי בפתיחת חשבונות הבנק בבנק מרכנתיל באמצעות לילה, תוך הסתרת זהותו כ"נהנה" ובהפקדת כספים בידיעה כי הדיווחים של הבנק לרשות המוסמכת לאיסור הלבנת הון ומימון טרור יוכשלו - עבר הנאשם 1 עבירות של "הכשלת דיווח" בניגוד לסעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

281. ב"כ הנאשם 1, עו"ד ברקאי, טען במסגרת הסיכומים בעל-פה, כי במועד ביצוע העבירות הייתה בתוקף הגדרה קודמת של המונח "נהנה", שלא כללה את הסיפה: "**ולעניין תאגיד - גם בעל שליטה בתאגיד**". צוין כי סיפה זו נוספה בתיקון מס' 26 לחוק, ושמעט קודם לכן (במועד שאף הוא מאוחר לביצוע העבירות), במסגרת תיקון מס' 16 לחוק, הורחבה גם הגדרת "בעל שליטה".

לפי הנטען, במועד ביצוע העבירות ההגדרה של "נהנה" הייתה מצומצמת יותר, לא כללה בעל שליטה בתאגיד כנהנה, ולכן לא הייתה חובה במועד ביצוע העבירות לדווח על בעל השליטה בתאגיד. לפיכך נטען כי אין מתקיימות בענייננו עבירות על סעיף 3(ב). ב"כ המאשימה השיב בתגובה כי על פי ההגדרה הקודמת, דובר ב"אדם שבעבורו או לטובתו מוחזק הרכוש או נעשית פעולה ברכוש, או שביכולתו לכוון פעולה ברכוש, והכל במישרין או בעקיפין". נטען כי הנאשם 1 הוא ממילא "נהנה" גם על פי ההגדרה הקודמת, ולכן בכל במקרה מתקיימת עבירה של הכשלת דיווח.

282. תיקוני החקיקה שצוינו על ידי ב"כ הנאשם 1 הם אכן מאוחרים למועד ביצוע העבירות נושא כתב האישום, ואולם אין בכך כדי להביא לקבלת טענתו. בתיקון מס' 26 אכן שונתה הגדרת "נהנה", כך שנוספה לה הסיפה: **"ולעניין תאגיד - גם בעל שליטה בתאגיד"**. בדברי ההסבר לתיקון (הצ"ח הממשלה התשע"ז 1098, עמ' 688) צוין: **"התיקון המוצע כעת נועד להשלים תיקון זה [הכוונה לתיקון מס' 16 - מ' ב'] ולהבהיר כי גם במקרה שתאגיד הוא נהנה, ולא לקוח, יש להתחקות אחר שרשרת השליטה ולהגיע לבעל השליטה שהוא יחיד בשר ודם. לפיכך, מוצע לתקן את ההגדרה "נהנה" שבסעיף 7(א)(1)(א) לחוק ולקבוע כי במקרה שהנהנה הוא תאגיד, יראו גם את בעל השליטה בו כנהנה"**. מדברים אלה ברי כי התוספת מתייחסת למצב שבו הנהנה הוא תאגיד, ולא זה המצב בענייננו. בענייננו הטענה היא כי הנאשם 1 הוא הנהנה, ולכן השינוי בהגדרה אינו נוגע לענייננו. כמו כן, ניתן ללמוד מדברי ההסבר כי מדובר בתוספת שמטרתה להבהיר, ולא לחדש. צודק ב"כ המאשימה בטענתו כי גם לפי ההגדרה הקודמת, הנאשם 1 הוא בגדר "נהנה". אשר לתיקון מס' 16 (תיקון עקיף שנעשה במסגרת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016 (ס"ח 2561, עמ' 954)), במסגרת תיקון זה נקבעו הגדרות התואמות לסטנדרטים בין-לאומיים, למונחים "אמצעי שליטה" ו"בעל שליטה", ואת התיבה "את מי שיש לו שליטה" שהופיעה בסעיף 7(א)(1) לחוק החליף המונח החדש "בעל שליטה" (ראו גם הצ"ח הממשלה התשע"ו 1016, עמ' 480). אין לכך השלכה מיוחדת על ענייננו.

283. אכן, הנאשם 1 דאג לכך שבפתיחת החשבונות על ידי לילה, לא יצוין שמו כ"נהנה" בחשבון, בעוד הוא היה בעל השליטה בתאגיד וכיוון את הפעולות ברכוש - הכנסות החברה, ומכך ניתן ללמוד על מטרתו להביא לרישום כוזב של פרטי בעלי השליטה בחשבון. האם ניתן ללמוד מכך כי מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לפי סעיף 3(ב): **"במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיפים 7... , או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון, לפי הסעיפים האמורים?"**

בת"פ 132/03 מדינת ישראל נ' גואטה (9.10.2005), נדונה השאלה מהי המטרה הנדרשת לפי סעיף 3(ב):

"סעיף 3 ב' קובע עבירה התנהגותית הדורשת יסוד נפשי של רצון או שאיפה להשגת היעד המצוין בעבירה, ומבחינה זו היעד הינו אי ביצוע דיווח על-ידי הבנק; הפועל למען השגת מטרה זו עובר עבירה, ואין נפקא מינה למי מבוצע הדיווח לצורך קיומו של היסוד הנפשי הנדרש בעבירה. מטרת הסעיף הינה לקבוע כעבירה את אותה התנהגות המסכלת את הדיווח בו חייב התאגיד הבנקאי. ולאור מטרה זו ולאור תכליתו של חוק איסור הלבנת הון, כפי שפרטתי בהחלטתי המקדמית, ברור כי היסוד הנפשי הנדרש הינו אותו רצון של המבצע למנוע דיווח זה, שעה שהוא יודע כי קיימת חובת דיווח."

בענייננו הוכח כי הנאשם 1 ביקש להסתיר את מקור הרכוש האסור. כמו כן, התברר לנאשם 1 כי עצם נוכחותו בעת פתיחת חשבון הבנק בינואר 2010 הייתה טעות אשר הביאה למגבלות משמעותיות בחשבון (כך עולה בבירור משאלון "הכר את הלקוח" - ת/50). ואולם, לא הוכח שהנאשם 1 ידע על חובת הדיווח המוטלת על הבנק וביקש לסכל אותה.

לפיכך אני מזכה את הנאשם 1 מביצוע עבירות של הכשלת דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

עשיית פעולה ברכוש אסור

284. סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, והתוספת השנייה לחוק שאליה הוא מפנה, תוקנו אף הם במסגרת תיקון מס' 26 לחוק. הדין הקודם הוא החל בענייננו, בהיותו הדין המקל. וזוהי לשון סעיף 4 בנוסחו טרם התיקון:

"העושה פעולה ברכוש, בידיעה שהוא רכוש אסור, והוא מסוג הרכוש המפורט בתוספת השניה ובשווי שנקבע בה, דינו - מאסר שבע שנים או קנס פי עשרה מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "ידיעה" - למעט עצימת עיניים כמשמעותה בסעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין."

מגבלת השווי שנקבעה בתוספת השנייה הייתה:

"כספים, מעל לסכום של 500,000 שקלים חדשים, בין בפעולה אחת ברכוש ובין בכמה פעולות ברכוש המצטברות לסכום האמור בתוך תקופה של שלושה חודשים..."

היסוד העובדתי הנדרש הוא "פעולה ברכוש". היסוד הנפשי הנדרש לעבירה זו הוא ידיעה שהרכוש אסור. בניגוד לסעיף 3(א) לחוק, לא נדרשת כוונה להסתיר את הרכוש.

285. בע"פ 8325/05 בלס נ' מדינת ישראל (10.1.2007) (להלן: "עניין בלס") עמד בית המשפט העליון על ההבדל בין סעיף 4 לסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון:

"הגם ששני הסעיפים עוסקים באיסור על עשיית פעולה ברכוש אסור, הנה סעיף 4 מחיל עצמו על רכוש אסור "והוא מסוג הרכוש המפורט בתוספת השניה ובשווי שנקבע בה..."

על פניו הרעיון הגלום בתוספת זו, שלנושאים מסוימים (שנמנו בתוספת על שני סעיפיה הקטנים) ראה המחוקק להעניק מעמד מיוחד, שמא מתוך הבנתו כי מדובר בפעילות אופיינית להלבנת הון. באפיקים אלה יבחרו מלביני הון כדי להיפטר מן הכסף ה"מלוכלך" שבידיהם. כיוון שכך, נאסרה עצם הפעילות, גם שלא במטרה להסוות את מקור הכסף. האיזון מצוי בכך שהענישה בגין עבירה זו נמוכה יותר, והועמדה על 7 שנים. ההגנה המיוחדת על אפיקים אלה, היא ערך מוגן נוסף שאיננו קיים בסעיף 3(א), שעל כן יש הצדקה להרשעה בשני הסעיפים, מקום שפעילותו של העבריין מהווה עבירה על פי כל אחד מהם" (פסקה 29).

יצוין כי לפי סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי, המורה כי בית המשפט רשאי להרשיע נאשם "בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהובאו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה", אין להעניש פעמיים בגין אותו מעשה (לפי העבירה הקבועה בסעיף 3(א) ולפי העבירה הקבועה בסעיף 4) (ראו

עניין בלס, פסקה 28).

כפי שכבר נקבע לעיל, בהפקדת כספי הכנסותיה של חברת מלך בחשבונות הבנק של החברה בבנק מרכזית ובבנק הפועלים ביצע הנאשם 1 פעולה ברכוש אסור, והוא ידע כי מדובר ברכוש אסור. לא הייתה מחלוקת בעניין הסכומים שצוינו בכתב האישום, ודי בכך כדי לקבוע כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

אישום שני

286. במסגרת הדיון באישום השני אפריד בין הדיון בנאשם 1 ובנאשמת 4 אשר נמצאת כאמור בשליטתו, לבין הדיון בעניינו של הנאשם 2.

נאשם 1 ונאשמת 4

287. במסגרת האישום השני הואשמו הנאשמים 1 ו-4 בעבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הונאת נושים, עבירה לפי סעיף 39(ב)(1)א לחוק הפיקוח, הלבנת הון, הכשלת דיווח ופעולה ברכוש אסור. במסגרת הסיכומים שבעל-פה ביקש ב"כ הנאשם 1 בשלב מסוים להתמקד בטיעוניו באישום השני (עמ' 433 לפרוטוקול מיום 24.2.2021). הסנגור טען כי המאשימה טענה במסגרת אישום זה "לעבירת מקור מסוג אחר, לא לקבלת דבר במרמה שכן לא התקבל דבר, אלא לעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד". ביחס לכך אבהיר כי בניגוד לדבריו של הסנגור, האישום השני כולל גם עבירה של קבלת דבר במרמה, וכי עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד נכללה גם במסגרת האישום הראשון.

עבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד

288. ב"כ הנאשם 1 טען בסיכומיו כי המסמכים המתוארים באישום השני הם מסמכים משני סוגים - מסמכי התאגדות של הנאשמת 4 ומסמכים שהם דיווחים לרשם החברות. ביחס למסמכי ההתאגדות של הנאשמת 4 נטען כי המסמכים לא הונחו בפני בית המשפט והמאשימה לא הוכיחה אותם. כן נטען כי שרישומה של לילה כבעלת מניות ודירקטורית של הנאשמת 4 לא היה כוזב, משום שהיא אכן שימשה בתפקידים אלה. בנוגע למסמכי הדיווחים לרשם החברות נטען כי אין מדובר ב"מסמכי תאגיד", שמסמכים אלה אינם חלק מליבת המסמכים שהתאגיד מחזיק ומנהל, וסעיף החוק לא נועד להגן על מסמכים מסוג זה. נטען כי מדובר במסמכים הנוגעים לתאגיד, אך הם אינם מסמכים פנימיים. ב"כ הנאשם 1 התייחס לסעיפים 7-16 לאישום השני, שבהם מפורטים הדיווחים השונים לרשם החברות, וטען כי אם אכן מדובר ב"מסמכי תאגיד", על בית המשפט לקבוע על אילו מהפעולות קיימות "טביעות אצבע" של הנאשם 1 ובהמשך לכך לערוך תחימה של זמנים רלוונטיים לנאשם 1, ורק על אלה, וככל שיימצאו עבירות בניגוד לחוק איסור הלבנת הון, יוכל בית המשפט לייחס סכומים שנצברו באותם זמנים.

הגם שהטענה הועלתה רק בעניין האישום השני, מדובר בטענה משפטית הנוגעת גם לאישום הראשון.

ב"כ המאשימה עמדה על כך שמדובר ב"מסמכי תאגיד", ושהמסמכים הונחו בפני בית המשפט.

289. טענות ב"כ הנאשם 1 דינן להידחות. מסמכי ההתאגדות של הנאשמת 4 (וכן של חברת מלך נושא האישום הראשון) הונחו בפני בית המשפט (ת/46 - אסופת מסמכים הנוגעת לנאשמת 4, ת/45 - אסופת מסמכים הנוגעת לחברת מלך). גם הטענה כי לילה הייתה הבעלים ודירקטורית של הנאשמת 4 נדחתה (ויצוין שוב כי טענה זו אף אינה עולה בקנה אחד עם המענה לכתב האישום). אשר לטענה שהועלתה ביחס למסמכי הדיווחים לרשם החברות, טענה זו דינה להידחות. התיבה "מסמך של תאגיד" קיבלה פרשנות מרחיבה בפסיקה. ראו ת"פ (י-ם) 524/90 **מדינת ישראל נ' בנק לאומי לישראל בע"מ** (מיום 10.4.1994):

"מסמכי התאגיד" הנזכרים כאן הם מושג נרחב. כלולים בו מסמכים ממסמכים שונים, ולא דוקא דוחות כספיים ותשקיפים (לדוגמא אחת מיני רבות מן הפסיקה - כתב שעבוד של חברה - ע"פ 839/78 מדינת ישראל נ' אבני פ"ד לג(3) 821, 831). העבירה לפי סעיף 423 חלה על כל מסמכי התאגיד, בין מסמכים "פנימיים" ובין מסמכים שמעצם טיבם וטבעם הם מיועדים מראש לגורמים חיצוניים".

וכפי שכבר נזכר לעיל, התיבה "מסמך של התאגיד" איננה חלה אך ורק על מסמך שנעשה בידי התאגיד; די בעובדה שהמסמך נמצא ברשות התאגיד, ונעשה בו שימוש לצורכי עסקו של התאגיד (**קדמי**, בעמ' 459).

המסמכים שבהם מדובר בענייננו הם הודעות שהוגשו לרשם החברות בדבר שינויים בזהות בעלי המניות והדירקטורים בנאשמת 4. אלה הם מסמכים מטעם התאגיד הכוללים פרטים כוזבים ומוגשים לרשם החברות כדי לגרום לרשם החברות ולגורמים אחרים להסתמך על המידע הכוזב הכלול בהם. לנוכח זאת, ובהתאם לגישה המרחיבה שתוארה לעיל, מסמכים אלה הם "מסמכי תאגיד".

אשר לטענה בדבר תחימה של הזמנים, הקשורה ישירות לעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון - הנאשמת 4 הוקמה באמצעות רישום כוזב במסמכי תאגיד, וכפי שיוסבר בהמשך הדברים, גם באמצעות עבירה של קבלת דבר במרמה. בנסיבות אלה כל הכנסותיה של הנאשמת 4 הן בגדר "רכוש אסור".

290. עבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד נסקרה לעיל בפסקה 247. בענייננו, הנאשם 1, שהוא המייסד והבעלים של הנאשמת 4, גרם לרישומים כוזבים באמצעות המסמכים הבאים של הנאשמת 4:

א. מסמכי הקמת החברה (הבקשה להקמת החברה), שבהם נרשם כי לילה כשירה לייסד חברה ולהחזיק בה מניות.

ב. הודעות מיום 26.2.2014 בעניין העברת המניות בנאשמת 4 מלילה לסמיר ומינויו של סמיר כדירקטור.

ג. הודעה מיום 1.5.2014 על העברת מניותיו של סמיר ללילה.

ד. הודעות מיום 27.5.2014 על העברת מניותיה של לילה לסלים, על מינוי סלים כדירקטור, ועל סיום כהונה של הנאשם 1 כדירקטור.

המסמכים לעיל הוגשו לרשם החברות, וניתנו בגינם אישורים בדבר רישום. האמור במסמכים הנ"ל אינו משקף את המציאות, שבה כאמור הנאשם 1 הוא בעל המניות והשליטה בנאשמת 4, וללילה, סמיר וסלים, המהווים "אנשי קש", אין כל חלק בנאשמת 4.

291. אשר ליסוד הנפשי, הנאשם 1 הוכרז ביום 1.11.2011 כחייב מוגבל באמצעים, והחל מאותו יום נאסר עליו לייסד או להיות בעל עניין בתאגיד, ללא אישור מראש של ראש ההוצאה לפועל. הנאשם 1 ידע זאת. כך למשל, בחקירתו במשטרה מיום 16.2.2016 ציין מפורשות כי לאחר שהתגרש רשם את החברה על סלים - בתשלום חודשי לסלים בגובה 2500 ₪ - וזאת עד שהוא עצמו "יסתדר" ויוכל לרשום את הנאשמת 4 על שמו של בנו, כשימלאו לאחרון 18 שנים. הנאשם 1 אישר בעדותו את עיקרי הדברים.

דבריו מלמדים כי הוא לא רצה לחשוף את הכנסותיו העתידיות בפני ראש ההוצאה לפועל ובפני נושיו, וביקש לגרום לרשם החברות לפעול על בסיס הרישום הכוזב ולאשר את הקמת הנאשמת 4 (יצוין כי הרישומים הכוזבים קדמו להגשת הבקשה לצו כינוס ולהכרזה כפושט רגל באוגוסט 2014).

292. כפי שצוין גם במסגרת האישום הראשון, הנאשם 1 אישר בחקירת המשטרה (15.3.2016) כי דאג לרשום אחרים כבעלים כדי שיוכל לפתוח חשבונות בנק עבור החברות (בעדותו טען כי אינו זוכר את דבריו אלה), וציין גם כי לאדם בעל חובות אין מאשרים פתיחת חשבון בנק. הוא ציין במפורש כי הוא אינו יכול להירשם כנהנה בחשבון הבנק של הנאשמת (חקירת המשטרה מיום 18.2.2016). דברים אלה מלמדים על כך שהנאשם 1 ביקש לגרום לגורמי הבנקים לפעול בעניינן של החברות על סמך הרישום הכוזב.

כמו כן, ניתן ללמוד על כוונתו של הנאשם 1 לרמות, מכך שבחר במכוון לרשום בשלב ראשון את בעלות המניות בנאשמת 4 דווקא על שם לילה, שלא הייתה רשומה בשום מרשם של המדינה כבת זוגו. בחירה זו מחזקת את הראיות האחרות לכך שהנאשם 1 עשה הכול כדי לסמא את עיניהם של נושיו ושל הרגולטורים.

יסודות העבירה מתקיימים בענייננו, ואני מרשיעה אפוא את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 בארבע עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד.

יצוין כי הרשעת הנאשמת 4 נעשית מכוח "תורת האורגנים" וסעיף 23(א)(2) לחוק העונשין, שנועדו להתגבר על היעדרו של מימד אנושי לחברה (ראו ע"פ 3027/90 **חברת מודיעים בינוי ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(4) 364, 379-380 (1991)), ובהיותו של הנאשם 1, הבעלים של החברה, אורגן של הנאשמת 4 (הערה זו נוגעת גם להרשעות הנוספות בהמשך אישום זה והאישום השלישי).

עבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

293. יסודות העבירה נסקרו לעיל בפסקאות 257-260. הנאשם 1 הציג מצג כוזב שלפיו לילה היא הבעלים והדירקטורית היחידה בנאשמת 4, וקיבל את רישומה של הנאשמת 4 כחברה מכוח הטענה הכוזבת. אלמלא המצג הכוזב לא יכול היה הנאשם 1 לקבל את רישומה של הנאשמת 4 מבלי לחשוף את רכושו ואת הכנסותיו העתידיות בפני ראש ההוצאה לפועל ונושיו (ייתכן גם שראש ההוצאה לפועל כלל לא היה נותן את אישורו אילו התבקש לעשות זאת על ידי הנאשם 1). גם באמצעות הרישומים הכוזבים הנוספים שהתבצעו בחודשים שלאחר מכן הצליח הנאשם 1 להסתיר את בעלותו בנאשמת 4 וכך להמשיך להחזיק בתעודת ההתאגדות שלה.

294. אשר ליסוד הנפשי, הנאשם 1 היה מודע כמובן לכך שמדובר במצג כוזב, לאפשרות שיקבל את אישור רשם החברות לרישום החברה (כך היה גם בעבר בעניינה של חברת מלך), ולכך שלולא המצב הכוזב לא היה לקבל את אישור רשם החברות מבלי לחשוף את רכושו ואת הכנסותיו בפני נושיו ובפני ראש ההוצאה לפועל. זו הייתה מטרתו, ולצורך המשך השגתה המשיך הנאשם 1 והציג את המצגים הכוזבים הנוספים (שברישומים הכוזבים).

295. נסיבות מחמירות מתקיימות בענייננו, שכן מדובר במרמה של רגולטור וכן משום שהמעשים נעשו כדי להמשיך את פועלה של "חברת מלך" בתחום ההסעות מבלי לקבל רישיון לכך.

יסודות העבירה מתקיימים בענייננו, ועל כן אני מרשיעה את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

עבירת הונאת נושים

296. סעיף 439(א) לחוק העונשין קובע:

"הנותן מתנה או מוסר או מעביר או משעבד נכס מנכסיו או גורם לאחת מאלה, בכוונה להונות נושה מנושיו, דינו - מאסר שלוש שנים".

עבירה של הונאת נושים היא "עבירת מקור" לצורך חוק איסור הלבנת הון.

297. ב"כ הנאשם 1 טען כי אין מתקיימת בענייננו עבירה של הונאת נושים. לפי הטענה, היסוד העובדתי של העברת נכס לצד שלישי, אינו מתקיים. הנאשם 1 לא נתן, מסר או העביר נכס מהנכסים שלו לנאשמת 4. נטען כי המאשימה מבלבלת בין נכסים שנוצרו בתוך הנאשמת 4 ושעליהם שולמו מסים כדין, לבין נכסים ששייכים לאדם והוא מעביר אותם לתוך חברה. לפי הטענה, הנכסים "נולדו" בנאשמת 4, והם שייכים אך ורק לה. הם נפרדים מנכסי הנאשם, ומדובר בתקבולים שהנאשם 1 לא יכול היה לייצר על שמו.

כן נטען, בעניין הרכבים שנרכשו, כי מדובר ברכבים שנרכשו על ידי הנאשמת 4, ושלא הייתה כל פעולה של העברת נכסים על ידי הנאשם 1 בעניין זה.

298. הנאשמת 4 היא אישיות משפטית נפרדת, ולכאורה נכסיה נפרדים מנכסיו של הנאשם 1. ואולם, הנאשמת 4 הוקמה על ידי הנאשם 1 במרמה, בחוסר תום לב ברור. הנאשם 1, בעליה האמיתי והיחיד של הנאשמת 4, מנסה כעת להיבנות בטענתו מהאישיות המשפטית הנפרדת. זאת אין לאפשר. ראו ע"א 4606/90 **מורמן נ' תל מר בע"מ**, פ"מ מט(5) 353, 361:

"בסיסית, הרמת המסך תכליתה למנוע שימוש לרעה באישיות המשפטית הנפרדת של החברה כדי לממש מטרה בלתי כשרה הרצויה לבעל המניות (ס' אוטולנגי, "הרמת המסך - אחד מהנימוקים לה ומידת החלתה" הפרקליט כה (תשכ"ט) עמ' 465).

הרמת מסך כזו מכוונת כנגד בעלי המניות שביקשו לנצל את תורת האישיות המשפטית הנפרדת של התאגיד למטרה לא כשרה, כגון הפקת טובות הנאה לעצמם בדרך של מירמה, כשהם מבקשים להסתתר מאחורי המסך החוצץ כדי להינצל מחמת תביעתם של הניזוקים או "משבט זעמו" של החוק".

וראו גם דברים אלה: **"ככלל, מקום שבעלים או נושא משרה בחברה מנצל לרעה את האישיות המשפטית הנפרדת של החברה, בחוסר תום לב העולה כדי הטעיה, מרמה או תרמית, אותו אדם לא יוכל להסתתר מאחורי מסך ההתאגדות ותוטל עליו אחריות אישית"** (ת"א 52451-01-12 **שמילוביץ נ' משה לב**, מיום 11.11.2015). אפנה גם לסעיף 6(ב) לחוק החברות קובע: **"בית משפט רשאי לייחס תכונה, זכות או חובה של בעל מניה לחברה או זכות של החברה לבעל מניה בה, אם מצא כי בנסיבות הענין, צודק ונכון לעשות כן בהתחשב בכוונת הדין או ההסכם החלים על הענין הנדון לפניו"**.

אני סבורה כי בנסיבות העניין יש לראות את הנכסים כנכסיו של הנאשם 1. רישומם כנכסיה של הנאשמת 4 מהווה בפועל העברה של נכסי הנאשם 1 לבעלות הנאשמת 4 שבה הוא אינו רשום. בכך מתקיים היסוד העובדתי של העבירה.

299. מבחינת היסוד הנפשי, "כוונה להונות" היא כוונה להניע אדם בכזב לפעול לרעתו, ואפשר גם כוונה להפיק יתרון, אגב פגיעה בזולת, משום מעשה המתאפיין באי-יושר או בשחיתות המידות (י' קדמי **על הדין בפלילים** חלק שני 968-969, 971-973 (תשס"ו-2005)). בענייננו ביקש הנאשם 1 להפיק יתרון תוך פגיעה בנושיו - מקסום רווחיו תוך הותרת הנושים הרבים ללא כלום.

יסודות העבירה התקיימו אפוא, ואני מרשיעה את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 בעבירה של הונאת נושים.

עבירה לפי חוק הפיקוח

300. סעיף 39(ב)(1א) לחוק הפיקוח קובע:

"(ב) מי שעשה אחת מאלה:

...

(1א) פעל בעניין הטעון רשיון או היתר לפי חוק זה, ללא רשיון או היתר בני-תוקף;

דינו - מאסר שלוש שנים או קנס..."

סעיף 18 לצו הפיקוח קובע: **"לא יפתח אדם, לא יקים, לא יפעיל ולא ינהל משרד להסעות, אלא על פי רשיון מאת המפקח ובהתאם לתנאי הרשיון".**

301. המאשימה טענה כי אין חולק שנאשמת 4 הפעילה משרד הסעות ושבתקופה הרלוונטית לא הייתה הנאשמת 4 בעלת רשיון למשרד הסעות. הנאשם 1 בחר שלא לנסות לקבל רשיון משרד הסעות עבור הנאשמת 4, ובמקום זאת בחר להמשיך לעסוק בהסעות באמצעות הנאשמת 4, בניגוד לחוק ולצו. המאשימה הפנתה בעניין זה לעדותה של גב' סיגלית אוחנה ממשרד התחבורה ולסעיף 1 לרישיונות להפעלת משרד להסעות שניתנו לחברת מלך נושא האישום הראשון (ת/25).

302. סנגורו הקודם של הנאשם 1, עו"ד בר, טען כי הנאשם 1 והנאשמת 4 לא נזקקו לרישיון האמור ולא הפרו את הוראות החוק והצו, וזאת משום שהנאשמת 4 עבדה כקבלן של משרד הסעות "מובילי ורדים". טענה זו נזנחה בסיכומים, אך יחד עם זאת אתייחס אליה להלן.

303. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, מסקנתי היא כי הדין עם המאשימה. אכן, הנאשמים 1 ו-4 פעלו ללא רשיון למשרד הסעות. טענת ההגנה בעניין הייתה כי לא הייתה בכך הפרה של הוראות חוק הפיקוח, משום שהנאשמת 4 שימשה כקבלן משנה של משרד להסעות אשר החזיק ברישיון למשרד הסעות (מובילי ורדים). ואולם, גב' סיגלית אוחנה, מרכזת במחלקת היסעים במשרד התחבורה, העידה כי גורם בעל אוטובוס אשר רשם את האוטובוס תחת משרד הסעות והוא משמש בדרך זו קבלן משנה של אותו משרד, אינו רשאי לבצע הסעות שלא בידיעת משרד הסעות. קרי, אותו גורם אינו רשאי להתקשר ישירות מול לקוחות (ע' 311 ש' 23-15). כמו כן, ניתן ללמוד לענייננו מסעיף 1 לתנאי "רשיון להפעלת משרד להסעות מיוחדות באוטובוסים זעירים" (בעניינה של חברת מלך הוגשו מספר רישיונות מסוג זה), הקובע: "בעל הרשיון יפעיל רק אוטובוסים הרשומים במצבת כלי הרכב במשרד ההסעות (להלן המשרד) ואשר לגביהם ניתנו לו רישיונות הסעה מיוחדת ע"י הרשות להפעלתם במסגרת המשרד". מתנאי זה ניתן ללמוד כי מי שיפעיל את האוטובוסים הרשומים הוא בעל הרישיון (בין אם בעצמו ובין אם באמצעות קבלן משנה). מצב בו קבלן המשנה מפעיל את האוטובוס ללא ידיעת בעל הרישיון אינו עונה על התנאי האמור. המסקנה בענייננו היא כי הנאשמים 1 ו-4 פעלו בעניין הטעון רשיון לפי חוק הפיקוח, מבלי שהיה בידם רשיון, שכן ביצעו הסעות נוספות ולא רק כקבלני משנה של חברת "מובילי ורדים".

לנוכח האמור לעיל אני מרשיעה את הנאשם 1 והנאשמת 4 בעבירה לפי סעיף 39(ב)(א1) לחוק הפיקוח.

עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון

הלבנת הון

304. יסודות העבירה הקבועה בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון נסקרו לעיל בפסקאות 273-274. אזכיר בקצרה כי מבחינת היסוד העובדתי נדרשת "פעולה ברכוש", ושהרכוש יהיה "רכוש אסור". בעניינינו, "הרכוש" הוא כספי הכנסותיה של הנאשמת 4. הרכוש מקורו בעבירות מקור המנויות בתוספת הראשונה לחוק - עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, עבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, וכן עבירת הונאת נושים שנדונו כולן לעיל (עבירות לפי פרטים (11) ו-11א) לתוספת הראשונה).

אשר להיקף הרכוש האסור שנוצר מעבירות המקור, הנאשמת 4 הוקמה באמצעות רישום כוזב במסמכי תאגיד וכן באמצעות עבירה של קבלת דבר במרמה. בנסיבות אלה כל הכנסותיה של הנאשמת 4 הן בגדר "רכוש אסור". במענה לכתב האישום הודיע הנאשם 1 כי הוא אינו כופר בסכומים שצוינו בכתב האישום, וסכומי הכנסותיה של הנאשמת 4 מפורטים במוצגים 1/ת, 47/ת, והמאשימה הגישה, ככלי עזר בלבד, את סיכום הנתונים - מוצג 4/ת).

אני קובעת אפוא כי היקף הרכוש האסור בעניינה של הנאשמת 4 הוא 5,423,537 ₪.

הנאשם דאג להפקדת הרכוש האסור - הכנסותיה של הנאשמת 4 - בחשבון הבנק של החברה בבנק הפועלים סניף באר שבע. חלק קטן מהרכוש האסור הופקד בחשבון הבנק של סלים. פעולה זו נכנסת בגדר הגדרת "פעולה ברכוש" הקבועה בסעיף 1 לחוק.

305. היסוד הנפשי של עבירת הלבנת הון הוא מודעות לכך שהרכוש שבו נעשית הפעולה הוא רכוש אסור, וכן כוונה להסתיר את הכספים או הרכוש כך שיתאפשר שימוש עתידי בהם (ראו לעיל בפסקה 274). הנאשם 1 ידע שמדובר בהכנסות שמקורן ברישום כוזב של הנאשמת 4 כחברה שאינה בבעלותו, בקבלה במרמה של רישום החברה ושל הונאת נושיו. הנאשם 1 ביקש להסתיר את בעלותו בכספים באמצעות הנאשם 2, שהגיע לבנק הפועלים סניף באר שבע כדי לפתוח את החשבון של הנאשמת 4. הנאשם 2 הגיש את מסמכיה של הנאשמת 4, וחתם על מסמכי פתיחת חשבון, ובהם טופס נהנה וטופס "הכר את הלקוח" (ת/10). לנוכח האמור, גם היסוד הנפשי של העבירה מתקיים.

אני קובעת אפוא כי הנאשם 1 והנאשמת 4 ביצעו עבירה של הלבנת הון (עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון).

הכשלת דיווח

306. יסודות העבירה של הכשלת דיווח הקבועה בסעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון נסקרו לעיל בפסקה 278. בקצרה, נדרשת פעולה ברכוש או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון. כאשר המידע הכוזב נמסר ביחס לרכוש אסור, העונש הקבוע בצד העבירה חמור יותר.

המאשימה הודיעה בסיכומיה כי היא אינה מבקשת להרשיע את הנאשמים 1 ו-4 בגין עבירה זו בכל הנוגע לחשבון בבנק לאומי. ענייננו אפוא בחשבון בבנק הפועלים סניף באר שבע.

307. הנאשם 1 שילם לנאשם 2 כדי שיהיה רשום כבעליה של הנאשמת 4 וכדי שיפתח חשבון הבנק לנאשמת 4 ולא יציין את שמו (של הנאשם 1) "כנהנה" בחשבון, וזאת כשהנאשם 1 הוא הבעלים היחיד של נאשמת 4 והגורם המכוון את הפעולות ברכוש - הכנסות החברה, שהן הכנסותיו שלו למעשה. ואולם, כפי שצייתי גם בעניין האישום הראשון, לא הוכח כי הנאשם 1 ידע על אודות חובת הדיווח של הבנק והתכוון לסכל דיווח זה. לפיכך אין מתקיים היסוד הנפשי של עבירה זו.

אני מזכה אפוא את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 מביצוע עבירה של הכשלת דיווח לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון.

פעולה ברכוש אסור

308. ב"כ הנאשם 1 טען בסיכומיו כי המאשימה לא הוכיחה את קיומן של עבירות המקור ולכן אין מדובר ב"רכוש אסור". כן נטען, כי גם אם הוכחו עבירות מקור, מדובר בכספים שהנאשמת 4 השתמשה בהם לצריכה עצמית, ולא בוצעה העברה לאחרים, ולכן לא בוצעה פעולה ברכוש אסור. ב"כ המאשימה השיב לדברים בכך שטענת הסנגור אינה נתמכת בלשון החוק או בתכליתו, ואין לה כל עיגון בפסיקה.

309. יסודות העבירה הקבועה בסעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון נדונה בפסקאות 284-285 לעיל. היסוד העובדתי הנדרש הוא "פעולה ברכוש".

היסוד הנפשי הנדרש לעבירה זו הוא ידיעה שהרכוש אסור. בניגוד לסעיף 3(א) לחוק, לא נדרשת כוונה להסתיר את הרכוש. כבר קבעתי כי הנאשם 1 עשה פעולה ברכוש אסור (הפקיד את הכנסותיה של הנאשמת 4 שמקורן בעבירות המקור של רישום כוזב, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והונאת נושים) וידע היטב כי מדובר ברכוש אסור. התייחסתי לעיל להיקף הרכוש האסור (בפסקה 304). אין מחלוקת לגבי העובדה כי מדובר בכספים מעל לסכום של 500,000 ₪ בתוך תקופה של שלושה חודשים. לפיכך, **אני מרשיעה את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 גם בעבירה של עשיית פעולה ברכוש אסור, בניגוד לסעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.**

נאשם 2

310. במסגרת כתב האישום המתוקן יוחסו לנאשם 2 העבירות הבאות: ביצוע בצוותא של רישום כוזב במסמכי תאגיד (ריבוי עבירות); ביצוע בצוותא של עבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; עבירה לפי סעיף

39(ב)(1א) לחוק הפיקוח (ריבוי עבירות); סיוע להלבנת הון; הכשלת דיווח (ביחס לחשבון בבנק הפועלים בלבד); פעולה ברכוש אסור.

כמו כן, טענה המדינה כי יש להרשיע בריבוי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד וקבלת דבר במרמה בצוותא חדא בגין שני חשבוניות הבנק שנפתחו על ידי הנאשם 2.

311. כפי שצוין ב"כ הנאשם 2 בסיכומיו, המחלוקת העובדתית בין הנאשם 2 לבין המאשימה הייתה מצומצמת ביותר, שכן הנאשם 2 אישר את העובדות המיוחסות לו. עם זאת הוא כופר בכך שעובדות אלה מקימות עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון. עוד נטען כי יש לבטל את כתב האישום נגד הנאשם 2, מכוח הגנה מן הצדק.

סבורה אני כי יש לקבל את הטענה בעניין ביטול כתב האישום מכוח הגנה מן הצדק, ואסביר זאת להלן.

טענת הגנה מן הצדק

312. טענה זו מושתתת על שני אדנים: אכיפה בררנית והתנהלות המשטרה במסגרת חקירתו של הנאשם 2. נטען כי משקמה הגנה זו, יש לבטל את כתב האישום נגד הנאשם 2.

313. ביחס לאכיפה בררנית, נטען כי במסגרת כתב האישום ישנם שני אנשים אשר פעלו **באופן זהה** לנאשם 2 - לילה ואחיה סמיר. נטען כי אין שוני רלוונטי בין השלושה. הודגש כי מעשיהם של לילה וסמיר אף היו חמורים יותר ממעשיו של הנאשם 2. לילה פעלה במסגרת שתי החברות הנזכרות בכתב האישום (ולא רק במסגרת חברה אחת), והיא אפשרה את קבלת הרישיון למשרד הסעות במרמה. אשר לסמיר, מדובר במי שעסק באופן אקטיבי במכירת חברת מלך לסופיאן.

המאשימה טענה כי מניותיה של חברת מלך הועברו לסמיר לפרק זמן קצר של חודש וחצי בלבד. סמיר לא פתח חשבוניות בנק כאיש קש של הנאשם 1, לא ניהל את פעילות כספי החברה עבור הנאשם 1, לא הרוויח ממכירת החברה ולא הרוויח ממעמדו כאיש קש. סמיר העיד כי פעל במטרה לעזור לאחותו.

אשר ללילה, המאשימה מכירה בכך שקיים דמיון בין המעשים המיוחסים לה לבין המעשים המיוחסים לנאשם 2, ואולם, לשיטתה לא היה מוצדק להעמיד אותה לדין לנוכח נסיבותיה ומאפייניה האישיים, רמת פעילותה, העדר קבלת תמורה ויחסי הכוחות בינה לבין הנאשם 1. לפי הטענה, עדותה של לילה מחזקת החלטה זו, שכן עולה ממנה כי מדובר באישה שאינה יודעת קרוא וכתוב, בקושי מדברת עברית, אשר עדיין עושה כרצונו של הנאשם 1. נטען כי בניגוד אליה, הנאשם 2 הוא אדם משכיל ואינטליגנטי, אשר בחר לפעול כפי שפעל מבצע כסף בלבד.

ההגנה ביקשה לדחות את טענות המאשימה בעניינם של לילה וסמיר.

אשר לסמיר, נטען כי עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, קבלת דבר במרמה, סיוע להלבנת הון ועבירות לפי חוק הפיקוח אינן עבירות הטעונות פרק זמן מינימלי. כן נטען כי טענת המאשימה שלפיה סמיר לא עסק בפעילותה הכספית של חברת מלך אינה ברורה, שכן הוא מכר את החברה בהנחיית הנאשם 1. אשר ללילה, טוענת ההגנה כי טענת המדינה, שלפיה לילה היא אישה "חלשה" במגזר הבדואי, אינה טענת הגנה במשפט הפלילי.

314. הטענה השנייה במסגרת טענת ההגנה מן הצדק היא כי הנאשם 2, שנעצר ונחקר בחשד לביצוע עבירות של הסעת שב"ח, הוזר רק בחקירתו הרביעית בנוגע לביצוע העבירות שבהן הואשם בתיק זה. זאת, כשבמהלך שלוש חקירותיו הראשונות הודה הנאשם 2 לכאורה וחשף את הפרשה נושא כתב האישום. גם זכות ההיוועצות ביחס לעבירות הנדונות ניתנה לו רק בחקירתו הרביעית. ההגנה סבורה כי עוצמת הפגם אינה מצדיקה את פסילת הראיות והאמרות עצמן, וזאת לנוכח העובדה כי הנאשם 2 המשיך וקשר עצמו גם לאחר שהוחשד באופן מפורט, וכן משום שהכשל אינו נעוץ בפעולה זדונית ומכוונת מצד המשטרה. יחד עם זאת סבורה ההגנה כי הפגם המשמעותי צריך לקבל ביטוי בדרך של ביטול האישום נגד הנאשם 2.

315. בעניין ביטול כתב האישום ציינה ההגנה מספר שיקולים: מעשיו של הנאשם 2 אינם מן המעשים החמורים והדעת תסבול ביטולו של כתב האישום בעניינו; עבירות הלבנת ההון בתיק זה הן עבירות "טכניות" - המסבירות הנ"ל שולם במלואו והפעולות המיוחסות לנאשם 2 לא קידמו באופן ממשי את מעשי המרמה של הנאשם 1; השילוב של שני הפגמים - אי העמדה לדין של אחרים והכשל המשמעותי במשך שלוש חקירותיו הראשונות של הנאשם 2 חייב לקבל ביטוי ממשי בהכרעת הדין ולא בדרך של הקלה בעונשו של הנאשם 2 שצפוי להיות מינורי לנוכח מעורבותו הדלה; אין בפעולותיו של הנאשם 2 כל תחכום; יש לנקוט "ביד מחנכת" כלפי הרשות.

מנגד טענה המאשימה כי אם יוחלט שנפל פגם בשיקול הדעת כאשר החליטה שלא להעמיד לדין את המעורבים הנוספים, תהיה התוצאה הראויה בעניינו במסגרת הקלה בגזר דינו, ולא בביטול כתב האישום שהוגש נגדו.

316. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים בנושא זה, סבורה אני כי במקרה הנדון דין טענת ההגנה מן הצדק להתקבל, ויש לבטל את כתב האישום נגד הנאשם 2. אפנה ראשית לטענת האכיפה הבררנית, שהיא החלק העיקרי בטענת ההגנה מן הצדק שהעלתה ההגנה.

317. עיקר עניינה של ההגנה מן הצדק הוא בהבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן. בעיקרון עשויה אפוא ההגנה לחול בכל מקרה שבו קיומו של ההליך הפלילי פוגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות כפי שזו נתפסת בעיניו של בית-המשפט (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ**, פ"ד נט(6) 776, 806 (2005) (להלן: "**עניין בורוביץ**"; סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי). בעניין **בורוביץ** נקבע מודל תלת-שלבי לבחינת טענות שיסודן בהגנה מן הצדק. בשלב הראשון נבחנת השאלה האם נפלו פגמים בהליך ומהי עוצמתם; בשלב השני נבחנת השאלה האם נוכח הפגמים האמורים נפגעה תחושת הצדק וההגינות; ובשלב השלישי נבחן הסעד הראוי. מבחנים אלה הם מבחנים מצטברים.

318. בע"פ 3507/19 בורקאן נ' מדינת ישראל (מיום 3.12.2020) התייחס בית המשפט העליון לטענת הגנה מן הצדק מחמת אכיפה בררנית:

"אכן, אכיפה בררנית יכולה להקים הגנה מן הצדק מקום בו נאכף הדין באופן שונה, בין ביחס למעורבים באותה פרשה ובין כאשר מדובר בפרשות שונות, ובלבד שאין כל טעם רלוונטי המבחין ביניהם (רע"פ 3823/19 פלוני נ' המחלקה לחקירות שוטרים [פורסם בנבו] (2.10.2019)). זאת, אף מבלי שיש צורך בקיומו של מניע פסול בבסיס הדברים (רע"פ 1611/16 מדינת ישראל נ' ורדי [פורסם בנבו] (31.10.2018)); ע"פ 6833/14 נפאע נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה עג לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (31.8.2015)). עמדה עקרונית זו משקפת הכרה כי יש באכיפה הבררנית כדי לפגוע באופן ממשי בהוגנות ההליך ובתחושת הצדק ובצורך ליתן לה ביטוי ממשי, בין בזיכוי הנאשם ובין בהקלה בעונשו.

יחד עם זאת, הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים (ע"פ 7621/14 גוטסדינר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 55 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז (1.3.2017); דנ"פ 7541/18 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 6 (20.2.2019)) והנטל המוטל על כתפי נאשם הטוען לקיומה הוא כבד, שכן לרשות עומדת חזקת התקינות המנהלית ביחס לפעולותיה (ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 37 (4.8.2008); ע"א 6132/16 פרדקין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 34 (10.4.2018)). לכן, אין די בהעלאת הטענה בעלמא ויש להניח תשתית ראייתית מספקת (ע"פ 5502/12 גולן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 61 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז (29.9.2013); עע"מ 1786/12 ג'ולאני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 23 לפסק דינה של השופטת ד' ברק-ארז (20.11.2013)).

תחילה, על הנאשם להניח תשתית ראייתית ראשונית ולהראות כי לכאורה בוצעה אבחנה בלתי ראויה בין שווים, אז - יעבור הנטל לסתור לכתפי הרשות..." (פסקה 12).

319. בית המשפט העליון (השופטת ד' ברק-ארז) התווה מבחן תלת שלבי לבחינת טענה בעניין אכיפה בררנית, בע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל (12.8.2012, פסקה 14, להלן: "עניין סלכגי"):

"באופן עקרוני, את טענת האכיפה הבררנית יש לבחון תוך התייחסות לשלוש שאלות: השאלה הראשונה היא מהי קבוצת השוויון שעמה נמנה מי שמעלה את טענת האכיפה הבררנית... השאלה השנייה היא - באותם מקרים שבהם אכן הרשויות לא אוכפות או לא אוכפות באותה מידה כלפי כל מי שנמנה עם אותה קבוצת שוויון - כיצד יש לאבחן מצבים של אכיפה בררנית פסולה ממצבים רגילים ולגיטימיים של אכיפה חלקית מטעמים של מגבלת משאבים וסדרי עדיפויות. השאלה השלישית היא מהו הנטל הראייתי המוטל על מי שמעלה טענה של אכיפה בררנית - באופן כללי, ובמשפט פלילי בפרט..."

בעניין הראייתי צוין:

"טענת אכיפה בררנית אינה רק טענה משפטית עקרונית. היא, קודם כול, טענה עובדתית, וכפי שציין השופט י' זמיר בעניין זקין: "רשות מינהלית המבקשת לאכוף את החוק נהנית, כמו כל רשות מינהלית, מחזקת החוקיות. מי שמעלה נגד הרשות טענה של אכיפה בררנית, ולכן הוא מבקש לפסול את ההחלטה, עליו הנטל להפריך חזקה זאת" (שם, בעמ' 307)" (עניין סלכגי, פס' 21-22).

320. כפי שהוזכר לעיל, ברע"פ 1611/16 **מדינת ישראל נ' יוסי יוסף ורדי** (31.10.2018, להלן: **"עניין ורדי"**) אומצה גישה פרשנית מרחיבה שלפיה קבלת טענה של אכיפה בררנית אינה מותנית בקיומו של מניע פסול בבסיס הדברים:

"הטענה להפליה פסולה בהעמדה לדין בעילה של הגנה מן הצדק, חולשת גם על מקרים בהם טוען הנידון כי נפל פגם בהעמדתו לדין, או בניהול ההליך הפלילי נגדו, ולו משום חדלונה של הרשות, בטעות שנפלה על-ידה בתום-לב, או בגין מחדלים מצידה (זאדת לצד מקרים בהם פעלה הרשות בשירות מכוונת, בחוסר תום-לב, ומתוך שיקולים זרים)" (פסקה 99 לחוות דעתו של המשנה לנשיאה ח' מלצר).

כן צוין, כי הגנה מן הצדק תקום בשל טענה לאכיפה מפלה שאיננה תוצאה של כוונת זדון במקרים נדירים, של הפליה משמעותית הפוגעת בעקרונות של צדק והגינות משפטית (פסקה 2 לחוות דעתו של השופט (בדימ') א' שהם).

ויש לציין, שגם שרירות גרידא, שרירות באשר היא - הינה פסולה (עניין **ורדי**, פס' 75-70), שכן חותרת היא תחת הזכות להליך הוגן הנגזרת מזכויות היסוד של האדם לכבוד ולחירות (מיכל טמיר **אכיפה סלקטיבית**, תשס"ח, עמ' 167). כפי שצינה השופטת ד' ברק-ארז בע"פ 5975/14 **אברהים דרויש אנבריה נ' מדינת ישראל** (מיום 31.12.2015) (פסקה 17 לדעת המיעוט):

"יחס שונה לחלוטין לשני חשודים באותה פרשה מטיל צל של שרירותיות על אכיפת החוק ומצדיק ייחוסו של משקל נכבד למקרה האחר (המהווה חלק נכבד מן הפרשה כולה, ולא "עוד מקרה")."

321. ומן הכלל אל הפרט. אזכיר כי בשלב ראשון, יש לבחון, כפי שנקבע בעניין **בורוביץ**, מהם הפגמים שנפלו ומה עוצמתם. לצורך כך איעזר במבחנים שנקבעו בעניין **סלכגי** בעניין אכיפה בררנית, שלפיהם יש לבדוק מהי קבוצת השוויון וכן יש לברר האם היה טעם לגיטימי להבחנה בין הפרטים שבתוך אותה קבוצת שוויון. הטענה היא כאמור, כי המאשימה העמידה לדין את הנאשם 2, ונמנעה ללא טעם מוצדק מלהעמיד לדין את לילה ואת אחיה סמיר, שתפקידם בפרשה היה זהה לתפקידו של הנאשם.

322. בעניין זה סבורה אני כי סלים, לילה וסמיר אכן משתייכים לאותה קבוצת שוויון. שלושתם משתייכים למעגל "אנשי הקש" של הנאשם 1, שהיה הבעלים של חברת מלך ושל הנאשמת 4, והשתמש באנשי הקש כדי להסוות את בעלותו בחברות ולבצע פעולות שונות. כשמשווים את המיוחס לשלושה בכתב האישום, ניתן לראות כי המיוחס ללילה ולסמיר אינו נופל מחלקו של סלים. כזכור, סלים הואשם ברישום כוזב במסמכי תאגיד, בקבלת דבר במרמה בנסיבות חמורות בצוותא, בסיוע להלבנת הון ובהכשלת דיווח. אשר לחלקה של לילה, בהתאם לכתב האישום היא נטלה חלק מרכזי **בשני אישומים** ביחס לשתי החברות (בעוד הנאשם 2 היה מעורב רק באישום השני וביחס לנאשמת 4 בלבד).

בהתאם למתואר בכתב האישום, לילה ביצעה רישומים כוזבים במסמכי תאגיד בשתי החברות. באמצעות תעודות ההתאגדות שהתקבלה עם רישומה הכוזב, קיבלה חברת מלך גם רישיון למשרד הסעות (דבר שלא אירע במסגרת האישום השני). רישיון זה אפשר את פעילותה של חברת מלך, את יצירת ההכנסות ולאחר מכן את המשך הפעילות במסגרת הנאשמת 4, ללא רישיון. כמו כן, יוחסה ללילה פתיחה של שני חשבונות בנק וחתומה על טפסי נהנה כוזבים עבור חברת מלך במסגרת האישום הראשון, כך שניתן היה להאשים גם אותה בהכשלת דיווח ובסיוע להלבנת הון. המאשימה הסכימה כי חלקה של לילה אינו נופל מחלקו של סלים, אך טענה כי ההבחנה בין השניים הייתה מוצדקת. אדון בכך לאחר שאתייחס גם לחלקו של סמיר.

אשר לסמיר, המאשימה טענה כי מנייתיה של חברת מלך הועברו אליו לתקופה קצרה של חודש וחצי בלבד, ואולם, בחינת כתב אישום מעלה כי סמיר היה מעורב גם **באישום השני**, והיה רשום כבעלים של 100% מהמניות של הנאשמת 4 מסוף פברואר 2014 ועד יום 1.5.2015. סמיר לא פתח חשבונות בנק ולא ניהל את פעילות כספי החברה עבור הנאשם 1, אך הוא היה פעיל במסגרת מכירתה של חברת מלך, ולמעשה הוא זה אשר מכר אותה לסופיאן, לפי הוראותיו של הנאשם 1. ניתן היה, למצער, לייחס לסמיר מספר עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. סבורה אני כי מעשיו של סמיר, גם אם אינם זהים במלואם למעשיהם של הנאשם 2 ושל לילה, ממקמים אותו באותה קבוצת שוויון יחד עמם.

323. האם היה טעם מוצדק להבחנה בין הנאשם 2 לבין לילה וסמיר? לדעתי יש להשיב בשלילה לשאלה זו. טענתה העיקרית של המאשימה בעניין ההבחנה בין הנאשם 2 לבין לילה הייתה כי מדובר באישה בדואית חסרת השכלה, שנשלטה על ידי בעלה הנאשם 1. ואולם, בצדק השיב ב"כ הנאשם 2, כי הטענה שמדובר ב"אישה חלשה" אינה טענת הגנה במשפט הפלילי.

עוד יש לציין כי מעבר לטענה הכללית שהועלתה על ידי המאשימה, לא ראיתי כל אינדיקציה ספציפית לכך שניטלה מלילה יכולת הבחירה. בנסיבות אלה מיקומה הנכון של טענה זו היא במסגרת הטיעונים לעונש, ולא במסגרת ההחלטה האם יש להעמידה לדין. אשר לטענות אחרות שהועלתה המאשימה, כבר ראינו כי חלקה של לילה לא היה קטן מחלקו של סלים, ואיני סבורה כי נכון לומר שלילה לא קיבלה כל תמורה כנגד חלקה. סלים קיבל אמנם סכום קבוע ומוגדר של ₪ 2500, אך אין להתעלם מכך שלילה סייעה לבעלה הנאשם 1 לייצר רווחים בסכומים גבוהים. הנאשם 2 היה בסופו של דבר מכר רחוק של הנאשם 1 - חבר ללימודים של אחיו, שלא הובאה לגביו כל ראיה כי היה מודע לעברו הפלילי ולחובותיו של הנאשם 1. לילה לעומת זאת הייתה חלק מהתא המשפחתי של הנאשם 1. היה לה אינטרס ברור בהצלחת עסקיו של התא המשפחתי, וסביר בעיניי כי הייתה מודעת לעברו הפלילי של בעלה (ייתכן שגם לחובותיו).

בעניינו של סמיר הדגישה המאשימה כי מדובר במי שמעורבותו הייתה לפרק זמן קצר, וכי לא היו לו רווחים כתוצאה מפעילותו. לכך יש להשיב כי מעורבותו של סמיר הייתה ממושכת יותר מכפי שנטען, וזאת במסגרת שתי החברות ושני האישומים, אך מעבר לכך - העבירות נושא הדיון אינן טעונות פרק זמן מינימאלי. כמו כן, לפי חומר הראיות המוטיבציה של סמיר אמנם לא הייתה כלכלית, אך הייתה לו מטרה מוגדרת, ופעילותו השיגה את התוצאה המבוקשת.

לסיכום, אינני סבורה כי מתקיים בעניינו טעם מוצדק להבחנה בין הנאשם 2 לבין לילה וסמיר. המבחן הראשון של הלכת **בורוביץ** מתקיים בעניינו, לנוכח האכיפה הבררנית שננקטה.

324. אשר למבחן השני, שעניינו השאלה האם מתקיימת פגיעה בתחושת הצדק וההגנות, דומני כי אין צורך להכביר מילים.

העמדה לדין של חשוד אחד מבלי שהועמדו לדין חשודים אחרים שחלקם בפרשה דומה מאוד, כשאין טעם מוצדק העומד מאחורי העניין, גורמת לפגיעה בתחושת הצדק וההגנות. ראו דברי כב' השופטת ד' ברק ארז בעניין **דרויש** (פסקה 20):

"דומה כי עבור הנאשם הבודד שניצב אל מול תוצאת ההפליה תחושת חוסר הצדק שבהחלטה תהיה במקרים רבים דומה, גם מקום שבו לא נשקלו שיקולים זרים. זוהי תוצאה מפלה אשר חוסר הצדק "זועק ממנה" (עניין בורוביץ, בעמ' 815), ושיש בה פגיעה משמעותית בתחושת ההגנות".

325. בשלב זה יש לפנות אל המבחן השלישי שנקבע בעניין **בורוביץ**, ולבחון מהו הסעד הראוי בעניינו, המאזן כראוי בין השיקולים, האינטרסים והערכים העומדים ביסוד ההליך הפלילי, לבין הפגמים שנפלו בהליך. ראו דברי כב' השופטת ד' ברק ארז בעניין **דרויש** (בפסקה 21):

"כידוע, התוצאות של העלאת הטענה של הגנה מן הצדק עשויות להיות מגוונות. לעתים, הגנה מן הצדק היא בסיס לפטור מהעמדה לדין. במקרים אחרים, היא עשויה להצדיק הפחתה מאחריות או הקלה בענישה (ראו למשל: ע"פ 8551/11 כהן סלכגי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (12.8.2012)). אין ספק שהתשובה לשאלה מהי התוצאה המתאימה אמורה להתבסס על שקלול של מספר פרמטרים, ובראשם מידת העוול הכרוך בהעמדה לדין (מבחינת חומרת ההתנהגות המיוחסת לרשות או חומרת ההפליה) וחומרת העבירה המיוחסת לנאשם והערכים החברתיים שעליה היא מגנה...".

326. בעניין **דרויש** דובר בשני שותפים לעבירת רצח. האחד הועמד לדין בגין הרצח, ועם השותף נחתם הסכם עד מדינה, שהושתת בין היתר על כך שהשותף אינו מבצע עיקרי (הנחה שהתבררה בדיעבד כשגויה) ושאי גילוי הגופה יהווה עילה לביטולו של ההסכם.

כב' השופטת ברק ארז, שהייתה כאמור בדעת מיעוט, סברה כי דבק פסול יסודי ביותר באופן יישומו של ההסכם

ובהימנעות מביטולו או למצער שינויו, לאחר שלא נמצאה הגופה ומשהתברר חלקו המרכזי של השותף. ההימנעות מביטול יצרה לשיטתה הפליה בוטה בין השניים, כך שהאחד יוצא בלא כלום והאחר נידון למאסר עולם, ללא כל הצדקה מהותית (פס' 9-10). הודגש שהמאשימה פעלה בתום לב ולא נשקלו שיקולים לא ענייניים, אך שהתוצאה היא בסופו של יום, תוצאה של הפליה חסרת כל הצדקה בין שני השותפים לעבירה (פס' 12). אשר לסעד ההולם, צוין כי באותו מקרה קיימת לכאורה התנגשות ישירה בין שני השיקולים המרכזיים - מידת העוול הנגרמת לעברין אל מול חומרת העבירה והערכים החברתיים שעליה היא מגינה: **"העוול הכרוך בהבחנה כה קיצונית בין שני עבריינים עיקריים בעבירה הוא קשה. מנגד, יש להביא בחשבון את העבירה החמורה שביצע המערער ואת משקלו של הערך החברתי המוגן על-ידה - קדושת החיים. האיזון במקרה זה קשה הוא, ובשים לב לערך החברתי המוגן העומד על הפרק, אני סבורה כי מידת ההקלה עם המערער בגין קבלת הטענה של הגנה מן הצדק צריכה להיות מוגבלת. קול דמיו של הנרצח זועקים מן האדמה. עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העוול הקשה הכרוך בהעמדה לדין שהפכה להיות נגועה בשרירותיות"** (פסקה 21). באותו עניין מסקנתה של כב' השופטת הייתה כי יש להמיר את סעיף האישום לעבירה של הריגה, חלף האישום בעבירת הרצח.

בעניין **ורדי** נדונו שתי בקשות ערעור שהגישה המדינה, שהופנו כנגד ביטול כתבי אישום מחמת "הגנה מן הצדק". באחת מבקשות הערעור נדונה "פרשת התארים המזויפים" - הליך שנוהל נגד שלושה נאשמים, שעמד בצל פרשה מסועפת שבה היו מעורבים עשרות מורים מאזור הצפון, אשר נחשדו כי ניסו לקבל טובות הנאה שונות באמצעות הגשת בקשה להכרה בתואר אקדמי פיקטיבי ל"גף להערכת תארים ודיפלומות מחו"ל" שבמשרד החינוך. במסגרת הפרשה נחקרו כ-100 חשודים, ואולם במהלך המשפט עלה בידה של המדינה לאתר תיקים של 68 מתוכם בלבד. ביחס ל-15 תיקים שבהם לא הוגש כתב אישום הודתה המדינה כי הראיות כנגד החשודים בהם דומות לראיות הקיימות נגד שלושת הנאשמים.

לעומת זאת הובהר כי כנגד 30 חשודים לפחות הוגשו כתבי אישום ונוהלו הליכים פליליים. בבית משפט השלום בנצרת הסתיים ההליך בשליחתם של שלושת הנאשמים לשירות למען הציבור ללא הרשעה (ההרשעה בוטלה בגזר הדין לנוכח התוצאה המפלה של פעולות האכיפה וההעמדה לדין). בית המשפט המחוזי בנצרת קיבל את ערעוריהם של השלושה בטענה של הגנה מן הצדק מסוג של אכיפה בדרגת ופסולה, וקבע כי לנוכח התנהלותה הבלתי שוויונית של המדינה כלפי שלושת הנאשמים, מבלי שניתן לכך טעם מספק, יש להורות על ביטול כתבי האישום נגדם. המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון, אשר אישר את פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בדעת הרוב (כב' השופט ח' מלצר, שאליו הצטרף כב' השופט א' שהם) צוין כי אמנם אין להקל ראש בחומרת מעשיהם של השלושה, בעבירות המרמה והזיוף שבהן הואשמו, ובעובדה כי הללו ביצעו את העבירות בהיותם עובדי ציבור המשמשים בתפקידי הוראה וחינוך. ומנגד, עניינם נפגם בגין האכיפה המפלה שננקטה בעניינם, כאשר לכל הפחות 15 מורים, אשר ביצעו עבירות זהות בנסיבות דומות, ממשיכים לשמש בעבודתם כמורים במשרד החינוך, וזאת מבלי שנפתח נגדם הליך כלשהו. עוד הודגש כי לגבי אותם אחרים שעמם לא מוצה הדין, מונחת תשתית ראייתית מוצקה. נפסק כי דין הערעור להידחות, לנוכח מובהקות ההפליה שנוצרה, חלופי הזמן המשמעותי מאז ביצוע העבירות (כ-17 שנים) ובשים לב לכלל כי אין ערכאת הערעור נוהגת למצות את הדין, ודאי כאשר מדובר בערכאת ערעור בגלגול שלישי (פסקאות 118-125).

כב' השופטת ד' ברק ארז הגיעה למסקנה אחרת בעניין זה (דעת מיעוט, ראו פסק' 9-11 לפסק דינה), והיא כי

במבחן התוצאה התמונה אכן אינה שוויונית, אך אין די בכך כדי להוביל לביטול כתבי האישום במקרה זה, אלא לתוצאה שאליה הגיע בית משפט השלום במסגרת גזר הדין. טעם מרכזי שעמד בבסיס מסקנתה היה כי עם כמות בלתי מבוטלת של חשודים מוצה הדין. למעשה, עם כמות כפולה מזו של החשודים שאיתם לא מוצה הדין. וכדבריה:

"אכן, כאשר הרשות אוכפת את הדין באופן מפלה - החלטתה היא פגומה, אולם עוצמתו וחומרתו של הפגם אינן זהות ממקרה למקרה, ובעניין זה יש חשיבות למידת הסלקטיביות באכיפה, דהיינו "ככל שהפרט 'סומן' מבין קבוצה גדולה יותר, או שהיחס בין מספר הפרטים שלגביהם מתבצעת אכיפה לבין מספר הפרטים שלגביהם היא לא מתבצעת גדול יותר, כך הסלקטיביות חמורה יותר והסעד צריך להיות בהתאם" (ראו: מיכל טמיר אכיפה סלקטיבית 360 (2008)...)" (פסקה 10).

327. אשר לענייננו, סבורה אני כי הסעד הראוי בעניינו של הנאשם 2 הוא ביטול כתב האישום שהוגש נגדו, ואין להסתפק בהקלה במסגרת גזר הדין. הפגיעה בנאשם 2 כתוצאה מהאכיפה הבררנית פסולה היא קשה וחמורה. הוא הגורם היחיד מבין "אנשי הקש" שהקיפו את הנאשם 1, שהועמד לדין, כשכנגד הגורמים האחרים הייתה תשתית ראיתית דומה. יש לבחון מנגד את חומרת העבירה ואת הפגיעה בערכים החברתיים שעליה היא מגינה. הערך המוגן בעבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד הוא הבטחת תפקוד נאות של עובדים ומנהלים בתאגיד, העדפת האינטרס התאגידי ומניעת שחיתות בקרב מנהלים (ע"פ 2103/07 הורוביץ נ' מדינת ישראל, מיום 31.12.2008). אשר לעבירה של קבלת דבר במרמה, האינטרס המוגן בעבירה זו הינו הגנה על חופש הרצון, חופש הפעולה וחופש הבחירה של המרומה (דנ"פ 2334/09 ישראל פרי נ' מדינת ישראל, פ"ד סד(3) 502, 558 (2011) (להלן: "עניין פרי")). בעניין עבירות הלבנת ההון, הערך המוגן הוא שמירה על ניקיון המערכת הפיננסית והוצאת פירות העבירה מפיו של העברין לצורך גדיעת שרשרת העבריינות (עניין תענך, פסקה 233).

הערכים המוגנים האמורים הם ללא ספק ראויים וחשובים, אף שאין מדובר בערך כדוגמת קדושת החיים. עם זאת, יש להכיר בכך שחלקו של הנאשם 2 בפגיעה בערכים אלה אינו כה משמעותי. הנאשם 2 הוא **שחקן משני** בענייננו, אחד מתוך מספר "קופים" שבהם עשה שימוש הנאשם 1 - השחקן הראשי ללא כל ספק. הנאשם 2 לא התנהל בתחום. בחקירותיו במשטרה מסר כי למד עם אחיו של הנאשם 1 באוניברסיטה, והאח סיפר לו שהנאשם 1 זקוק לנהג הסעות. הנאשם 2 התחיל לעבוד כנהג אצל הנאשם 1 באוקטובר 2013.

בתחילת שנת 2014 פנה אליו הנאשם 1 ואמר לו שהתגרש מאשתו ושהחברה רשומה על שמה, הוא עצמו בפשיטת רגל ואינו יכול לרשום את החברה על שמו, ואין מי שיעזור לו. הנאשם 1 ביקש לרשום את החברה על שמו של הנאשם 2, בתמורה לעזרה כלכלית בלימודים, ₪ 2500 בחודש בהעברה בנקאית, בנוסף למשכורת שלו כנהג (בגובה ₪ 7200) (חקירה מיום 14.2.2016, ש' 17-23, 45-47, 70-73; חקירה מיום 16.2.2016, ע' 6 ש' 30-40, ע' 7 ש' 1-5; חקירה מיום 18.2.2016, (ש' 8-28, 39-40). כ"בעלים" חתם הנאשם 2 על כל שיק של הנאשמת 4. לא הייתה לו גישה לחשבון הבנק של הנאשמת 4, רק לנאשם 1 הייתה גישה. הנאשם 2 לא ידע דבר בעניין החברה (חקירה מיום 14.2.2016, ש' 50-51). הנאשם 2 מסר שיזם פגישה עם הנאשם 1 לגבי העברת החברה ממנו הלאה. הוא הסביר כי הוא רוצה להתמקד בחיים שלו, לא רוצה שום קשר אל הנאשם 1

ומבין שהנאשם 1 ניצל את מצבו הכלכלי (חקירה מיום 18.2.16, ש' 227-230).

דבריו של הנאשם 2 מלמדים על תפקידו המשני בפרשה. אינני סבורה למשל כי מתקיימת בעניינו 'כוונה לרמות' ברמה של כוונה "מיוחדת", דהיינו, מתוך רצון וכוונה ממשית להניע אחר לפעול או להימנע מלפעול על בסיס הרישום הכוזב. הנאשם 2 אמנם ידע כי הנאשם 1 פושט רגל ומנוע מלרשום את הנאשמת 4 על שמו, אך המוטיבציה שלו הייתה נעוצה בסכום הקבוע של 2500 ₪ שקיבל מהנאשם 1, ושהיה נחוץ לו לצורך מימון לימודיו.

זאת ועוד. ההגנה ציינה כי הנאשם 2, שנעצר ונחקר בחשד לביצוע עבירות של הסעת שב"ח, הוזהר רק בחקירתו הרביעית בנוגע לביצוע העבירות שבהן הואשם בתיק זה. זאת, כשבמהלך שלוש חקירותיו הראשונות הודה הנאשם 2 לכאורה וחשף את הפרשה נושא כתב האישום. גם זכות ההיוועצות ביחס לעבירות הנדונות ניתנה לו רק בחקירתו הרביעית. מקבלת אני את טענת ההגנה, כי פגם משמעותי זה מצטרף למכלול השיקולים בעניינו.

לנוכח כל האמור לעיל סבורה אני כי הקלה במסגרת גזר הדין אינה סעד מספיק בעניינו, ויש לבטל את כתב האישום שהוגש נגד הנאשם 2.

אישום שלישי

328. לאחר הבהרות המאשימה נותרו באישום זה העבירות לפי פקודת פש"ר בלבד. אשר לעבירות אלה טען ב"כ הנאשם 1, עו"ד ברקאי, במסגרת הסיכומים בעל-פה, כי הנאשם 1 מעולם לא הוכרז פושט רגל, ואילו סעיף 42א לפקודת פש"ר, שהנאשם 1 הואשם בהפרתו, עניינו בהגבלות החלות על חייב שהוכרז פושט רגל. עוד טען הסגור כי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תשע"ח-2018 (להלן: "**חוק חדלות פירעון**"), שנכנס לתוקפו בספטמבר 2019, ביטל את פקודת פש"ר (למעט סעיף אחד), ובכלל זאת את סעיפי העבירה שבהם הואשם הנאשם 1 (ראו סעיף 358 לחוק חדלות פירעון). נטען על כן, כי לפי עקרונות בסיסיים בדין הפלילי וסעיף 4 לחוק העונשין, לא ניתן עוד להרשיע בעבירות שאין קיימות עוד בספר החוקים. ב"כ הנאשם 1 הבהיר כי אין הוא טוען ללקונה מוחלטת. לטענתו, לתוך אותו חלל שנוצר נכנסו איסורים נורמטיביים לפי חוק חדלות פירעון, אך אלה אינם זהים לאיסורים שהיו קבועים בפקודת פש"ר, והם לא הוכחו. הודגש כי המאשימה לא התמודדה עם שאלה זו. כן נטען כי גם אם יוחלט שהאיסור לא בוטל, הרי שלנוכח הוראת סעיף 5(א) לחוק העונשין, שלפיה נורמה מקלה תחול רטרופקטיבית, יש לבחון את הוראות חוק חדלות פירעון בעניינו. לפי הנטען, פקודת פש"ר אסרה על הקמת תאגיד, בעוד שחוק חדלות פירעון אינו קובע איסור גורף בעניין. הסגור הפנה לסעיף 142(5) לחוק חדלות פירעון, שלפיו ההגבלה בהקמת תאגיד חדש מותנית במצב שבו "מצא הנאמן כי בנסיבות העניין יש חשש כי הקמה או השתתפות בהקמה כאמור תביא לפגיעה בנושים או בצד שלישי". הסגור הוסיף שהמאשימה כלל לא התייחסה להוראת חוק חדלות פירעון, לא ערכה השוואה בין החוקים, ולא ביקשה להרשיע לפי חוק זה. נטען כי אל לו לבית המשפט לבצע את תפקידה של התביעה, וכי התוצאה היא שבכל מקרה, במצב שנוצר, לא ניתן להרשיע את הנאשם 1 בעבירות לפי פקודת פש"ר או חוק חדלות פירעון.

אשר להוראת המעבר בחוק חדלות פירעון, שאליה הפנה ב"כ המאשימה (להלן), טען ב"כ הנאשם 1 כי הוראת

המעבר חלה על הליכי פשיטת רגל ולא על הוראות העונשין הקבועות בפקודת פש"ר.

329. ב"כ המאשימה הפנה למוצג ת/41 ולכך שבית המשפט המחוזי החיל על הנאשם 1 את ההגבלות הקבועות בסעיף 42א לפקודת פש"ר. עוד הפנה ב"כ המאשימה להוראת המעבר שבסעיף 373(ב) לחוק חדלות פירעון, וטען כי ב"כ הנאשם 1 מנסה לתת פרשנות מצמצמת החותרת תחת התכליות של הוראות המעבר. נטען כי פרשנות שלפיה רק הליך של פשיטת רגל יימשך, ולעומת זאת כל עבירה על פי הפקודה תתבטל, היא פרשנות המנוגדת לתכליות החוק ולהגיון.

330. חוק חדלות פירעון פורסם ביום 15.3.2018 ותחילתו 18 חודשים לאחר מכן (לפי סעיף 373 לחוק). בסעיף 358 לחוק חדלות פירעון בוטלה פקודת פש"ר (למעט סעיף 97 לפקודה).

כתב האישום בענייננו הוגש ביום 1.6.2017, וכתב האישום המתוקן האחרון הוגש ביום 14.3.2018. קרי, לפני כניסתו לתוקף של חוק חדלות פירעון. מה דינן כיום של העבירות שבהן הואשם הנאשם 1, לפי סעיפים 214א(ב), 216(1) ו-216(4) לפקודת פש"ר - סעיפים שבוטלו עם כניסתו של חוק חדלות פירעון לתוקף? יש לבחון את הוראות המעבר של חוק חדלות פירעון.

סעיף 373 לחוק חדלות פירעון קובע:

"373. (א) תחילתו של חוק זה 18 חודשים מיום פרסומו (להלן - יום התחילה), והוא יחול על הליכים לפי חוק זה שהחלו ביום התחילה ואילך.
(ב) על הליכי פירוק לפי פקודת החברות, על הליכי פשרה או הסדר שניתן במסגרתם צו הקפאת הליכים לפי חוק החברות ועל הליכי פשיטת רגל לפי פקודת פשיטת הרגל שהיו תלויים ועומדים ערב יום התחילה, ימשיכו לחול הוראות הדין שחלו עליהם ערב יום התחילה."

לפי סעיף 373(ב) יש להחיל על הליכי פשיטת רגל לפי פקודת פש"ר שהיו תלויים ועומדים ערב יום כניסתו של החוק החדש לתוקף, את הוראות פקודת הפש"ר. טענתו של ב"כ הנאשם 1 בעניין סעיפים 4 ו-5 לחוק העונשין הייתה נכונה אלמלא קיומה של הוראת מעבר מפורשת בענייננו. בענייננו חלות אפוא הוראות העונשין הקבועות בפקודת פש"ר.

366. סעיף 214א(ב) לפקודת פש"ר קובע: 214. חייב שנמנע במזיד לקיים חובתו לפי סעיף 56 או למסור חלק מנכסים שבהחזקתו או בשליטתו הניתנים לחלוקה בין נושיו לכונס הרשמי או לנאמן או לכל אדם שבית המשפט הסמיך להחזיק בהם, יאשם בעבירה לפי פקודה זו בנוסף על כל עונש אחר שהוא צפוי לו דינו - מאסר שלוש שנים.

"214א. (א) ...

(ב) חייב שהפר הגבלה שהוטלה עליו לפי סעיף 42א(ג), דינו - מאסר שלוש שנים."

וזו לשון סעיף 42א(ג):

מיום 30.4.1983

תיקון מס' 1

ס"ח תשמ"ג מס' 1080 מיום 31.3.1983 עמ' 69 (ה"ח 1507)

החלפת סעיף 42

הנוסח הקודם:

42. ניתן על חייב צו כינוס והחליטו הנושים בהחלטה רגילה, באסיפת הנושים הראשונה או באחד מהמשכיה, שהחייב יוכרז פושט רגל, או שלא קיבלו כל החלטה או לא נתכנסו, או שפשרה או הסדר לא אושרו לפי פקודה זו תוך ארבעה עשר ימים אחרי סיום חקירתו הפומבית של החייב או תוך מעוד אחד שהרשה בית המשפט, יכריז בית המשפט בצו שהחייב פושט רגל, ומשעשה כך יהיו נכסי פושט הרגל ניתנים לחלוקה בין נושיו ויוקנו לנאמן.

"42א. (א) ...

(ב) ...

(ג) חייב שהוכרז פושט רגל לא ייסד תאגיד ולא יהיה בעל ענין בתאגיד, במישרין או בעקיפין, לרבות יחד עם אחר או באמצעות אחר, אלא אם כן אישרו זאת מראש בית המשפט או הנאמן; לענין סעיף זה, "בעל ענין" - כמשמעותו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968, ולגבי תאגיד שאין לו הון מניות - מי שהינו חבר בתאגיד או חבר הועד או המנהלה של אותו תאגיד.

331. כאמור לעיל, ביום 1.12.2014 ניתן צו כינוס בעניינו של הנאשם 1 (ת/42). בסעיף ז' לצו הוטלו על הנאשם 1 ההגבלות המפורטות בסעיף 42א לפקודת פש"ר, ולנוכח זאת, יש לדחות את טענת הסנגור, שלפיה ההגבלות הקבועות בסעיף זה אינן חלות על הנאשם 1 מאחר שהוא לא הוכרז פושט רגל. משקבעתי כי הנאשם 1 היה בעליה של הנאשמת 4, הרי שהוא היה "בעל ענין בתאגיד" ללא האישור הנדרש בפקודה, ולפיכך הוא הפר הגבלה שהוטלה עליו לפי סעיף 42א(ג).

332. סעיף 216 לפקודת פש"ר קובע:

"216. מי שעשה אחד המעשים או המחדלים האמורים להלן, לאחר שהוכרז פושט רגל או לאחר שניתן צו כינוס על נכסיו, דינו - מאסר ארבע שנים:

(1) לא גילה לנאמן או לכונס הרשמי (להלן בסעיף זה - הנאמן), באמת ובתמים לפי מיטב ידיעתו והנחתו, את כל נכסיו, מיטלטלין ומקרקעין, וכיצד ולמי ובאיזו תמורה ומתי עשה בכל חלק מהם, חוץ ממה שעשה במהלך הרגיל של עסקו וממה ששילם על חשבון ההוצאות הרגילות של משפחתו;

(2) ...

(3) ...

(4) אחרי שהוגשה בקשת פשיטת רגל מטעמו או נגדו, או תוך שנים עשר חודשים לפני שהוגשה, העלים חלק מנכסיו, או חוב המגיע לו או ממנו;

"...

המאשימה טענה בסיכומיה בכתב כי כפירת הנאשם 1 בעבירות אינה נובעת ממחלוקת בעניין העובדות המתוארות, אלא ממחלוקת על אודות מעמדו ובעלותו הבלעדית של הנאשם 1 בנאשמת 4, וכפועל יוצא מכך, בנכסיה של החברה. המאשימה טענה כי הוכח שהנאשם 1 הוא בעל השליטה הבלעדי בנאשמת 4, וסך נכסי החברה הם למעשה נכסיו, וזאת מאחר שהישות התאגידית, הנאשמת 4, היא פיקציה שנוצרה לצורך מיסוך בין נושיו של הנאשם 1 לבין נכסיו. על כן, כלל רכישות האוטובוסים, וכן למעשה כל מניותיו של הנאשם 1 בנאשמת 4, הועלמו מהכונס הרשמי, וזאת אף בשלב שלאחר הגשת בקשת פשיטת הרגל.

333. אכן, אין חולק כי במהלך חקירתו ביום 22.3.2015 כחייב על ידי עו"ד רות שוויץ בר, המנהלת המיוחדת שמונתה על ידי הכונס הרשמי, מסר הנאשם 1 כי הוא עובד כשכיר בחברת מלך במשרה מלאה, כשהבעלים של חברת מלך הוא סופיאן (זאת כשבאותה תקופה היה בעליה ומנהלה של הנאשמת 4). הנאשם 1 לא הצביע על כל קשר בינו לבין הנאשמת 4 במהלך החקירה. משקבעתי כי הנאשם 1 היה בעליה של הנאשמת 4, הרי שהוא לא גילה לכונס הרשמי את כל נכסיו, והעלים מהכונס נכסים. בעדותו לפניי, כשנחקר בעניין זה בחקירה נגדית, לא הצליח לספק הסבר לדבר, והעלה טענות שונות ומשונות (הוא אינו זוכר את דבריו בחקירה על ידי המנהלת המיוחדת, הוא אינו יודע קרוא וכתוב, הוא שינה את חתימתו, ואף אמר כי הוא עומד להתעלף...). לנוכח כל האמור שוכנעתי כי התקיימו בענייננו יסודות העבירות הקבועות בסעיף 216(1) וסעיף 216(4) לפקודת פש"ר.

אני מרשיעה אפוא את הנאשם 1, וכן את הנאשמת 4 - מכוח "תורת האורגניזם" וסעיף 23(א)(2) לחוק העונשין ומכוח סעיף 34 לחוק העונשין, שלפיו "נתון שהוא תנאי להתהוות עבירה, תהיה לו נפקות לגבי כל צד לאותה עבירה, אף אם אינו מתקיים בו..." - בעבירות לפי סעיפים 214א(ב), 216(1) ו-216(4) לפקודת פש"ר.

סוף דבר

334. במסגרת האישום הראשון - אני מרשיעה את הנאשם 1 בעבירות המפורטות להלן:

א. רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין (2 עבירות).

ב. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק העונשין (2 עבירות).

ג. הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

ד. עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

במסגרת האישום השני - אני מרשיעה את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 בעבירות המפורטות להלן:

א. רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק העונשין (4 עבירות).

ב. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק העונשין.

ג. הונאת נושים, לפי סעיף 439(א) לחוק העונשין.

ד. עבירה לפי סעיף 39(ב)(1) לחוק הפיקוח.

ה. הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

ו. פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

במסגרת האישום השלישי - אני מרשיעה את הנאשם 1 ואת הנאשמת 4 בעבירות של המפורטות להלן:

א. הפרת הגבלות, לפי סעיף 214א(ב) לפקודת פש"ר.

ב. מעשים ומחדלים במרמה, לפי סעיף 216(1) לפקודת פש"ר.

ג. מעשים ומחדלים במרמה, לפי סעיף 216(4) לפקודת פש"ר.

ניתנה היום, כ"ח אייר תשפ"א, 10 מאי 2021, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד טובי הראל, ב"כ נאשם 1 עו"ד עדי ברקאי, הנאשם 1 אשר הובא על ידי שב"ס, הנאשם 2 וב"כ עו"ד לירן זילברמן.